

ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

PROBLEMS AND NEEDS IN ACADEMIC
ADMINISTRATION OF SCHOOLS UNDER BURIRAM
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

วิทยานิพนธ์

ของ

เสน่ห์ คำมณี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

มิถุนายน 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ชื่อเรื่อง	ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3	
ผู้วิจัย	เสน่ห์ คำมณี	
กรรมการควบคุม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ สิริภานุมาศ ประธานกรรมการ ดร.สุรัชย์ ปิยานุกูล กรรมการ ดร.สาธิต ผลเจริญ กรรมการ	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขา การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์ 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ประสบการณ์ ขนาดของโรงเรียน และช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ภายได้ขอขบขำการบริหารงาน วิชาการของกระทรวง ศึกษาธิการ 12 ด้าน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครู วิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 รวม 206 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open-ended Form) แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 1.904 ถึง 11.180 และค่าความเชื่อมั่น 0.9748 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้ t-test (Independent Samples) และ F-test การเปรียบเทียบรายคู่ในแต่ละด้านโดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

1.1 ปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

1.2 ปัญหาในการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของครูวิชาการ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

1.3 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ได้แก่ ต้องการเวลาสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนมากกว่างานอื่น งบประมาณเพื่อจัดหาและผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ มีสื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงพอความต้องการของครูและนักเรียน มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำ หลักสูตรและการนำหลักสูตรมาใช้อย่างด่งแท้ ตลอดจนทำวิจัยในชั้นเรียน ได้ถูกแบบแผน

2. การเปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

2.1 การเปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่าโดยรวมมีปัญหาไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหา ไม่แตกต่างกันเช่นกัน

2.2 การเปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ พบว่าโดยรวมมีปัญหาไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีปัญหา ไม่แตกต่างกันเช่นกัน

2.3 การเปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าโดยรวมมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นกัน

2.4 การเปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามช่วงชั้นที่จัด การศึกษา พบว่าโดยรวมมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

3. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยจัดให้มี การนิเทศการเรียนการสอนครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เน้นให้ครูใช้กระบวนการเรียน การสอนและสื่อที่หลากหลาย การเรียนการสอนควรยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวิเคราะห์ผู้เรียน อย่างเป็นระบบและรอบด้าน เพื่อแนะนำด้านการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสม โรงเรียนควรจัดให้ครูมีหน้าที่ทำการสอนอย่างเดียว ไม่ควรให้ครูรับผิดชอบงานอื่น และควรให้ครู สอนตรงสาขาที่เรียนมา และรัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการศึกษา โดยจัดสรรงบประมาณ อย่างเพียงพอให้กับโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาเยาวชน ของชาติ

TITLE	Problems and Needs in Academic Administration of schools under Buriram Educational Service Area Office 3		
AUTHOR	Sa-ne Kammanee		
ADVISORS	Assistant Professor Dr. Piyaporn Siripanumas	Thesis Advisor	
	Dr. Surachai Piyanukool	Co-advisor	
	Dr. Satit Pholcharoen	Co-advisor	
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	Year	2010

ABSTRACT

The purposes of this study were to study the problems and needs in academic administration of schools under Buriram Educational Service Area Office 3. The data were classified accordingly to the respondents' position, experience, size of school and the levels of education; the questions were under the 12 areas of academic administration of the Ministry of Education. The participants were 206 school directors and academic teachers. The research instrument was a 3 part-questionnaire, including checklist, rating scale and open ended form; the reliability value was 0.9748. The statistics employed to analyze the collected data were percentage, mean, standard deviation; the hypotheses were tested by independent samples t-test and F-test. The paired comparisons were tested through Scheffe' method. The statistical significance was set at 0.5 level. The researcher found the following results.

1. Problems and Needs in academic administration of schools under Buriram Educational Service Area Office 3 :
 - 1.1 Academic problems perceived by the school directors as a whole and as separate issues were at moderate levels.
 - 1.2 Academic problems perceived by the academic teachers as a whole and as separate issues were at moderate levels.
 - 1.3 Academic needs of the school directors and teachers were time to do learning and teaching activities, enough budgets for purchasing and producing enough teaching and learning media, adequate advanced technology for teachers and students, good knowledge and

understanding of creating curriculums and using the curriculums effectively, and being able to do classroom research correctly.

2. The results of academic problem comparisons :

2.1. The problem comparison categorized by positions found no significant differences.

2.2. The problem academic comparison categorized by experiences found no significant differences.

2.3. The comparison classified by the schools' size found the statistical significant differences at .01 levels both as a whole figure and separate area.

2.4. The comparison classified through educational levels found the statistical significant differences at .05 levels as analyzed by the whole figure and separate issues.

3. The suggestions from the study were that the school should pay more attention in learning process of the students by conducting internal supervising systematically and continuously; and the teachers should provide various teaching procedures and media, employ learner-centered teaching styles, teach their own disciplines, and focus on teaching only. Finally, the government should give importance to education by providing enough budgets to schools. In contrast, the students rated in the lowest level for the chance given to them to participate in cooking.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.สุรัชย์ ปิยานุกูล และดร.สาธิต ผลเจริญ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิวัฒน์ กัลยพฤกษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ประกิจ จันทร์ตะเคียน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบความบกพร่อง และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้เอื้ออำนวยและประสานงานในการจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คือ นายพนาวี นาคพงษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลโนนดินแดง นายสุเทพ ราชประโคน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชัยคะนิง และนายนรินทร์ ลีกระโทก ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกไม้แดงหัวกระสัง ที่กรุณาตรวจและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียน ครู วิชากร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

คุณประโยชน์ที่ได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณแต่พระคุณบิดา มารดา บุรพจารย์ คณาจารย์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้กำลังใจ ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่าน

เสน่ห์ คำมณี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
การบริหารการศึกษา.....	14
การบริหารงานวิชาการ.....	19
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	39
การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	43
การประกันคุณภาพการศึกษา.....	46
มาตรฐานการศึกษาของชาติ.....	48
มาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	59
งานวิจัยในประเทศ.....	59
งานวิจัยต่างประเทศ.....	64
3 วิธีดำเนินการวิจัย	67
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	67
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	128
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	128
สมมติฐานของการวิจัย.....	128
วิธีดำเนินการวิจัย.....	129
สรุปผลของการวิจัย.....	131
อภิปรายผล.....	136
ข้อเสนอแนะ.....	148
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	148
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย.....	150
บรรณานุกรม.....	151
ภาคผนวก.....	158
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล.....	159
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	166
ภาคผนวก ค คำอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม.....	179
ภาคผนวก ง ตารางแสดงความต้องการที่เป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Form) เกี่ยวกับความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 3.....	185

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก จ ตารางแสดงข้อเสนอแนะที่เป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Form) เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3.....	194
ภาคผนวก ฉ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	199
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	201

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน....	68
2 แสดงตัวอย่างแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ.....	69
3 แสดงตัวอย่างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3.....	71
4 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ	82
5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะ ของผู้อำนวยการ โรงเรียน โดยรวมและรายด้าน.....	83
6 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะ ของผู้อำนวยการ โรงเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ..	84
7 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะ ของผู้อำนวยการ โรงเรียน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ.....	85
8 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะ ของผู้อำนวยการโรงเรียน ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและ รายข้อ.....	86
9 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะ ผู้อำนวยการ โรงเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ	87
10 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะ ผู้อำนวยการโรงเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน ของวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตาม ทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียน ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ โดยรวมและราย ข้อ.....	89
12 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะ ของผู้อำนวยการโรงเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	90
13 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะ ของผู้อำนวยการโรงเรียน ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	91
14 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะ ของผู้อำนวยการโรงเรียนด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	92
15 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะ ของผู้อำนวยการโรงเรียนด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน โดยรวม และรายข้อ.....	93
16 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะ ของผู้อำนวยการโรงเรียน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและองค์กรอื่น โดยรวมและรายข้อ.....	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวองค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	95
18 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของ ครูวิชาการ โดยรวมและรายด้าน.....	96
19 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของ ครูวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	97
20 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของ ครูวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ.....	98
21 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของ ครูวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	99
22 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของ ครูวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	100
23 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของ ครูวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
24 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของ ครูวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ.....	102
25 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของครู วิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายข้อ	103
26 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของ ครูวิชาการ ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	104
27 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของ ครูวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	105
28 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของ ครูวิชาการ ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน โดยรวมและรายข้อ	106
29 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของครูวิชาการด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น โดยรวมและรายข้อ.....	107
30 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของ ครูวิชาการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	108

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
31	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน.....	111
32	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนก ตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้าน.....	112
33	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนก ตามขนาด โรงเรียน โดยรวมและรายด้าน.....	114
34	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของ ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	115
35	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียน และครูวิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	116
36	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการแนะแนวการศึกษา ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของ ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	116
37	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามขนาด โรงเรียนเป็นรายคู่.....	117
38	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ ชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะ ของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	118

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
39	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและ ครูวิชาการ จำแนกตามขนาด โรงเรียน เป็นรายคู่.....	118
40	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามขนาด โรงเรียน เป็นรายคู่.....	119
41	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนก ตามช่วงชั้น โดยรวมและรายด้าน.....	120
42	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามช่วงชั้น เป็นรายคู่.....	122
43	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามช่วงชั้น เป็นรายคู่.....	122
44	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการแนะแนวการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามช่วงชั้น เป็นรายคู่.....	123
45	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามช่วงชั้น เป็นรายคู่.....	124

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
46	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ ชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะ ของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามช่วงชั้น เป็นรายชื่อ.....	124
47	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการประสานความร่วมมือในการ พัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามช่วงชั้น เป็นรายชื่อ.....	125
48	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงาน วิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของ ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามช่วงชั้น เป็นรายชื่อ.....	126
49	แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3	170
50	คำอธิบายจำแนกของแบบสอบถาม.....	185
51	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตร.....	186
52	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการพัฒนาระบบการ เรียนรู้.....	186
53	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน.....	187
54	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา.....	187
55	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.....	188
56	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการพัฒนาแหล่งการ เรียนรู้.....	189

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
57 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา.....	189
58 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการแนะแนวการศึกษา.....	190
59 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	190
60 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการส่งเสริมความรู้ทาง วิชาการแก่ชุมชน.....	191
61 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น.....	191
62 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการส่งเสริมและ สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่ จัดการศึกษา.....	192
63 สิ่งที่เป็นตัวชี้วัดหรือเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผล ถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านผู้เรียน.....	195
64 สิ่งที่เป็นตัวชี้วัดหรือเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผล ถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านครู.....	195
65 สิ่งที่เป็นตัวชี้วัดหรือเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผล ถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านการ บริหารจัดการ.....	196
66 สิ่งจำเป็นที่ควรนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย สูงสุดด้านผู้เรียน.....	196
67 สิ่งจำเป็นที่ควรนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย สูงสุดด้านครู.....	197
68 สิ่งจำเป็นที่ควรนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย สูงสุดด้านการบริหารจัดการ.....	198

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

69 ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย

สูงสุด.....

198

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“...การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ เจตคติ ค่านิยม และคุณภาพของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เมื่อบ้านเมือง ประกอบด้วยพลเมืองที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศย่อมทำได้สะดวกราบรื่น ได้ผลแน่นอนและรวดเร็ว...” (พระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช. 2520 : 136) จากพระบรมราโชวาทนี้ชี้ให้เห็นว่าพระองค์ทรงเห็นความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง ทรงมองการศึกษาว่าเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของ คนในชาติ เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของบุคคลให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพและ ประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่สร้างเสริมและถ่ายทอดความรู้ แนวคิด เจตคติ วัฒนธรรม และทักษะอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนมีความอยู่ดี กินดี และดำรงชีวิตในสังคม อย่างมีความสุข ทุกประเทศทั่วโลกต่างก็ตระหนักและเห็นความสำคัญของการศึกษา ต่างมุ่งพัฒนา การจัดการศึกษาของชาติเพื่อให้บุคคลในประเทศได้รับการพัฒนาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพ เพราะผลที่ตามมานั้นย่อมแสดงว่าประเทศชาติก็พัฒนาตามไปด้วย และสามารถ ยืนหยัดบนเวทีโลกได้อย่างสง่างาม

เนื่องจากปัจจุบัน โลกเป็นสังคมแห่งเทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารสนเทศ ส่วนหนึ่ง เป็นผลมาจากกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือการแข่งขันระหว่างประเทศต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยทั้งในปัจจุบันและในอนาคตอย่างมากหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเมือง การปกครอง สังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การศึกษา และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิ่งสำคัญที่จะส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันคือ ทรัพยากรบุคคลของชาตินั้น ๆ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการสร้างเสริมทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตน อาชีพ สังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าก้าวหน้าทัน เหตุการณ์ของโลก คือการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

การจัดการศึกษาถือเป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องจัดให้แก่พลเมืองทุกคนโดยบัญญัติไว้อย่าง ชัดเจนในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศที่ว่ารัฐต้องจัด การศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรม ให้เกิดความรู้จักคุณธรรม จัดให้มี

กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุน การค้นคว้าวิจัยในศิลปะ วิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ (สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 25)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นรัฐธรรมนูญที่มีเจตนาให้ การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและได้กำหนดสาระเกี่ยวกับการศึกษาไว้ในมาตรา 43 ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้ อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และมาตรา 81 ระบุไว้ว่า รัฐต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับ การศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครูและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมของชาติ จากสาระในรัฐธรรมนูญดังกล่าวนำไปสู่การจัดทำพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เพื่อปฏิรูประบบการ จัด การศึกษาของชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 มาตรา 22 บัญญัติว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และมาตรา 24 บัญญัติว่า การ จัด กระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้ คือ 1) จัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียน การสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอน สามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิด

การเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และ 6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 ข : 14-15)

จากความสำคัญและความจำเป็นดังกล่าวหน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านการจัดการศึกษา ให้กับเด็กและเยาวชนจึงได้จัดการศึกษาดารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติดังกล่าว จึงได้ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดให้มีการประเมินผลผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปใน กระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (สำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2547 : 14-15)

งานวิชาการถือเป็นงานหลักของสถานศึกษา เพราะวัตถุประสงค์ที่สำคัญของสถานศึกษา คือให้การศึกษาและอบรมเยาวชนของชาติ ภารกิจหลักของสถานศึกษาคือการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้แก่นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร จะเห็นได้ว่าสถานศึกษาเป็นหน่วยงาน ทางวิชาการที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นหน่วยปฏิบัติ และผลการจัดการศึกษาจะเป็นเช่นใด จะเกิดขึ้นที่สถานศึกษา ผู้บริหารจึงต้องใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการมากกว่าบริหารบุคคล บริหารงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป ซึ่งเป็นงานสนับสนุนการเรียนการสอน เพื่อให้ การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เด็กหรือเยาวชนได้รับความรู้ ผักผ่อนสติปัญญา ซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีความเข้าใจ ขอบข่ายของงานวิชาการ มีความรู้ความสามารถในงานวิชาการอย่างกว้างขวาง การบริหารงาน วิชาการจึงนับได้ว่า เป็นภารกิจหลักสำคัญที่ทำให้เยาวชนของชาติ มีความรู้ความเข้าใจ มีสุขภาพ อนามัยและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรในแต่ละระดับได้กำหนดไว้ การบริหารงาน วิชาการจึงเป็นการสร้างคนตามกรอบความต้องการของประเทศชาติ เพื่อให้คนที่ได้รับการปลูกฝัง ความรู้พื้นฐานอย่างดีแล้ว ไปพัฒนาประเทศชาติให้ก้าวรุดหน้าต่อไป ฉะนั้นภารกิจของผู้บริหาร สถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ จึงเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาสถานศึกษา อันจะ เป็นผลทำให้สถานศึกษามีความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งทุกสถานศึกษาสามารถดำเนินการได้โดย ถือปฏิบัติว่าการเรียนการสอนคือหัวใจของสถานศึกษา และการเรียนการสอนที่มีความเป็นเลิศ คือการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญในความแตกต่างของเด็กแต่ละคน เป็นการเรียนการสอน

ที่เด็กได้เรียนรู้ด้วยตนเองโดยมีครูเป็นเพียงผู้ชี้แนะ ครูมีการเตรียมการสอนที่ดี มีเทคนิคการสอนที่เหมาะสม ใช้สื่อประกอบการสอน สอนซ่อมเสริมตามสภาพของผู้เรียน และมีการประเมินผลการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541 : 359)

การที่สถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ผู้บริหารนอกจากจะเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายของแต่ละงานเป็นอย่างดีแล้ว ยังต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะพิเศษกว่าผู้อื่นในการเป็นผู้นำ โดยเฉพาะความเป็นผู้นำทางวิชาการ หรืออาจกล่าวได้ว่าผู้บริหารควรจะได้รับผิดชอบในการเป็นผู้นำครูในด้านวิชาการเป็นลำดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนทุกแห่งคือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ (ภิญโญ สาธร, 2546 : 132) นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่จะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็ง เป็นผู้จัดการที่เฉียบแหลม เป็นผู้ประสานชุมชนที่ดี เป็นผู้อำนวยความสะดวกที่เชี่ยวชาญ และเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลจึงจะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมาย ผู้เรียนได้รับการพัฒนารอบด้าน เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข (รุ่ง แก้วแดง, 2541 : 278)

แต่จากการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในระดับชาติที่ผ่านมา พบว่าผู้เรียนกลับมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ไม่ได้มาตรฐานในหลายกลุ่มสาระ เช่น ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา และภาษาอังกฤษ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541 : 259) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 3 ส่วนใหญ่ก็ต่ำเช่นกัน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 3, 2548 : 32-33) แสดงให้เห็นว่าในการบริหารการศึกษาจะต้องมีปัญหาหรือมีข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย และจากการศึกษางานวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ผ่านมานในอดีตจะพบปัญหามากมาย (วันชัย ศรีพงษ์, 2543 : 32-33) อาทิ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษามีหลักสูตรยังไม่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น สถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยขาดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูยังไม่ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา ครูไม่ได้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้เอง ไม่ได้จัดการเรียนการสอนตามกระบวนการเรียนรู้ที่จัดการส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดและการเผชิญสถานการณ์ ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชายังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลผลการเรียนการสอนยังขาดการประเมินตามสภาพจริง ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ครูยังไม่มีความรู้ความสามารถอย่างถ่องแท้ในการศึกษาวิเคราะห์

วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในสาขาวิชาที่สอน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ครูและผู้บริหารสถานศึกษายังขาดทักษะในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ ขาดงบประมาณในการผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรม เพื่อใช้แก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานด้านวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ขาดงบประมาณในการพัฒนาแหล่งข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ และประสบการณ์ที่สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียนใฝ่รู้ แสวงหาความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา การนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษายังไม่เป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการที่เป็นหัวใจของการบริหารงานสถานศึกษา ไม่มากเท่าที่ควร การนิเทศติดตามการดำเนินงานวิชาการและการเรียนการสอนยังไม่เป็นระบบและต่อเนื่อง ด้านการแนะแนวการศึกษา การจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษาถูกละเลย ไม่เชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ครูให้ความสำคัญกับงานวิชาการมากกว่างานแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา ขาดการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านการแนะแนวศึกษากับสถานศึกษาหรือเครือข่ายการแนะแนวอื่น ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา การจัดระบบ โครงสร้างองค์กรเพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและรองรับการประเมินภายนอกยังไม่เป็นระบบและต่อเนื่อง มีผลทำให้บางโรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินภายนอกซึ่งประเมิน โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน สถานศึกษาขาดการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชนเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น โดยให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาเป็นรูปธรรมอย่างจริงจัง ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การประสานความร่วมมือ ช่วยในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษาต่างเขตพื้นที่การศึกษา การสำรวจและการศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ถูกจำกัดด้วยเวลาและงบประมาณ จากปัญหาด้านงานวิชาการที่พบดังกล่าว ข่อมส่งผลให้ผู้เรียนได้รับผลกระทบในทางที่ไม่พึงประสงค์

อันได้แก่ การพัฒนาไม่เต็มตามศักยภาพ ผู้เรียนเสียโอกาส เรียนรู้อย่างไม่มีความสุข การพัฒนาไม่ครอบคลุมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและไม่ได้มาตรฐานการจัดการศึกษา

ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอันเป็นผลจากการจัดการศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในการสอบระดับชาติ (National Test) ของนักเรียนพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปีการศึกษา 2549 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 มีค่าเฉลี่ยร้อยละของแต่ละวิชาไม่ถึงร้อยละ 50 กล่าวคือชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วิชาภาษาไทยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 41 วิชาคณิตศาสตร์มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 36 วิชาวิทยาศาสตร์มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 33 ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 45 วิชาคณิตศาสตร์มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 41 วิชาวิทยาศาสตร์มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 41 และวิชาภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 32 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3, 2549 : 32-33)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาและความต้องการด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 เพราะผลการศึกษาสามารถนำไปเป็นเป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารและครูวิชาการในการนำไปปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เป็นการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานได้เป็นอย่างดี

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ประสบการณ์ ขนาดของโรงเรียน และช่วงชั้นที่จัดการศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการมีความคิดเห็นต่อปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนแตกต่างกัน
2. ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนแตกต่างกัน

3. ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน แตกต่างกัน

4. ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนระดับช่วงชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียน แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบปัญหาและความต้องการ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

2. ผลการศึกษาจะเป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารและครูวิชาการของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในการนำไปปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

3. ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนช่วยเหลือผู้บริหาร และครูวิชาการของโรงเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการที่สอดคล้องกับ มาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ โดยมีขอบเขตเนื้อหา ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการที่ สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ภายใต้ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ 12 ด้าน (2546 : 33-38) ซึ่งประกอบด้วย

- 1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
- 1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 1.6 ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

- 1.7 ด้านการนิเทศการศึกษา
- 1.8 ด้านการแนะแนวการศึกษา
- 1.9 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 1.10 ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน
- 1.11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและ

องค์กรอื่น

- 1.12 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์
หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 450 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 225 คน และครูวิชาการ จำนวน 225 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 206 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 103 คน ครูวิชาการ จำนวน 103 คน หลังจากนั้นสุ่มแบบแบ่งกลุ่มย่อยหรือแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ ตามช่วงประสิทธิผลของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ กลุ่มผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารวิชาการต่ำกว่า 1-20 ปี และกลุ่มผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารวิชาการ 20 ปีขึ้นไป และสุ่มตามขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามระดับช่วงชั้นที่จัดการศึกษา คือ โรงเรียนในช่วงชั้นที่ 1-2 ช่วงชั้นที่ 1-3 และช่วงชั้นที่ 3-4 ให้กระจายตามระดับช่วงชั้นของโรงเรียนในแต่ละอำเภอ

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 3.1.1 สถานภาพตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้
 - 3.1.1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน
 - 3.1.1.2 ครูวิชาการ
- 3.1.2 ประสิทธิภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้
 - 3.1.2.1 ปฏิบัติหน้าที่บริหารวิชาการต่ำกว่า 20 ปี
 - 3.1.2.2 ปฏิบัติหน้าที่บริหารวิชาการ 20 ปีขึ้นไป

3.1.3 ขนาดของโรงเรียน แบ่งเป็น 3 ขนาด ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2544 : 10)

3.1.3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

3.1.3.2 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.3.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.1.4 ระดับช่วงชั้นที่จัดการศึกษา แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

3.1.4.1 ช่วงชั้นที่ 1-2

3.1.4.2 ช่วงชั้นที่ 1-3

3.1.4.2 ช่วงชั้นที่ 3-4

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับปัญหาและระดับความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ถือว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ภายใต้ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 12 ด้าน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างดี และสามารถตอบแบบสอบถามได้ตามความเป็นจริง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง สิ่งที่เป็นข้อขัดแย้ง อุปสรรค ผลกระทบต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานหรือการดำเนินงานบริหารวิชาการในโรงเรียน
2. ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ความคาดหวังหรือความประสงค์ให้เกิดความสำเร็จสูงสุดในการดำเนินงานการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
3. ผู้อำนวยการโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
4. ครูวิชาการ หมายถึง ข้าราชการครูที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าครูวิชาการหรือครูวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

5. **ขนาดของโรงเรียน** หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ที่มีขนาดต่างกัน โดยใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งขนาดโรงเรียน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2544 : 10)

5.1 โรงเรียนขนาดเล็ก คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-200 คน

5.2 โรงเรียนขนาดกลาง คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 201-400 คน

5.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 401 คนขึ้นไป

6. **ประสิทธิภาพในการบริหารงาน** หมายถึง ระยะเวลาในการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการ โรงเรียนและข้าราชการครูที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าครูวิชาการหรือครูวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

7. **โรงเรียน** หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 1-2 ช่วงชั้นที่ 1-3 และช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

8. **การบริหารงานวิชาการ** หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งในที่นี้มุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ 12 ด้าน (2546 : 33-38) ดังนี้

8.1 **ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา** หมายถึง การจัดทำหลักสูตร การปรับปรุง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม โดยการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ 2544 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

8.2 **ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้** หมายถึง การพัฒนากระบวนการเรียนและกระบวนการการสอน โดยส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและการปฏิบัติจริง

8.3 **ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน** หมายถึง การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและ

ประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง

8.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารการจัดการและพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ในภาพรวมของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้

8.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน จัดหาสื่อและเทคโนโลยี เพื่อใช้แก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานด้านวิชาการ

8.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การพัฒนาแหล่งข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ และประสบการณ์ที่สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ แสวงหาความรู้ และเรียนรู้ ด้วยตนเองตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

8.7 ด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง การให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน เพื่อการปรับปรุงพัฒนา และประสานงานทางวิชาการด้านระบบการบริหารและการจัดการศึกษา การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา การดำเนินงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา

8.8 ด้านการแนะแนวการศึกษา หมายถึง การจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียน การสอน โดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา การติดตามและประเมินผลการจัดการ ระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา การประสานความร่วมมือ และ แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านการแนะแนวศึกษากับสถานศึกษา หรือเครือข่าย การแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา

8.9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา หมายถึง การจัดระบบ โครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การกำหนดเกณฑ์ ประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนัก รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา วางแผนพัฒนาคุณภาพ ตามระบบประกันคุณภาพ การศึกษาให้บรรลุเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

8.10 ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน หมายถึง การศึกษาสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะทางวิชาการเพื่อพัฒนา ทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา

8.11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น หมายถึง การประสานความร่วมมือ ช่วยในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษาดังเขตพื้นที่การศึกษา สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

8.12 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง การสำรวจและการศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวยุ องค์กรหน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

9. โรงเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 1-2 หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 3

10. โรงเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 1-3 หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 3

11. โรงเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3-4 หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 3

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอ ดังนี้

1. การบริหารการศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหาร
 - 1.2 ความหมายของการบริหารการศึกษา
 - 1.3 หลักการบริหารการศึกษา
2. การบริหารงานวิชาการ
 - 2.1 ความหมายของการบริหารวิชาการ
 - 2.2 ความสำคัญของการบริหารวิชาการ
 - 2.3 หลักการบริหารวิชาการ
 - 2.4 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
3. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 4.1 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 4.2 ความหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 4.3 กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. การประกันคุณภาพการศึกษา
6. มาตรฐานการจัดการศึกษาของชาติ
 - 6.1 อุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษาชาติ
 - 6.2 อุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
7. มาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 7.1 มาตรฐานด้านผู้เรียน
 - 7.2 มาตรฐานด้านการเรียนการสอน
 - 7.3 มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยในประเทศ

8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารการศึกษา

ความหมายการบริหาร

การบริหารกิจกรรมใด ๆ เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีจะต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ เพราะว่าการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานที่มีส่วนทำให้งานประสบความสำเร็จ ผู้ช่วยงานแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด และความต้องการที่ไม่เหมือนกัน เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเอาเทคนิควิธี และกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน (ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535 : 8)

นักบริหารและนักวิชาการได้ให้คำจำกัดความของการบริหารไว้ ดังต่อไปนี้

ภาวีกา ธาธาศรีสุทธิ (2542 : 6) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2543 : 39) ได้กล่าวว่าการบริหาร หมายถึง ความพยายามที่จะสั่ง ณะ และผสมผสานความพยายามของมนุษย์ โดยมีจุดรวมที่มุ่งหมายปลายทางหรือเป้าหมายบางอย่าง

ปราชญา กล้าผจญและสมศักดิ์ คงเที่ยง (2544 : 12) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุมกำลังความพยายามของสมาชิกในองค์การและใช้ทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อความสำเร็จของเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้

จากความหมายของการบริหารที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานของหน่วยงานในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ซึ่งเป็นการร่วมมือกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน ซึ่งต้องใช้กระบวนการทั้งศาสตร์และศิลป์มาประกอบในการบริหาร เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เกิดประโยชน์สูงสุดและมีประสิทธิภาพ

ความหมายของการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษาเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของการบริหารการศึกษาไว้ดังนี้

ภิญโญ สาธร (2540 : 41) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษาเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชนหรือสมาชิกของสังคมไทยทุก ๆ ด้าน เช่น มีความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม ค่านิยมหรือคุณธรรมในสังคม การเมือง เศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ที่มีที่เป็นระเบียบแบบแผน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2542 : 6) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลและอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2543 :39) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารการศึกษาเป็นการใช้อิทธิพลต่อคนกลุ่มหนึ่ง เพื่อให้มีความเจริญองงามสู่วัตถุประสงค์ที่ได้กำหนด โดยกลุ่มที่สองดำเนินการเพื่อให้วัตถุประสงค์บรรลุผลสำเร็จ

จากความหมายของการบริหารการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาโดยการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาชีวิตของบุคคล ให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ คุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยอาศัยกระบวนการและทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

หลักการบริหารการศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหารการศึกษาและกระบวนการบริหารขององค์กรหรือโรงเรียนให้ดำเนินงานนโยบายในหน่วยงาน องค์กร หรือโรงเรียนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลนั้น มีอยู่หลายแนวคิดด้วยกัน มีทั้งแนวคิดที่แตกต่างกัน และแนวคิดที่คล้ายคลึงกัน หลักสำคัญที่สุดในการบริหารงานก็คือจะต้องยึดหลักและกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นหลักการในการบริหารงาน เพราะว่าการบริหารเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนต่อเนื่องกัน (สมศักดิ์ คงเที่ยง. 2545 : 127) ดังนั้นเพื่อให้การบริหารงานของหน่วยงานหรือองค์กร

เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย จึงเสนอแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อหลักการบริหาร การศึกษาและกระบวนการบริหาร ดังนี้

1. โปสเตอร์รูป โมเดล (POSDCoRB Model)

กูลิก และ เออร์วิก (Gulick & Urwick. 1973 ; อ้างถึงใน สมศักดิ์ คงเที่ยง. 2545 : 128-129) ได้สรุปว่า กระบวนการบริหารประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 7 ประการ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) ใช้อักษรย่อ P เป็นการวางแผนงานเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างกว้าง ๆ ที่จะต้องกระทำ รวมทั้งวิธีการที่จะต้องทำตามแนวทางนั้น ๆ เพื่อให้สำเร็จลุล่วงตามความมุ่งหมายของหน่วยงาน
2. การจัดองค์การ (Organizing) ใช้อักษรย่อ O เป็นการจัดทำโครงสร้างของอำนาจในการบริหารงาน โดยการแบ่งการบริหารออกเป็นแผนก เป็นภาค และอื่น ๆ กำหนดให้มีการประสานงานกันตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และให้มีลำดับการลดหลั่นของอำนาจในหน่วยงานตามหน่วยงานย่อยที่แบ่งนั้น
3. การบริหารงานบุคคล (Staffing) ใช้อักษรย่อ S เป็นงานที่ต้องรับผิดชอบในการบริหารงานบุคคลให้มีการปฏิบัติตามหน้าที่ของแต่ละบุคคล จัดให้มีการฝึกอบรมและรักษา สภาพการทำงานให้เป็นที่พึงพอใจทั้งฝ่ายสถาบันและฝ่ายปัจเจกบุคคลเช่น การวางแผนกำลังคน การสรรหาบุคคล การจูงใจบุคคลเข้าสู่หน่วยงาน การประมาณค่า การพัฒนา การตอบแทน เป็นต้น
4. การอำนวยความสะดวกและการวินิจฉัยสั่งการ (Directing) ใช้อักษรย่อ D งานใน กระบวนการนี้เป็นงานต่อเนื่องเกี่ยวกับความคิดตัดสินใจ การจัดระเบียบและการสอนให้เป็นรูปเป็นร่าง เพื่อสนองความเป็นผู้นำของผู้บริหารผู้บริหารจะต้องมีความรอบคอบในการวิเคราะห์และพิจารณา งานอย่างแท้จริง
5. การประสานงาน (Coordinating) ใช้อักษรย่อ Co หน้าที่ทุกอย่างในระบบการบริหารงานมีความสำคัญและเกี่ยวโยงกันในทุก ๆ ส่วนของหน่วยงาน ซึ่งผู้บริหารจะต้องเป็น นักประสานที่ดีเพื่อให้ทุกส่วนขององค์การหรือหน่วยงานจะได้ทำงานประสานกันอย่างกลมกลืน เพื่อประสิทธิภาพของงาน
6. การรายงาน (Reporting) ใช้อักษรย่อ R การรายงานผลการปฏิบัติงานและ ประชาสัมพันธ์ขององค์การ เป็นงานในความรับผิดชอบอย่างหนึ่งของผู้บริหารที่จะต้องรายงานให้ ผู้บริหารระดับสูงขึ้นไปรับทราบความเป็นไปเกี่ยวกับงานในส่วนของตนและผู้ได้บังคับบัญชา โดย เสนอเป็นบันทึก รายงาน การวิจัย และการตรวจตรา

7. การงบประมาณ (Budgeting) ใช้อักษรย่อ B งานด้านนี้เป็นการวางแผนงานงบประมาณที่ได้รับเป็นประจำปี และจัดทำงบประมาณประจำปี จัดทำบัญชีการเงินและการควบคุมรายรับรายจ่าย

2. ออร์ดเวย์ ทีด โมเดล (Ordway Tead Model)

ทีด (Tead; อ้างถึงใน จันทรานี สงวนนาม. 2545 : 22) ได้สรุปว่าการบริหารจะต้องดำเนินการเป็นกระบวนการที่เรียกว่ากระบวนการบริหาร ซึ่งมีอยู่ 6 ขั้น ดังนี้

1. กำหนดความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของงานให้ชัดเจน
2. จัดทำแผนงานไว้
3. กำหนดขอบเขตของอำนาจและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารทุกคน
4. มอบอำนาจและหน้าที่ให้แก่ผู้ร่วมงานเป็นสัดส่วนไป
5. ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน
6. ปฏิบัติการตามความจำเป็นเพื่อเป็นการรักษาปริมาณและคุณภาพของงานให้ดี

อยู่เสมอ

3. หลักการบริหารทั่วไป 14 ประการ ของอังรี ฟาโยล (Henri Fayol's Fourteen Principles of Management)

อังรี ฟาโยล เป็นนักอุตสาหกรรมชาวฝรั่งเศส มีประสบการณ์ด้านการบริหารองค์การของรัฐขนาดใหญ่ ได้นำเสนอหลักการที่เรียกว่าหลักการจัดการ 14 ประการ (Henri Fayol's Fourteen Principles of Management) ซึ่งมีดังต่อไปนี้ คือ

3.1 การจัดแบ่งงาน (Division of Work) หลักการก็คือการทำให้คนจำนวนมากที่ต้องมาทำงานร่วมกัน ได้มีการจัดแบ่งหน้าที่ตามความสามารถหรือความเชี่ยวชาญพิเศษของแต่ละคน เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.2 การมีอำนาจหน้าที่ (Authority) ผู้จัดการต้องสามารถออกคำสั่งได้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทำให้คำสั่งที่ออกไปนั้นมีความถูกต้องและเกิดความรับผิดชอบควบคู่กันไป เมื่อใดที่มีการใช้อำนาจหน้าที่ เมื่อนั้นความรับผิดชอบก็ต้องติดตามไปด้วย

3.3 ความมีวินัย (Discipline) ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือพนักงานต้องเชื่อฟังและเคารพกฎเกณฑ์ขององค์การ การที่คนจะมีวินัยที่ดีนั้นเกิดจากความเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพ มีความเข้าใจที่ชัดเจนระหว่างฝ่ายจัดการและคนทำงาน ทั้งนี้เมื่อมีการทำผิดกฎ ระเบียบ ขององค์การ ก็จะมีผลทำให้ได้รับโทษ

3.4 เอกภาพของสายบังคับบัญชา (Unity of Command) พนักงานหรือลูกจ้างทุกคน จะได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว สายบังคับบัญชาจะมีลักษณะเป็นทอด ๆ ไป แต่ละคนจะรู้ว่าใครคือเจ้านายของตน

3.5 เอกภาพในทิศทาง (Unity of Direction) แต่ละคนในกลุ่มกิจกรรมขององค์การ จะมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน รับแผนเดียว และจากหัวหน้าเดียว

3.6 ผลประโยชน์ของหมู่คณะจะต้องเหนือผลประโยชน์ส่วนตัว (Subordination of Individual Interests to the General Interests) คนที่เข้ามาทำงานในองค์การนั้นจะต้องยอมรับว่า ผลประโยชน์ขององค์การจะต้องมาเหนือผลประโยชน์ส่วนตัว

3.7 มีระบบค่าตอบแทนที่ยุติธรรม (Remuneration) คนทำงานแม้จะต้องเห็น ผลประโยชน์ขององค์การเหนือผลประโยชน์ส่วนตัว แต่องค์การก็ต้องทำหน้าที่จัดระบบ ค่าตอบแทนให้เหมาะสมแก่ความสามารถและเป็นไปอย่างยุติธรรม

3.8 ระบบการรวมศูนย์ (Centralization) การรวมศูนย์ในที่นี้หมายถึงระดับของ การที่ผู้ได้บังคับบัญชาจะมีส่วนในการตัดสินใจอย่างไร การจะกระจายอำนาจหรือรวมอำนาจ เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ประเด็นจะอยู่ที่ว่าทำอย่างไรจึงจะรวมศูนย์ได้ในแต่ละกรณี แนวคิดนี้มองเห็นความจำเป็นขององค์การที่ต้องมีศูนย์รวมอำนาจ

3.9 สายบังคับบัญชา (Scalar chain) หมายถึงสายบังคับบัญชาจากระดับสูงลงมาสู่ระดับต่ำสุด สายการสื่อสารติดต่อก็จะเป็นไปตามนี้คือจะเป็นไปตามระดับชั้น อย่างไรก็ตามถ้า สายการบังคับบัญชาก่อให้เกิดการเสียเวลาล่าช้าก็ให้มีการข้ามชั้นตอนได้ และทั้งนี้ต้องเป็น ข้อตกลงระหว่างส่วนงานที่เกี่ยวข้อง

3.10 ความเป็นระบบระเบียบ (Order) หมายความว่าถึง คนก็ดี หรือวัสดุอุปกรณ์ ทั้งหลายก็ดี จะอยู่ในที่อันเหมาะสมในเวลาอันเหมาะสม ความเป็นระบบระเบียบนี้ในบางส่วนหนึ่ง หมายความว่าถ้าเกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น คนงานป่วย ลางาน ก็สามารถมีคนทดแทนได้ เพราะมี ความเป็นระบบทำให้รู้งานกัน

3.11 ความเท่าเทียมกัน (Equity) ในที่นี้ผู้เป็นหัวหน้าจะต้องมีการตอบสนองต่อ ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมีเมตตาและยุติธรรม การใช้อำนาจของผู้บริหารจะเป็นไปด้วยหลักการ มิใช่ จะทำอะไรได้ตามใจ

3.12 ความมั่นคงและสามัญฐานะของบุคลากร (Stability of Tenure of Personnel) ทั้งนี้โดยมองว่าการที่มีคนเปลี่ยนงานบ่อย ๆ นั้นจะทำให้งานไม่มีประสิทธิภาพ ฝ่ายบริหารควร วางแผนงานให้สามารถมีการทดแทนกำลังคนกันได้เมื่อมีตำแหน่งว่างลง

3.13 การริเริ่มสร้างสรรค์ (Initiative) ผู้ได้บังคับบัญชาจะสามารถมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะทำงานออกมาได้ในระดับที่สูง

3.14 วิญญาณแห่งหมู่คณะ (Esprit de Corps) การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน มีความราบรื่นและความเป็นปึกแผ่นในองค์กร

กล่าวโดยสรุป หลักการบริหารการศึกษาและกระบวนการบริหารเป็นหลักและกระบวนการที่มีขั้นตอนต่อเนื่องกัน ต้องมีการวางแผน กำหนดจุดมุ่งหมายและขอบข่ายงานให้ชัดเจน มีการสั่งการ การตัดสินใจ มีอำนาจสั่งการ มีวินัย มีความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานอื่น มีการบริหารจัดการงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ มีการรักษาหรือคงไว้ซึ่งคุณภาพของงาน และที่สำคัญบุคคลในองค์กรต้องรู้สึกว่าคนมีความมั่นคงจึงจะทำงานได้อย่างทุ่มเทและเสียสละ ผลงานมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

การบริหารงานวิชาการ

ความหมายการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาคำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชนท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

กมล ภูประเสริฐ (2544 : 11) ได้ให้ความหมายการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดในหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพหรืออาจหมายถึงการบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของโรงเรียน

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร

รุจิร ภู่อสารและจันทราณี สงวนนาม (2545 : 56) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียน การสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้แก่นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สูงสุด ซึ่งมีวัตถุประสงค์และขอบข่ายภารกิจที่มีขอบเขตที่ชัดเจนและแน่นอน เป็นงานที่สำคัญ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดใน สถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดหมายหลักของ สถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร

ความสำคัญของงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการนับว่าเป็นงานที่สำคัญของโรงเรียน จุดมุ่งหมายของวิชาการอยู่ที่ การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้คู่คุณธรรม และมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ งานวิชาการจึง มีใช้อยู่ที่ให้นักเรียนอ่านเขียน แต่งงานวิชาการเป็นงานที่รับผิดชอบต่อคุณภาพของพลเมืองและ ความมั่นคงของประเทศชาติ มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ อย่างหลากหลาย ดังนี้

ธีรวุฒิ ประทุมพนพรัตน์ (2534 : 122) ได้กล่าวถึงภารกิจสำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหาร วิทยาลัยระดับคือการบริหารงานวิชาการ นักบริหารหลายท่านยอมรับว่าการบริหาร งาน วิชาการมีความสำคัญมากจนเรียกได้ว่าเป็นปัจจัยของโรงเรียน ในสายตาประชาชนผู้มีส่วนในการ จัดการศึกษาเห็นว่าโรงเรียนจะดีหรือไม่ดีให้ดูที่งานวิชาการเป็นสำคัญ เมื่อเป็นภารกิจที่สำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องใช้เวลาในการบริหารให้มากกว่างานอื่น ๆ การบริหารงานวิชาการจึงเป็น หัวใจของการบริหารงาน โรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ส่วนงานอื่น ๆ มีความสำคัญในลักษณะเป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการสามารถดำเนินการไปได้โดยมี ประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากประเด็นต่าง ๆ คือ โรงเรียนมีขอบข่ายการบริหารงาน วิชาการชัดเจน ผู้บริหารโรงเรียนเกิดแนวคิดในการพัฒนางาน ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู ตระหนักและร่วมมือพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนอย่างจริงจัง และผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อังกา บุญช่วย (2537 : 51) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะต้องวางแผน การวางแผนจะทำให้ผู้บริหารสามารถกำหนดอนาคตของหน่วยงานของ ตนได้ดี อีกทั้งการวางแผนยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนา

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการว่า เป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการเป็นหลัก ในการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารใช้สัดส่วนเวลาในการบริหารงานในด้านต่าง ๆ คือ งานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 40 งานบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 20 งานกิจการนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 20 งานการเงินและพัสดุ คิดเป็นร้อยละ 5 งานอาคารสถานที่ คิดเป็นร้อยละ 5 งานความสัมพันธ์กับชุมชน คิดเป็นร้อยละ 5 และงานบริหารทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 5

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญยิ่ง ถือเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือการจัดการศึกษา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจึงอยู่ที่งานด้านวิชาการ โดยยึดหลักแห่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล ฉะนั้นในการดำเนินงานด้านวิชาการ จึงให้เวลากับการบริหารงานวิชาการมากกว่างานอื่น การบริหารงานวิชาการถือเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งสำหรับผู้บริหารโรงเรียน การปฏิบัติงานวิชาการอย่างมีคุณภาพของบุคลากรแสดงถึงประสิทธิภาพของการบริหารโรงเรียนที่จะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพที่พึงปรารถนาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อย่างไรก็ตาม การบริหารวิชาการนอกจากจะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว ยังต้องยึดเป้าหมายของนโยบายของหน่วยงานและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติด้วย

หลักการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นหลักของการบริหารงานสถานศึกษาหรือโรงเรียน โรงเรียนจะมีมาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษามากหรือน้อยเพียงใด มีชื่อเสียงหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการ ฉะนั้นในการบริหารงานวิชาการผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีหลักในการบริหารอย่างทันสมัยและมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามเนื่องจากงานวิชาการมีขอบข่ายกว้างขวางและมีความเกี่ยวโยงสัมพันธ์กับงานบริหารด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน เทคนิคและหลักการบริหารจึงอาจมีความแตกต่างกันในรายละเอียดของงาน แต่หลักการสำคัญที่ควรนำไปปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการ มีผู้กล่าวไว้หลากหลายดังต่อไปนี้

กิตติมา ปรีดีติลล (2532 : 48-49) ได้กล่าวถึงหลักการที่สำคัญที่ควรนำไปปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการไว้ว่า

1. การจัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนโยบายหลัก
2. การบริหารงานวิชาการมุ่งในการร่วมมือกันทำงาน
3. ควรกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติ
4. ควรส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ

5. ริเริ่มสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานวิชาการ
6. ผู้บริหารควรใช้เทคนิคในการส่งเสริมคนอื่นมากกว่าการสอนผู้อื่น
7. มีการให้ขวัญ กำลังใจในการทำงาน
8. ควรมีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ
9. ให้ครูเข้าใจวัตถุประสงค์และจุดหมายของการสอนทุกวิชาที่รับผิดชอบ
10. ติดตามและประเมินผลงาน

ไพรัช หงษ์เทียบ (2544 : 8-9) ได้กล่าวถึงหลักการที่สำคัญที่ควรนำไปปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

1. จัดทำแผนงานวิชาการมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับหลักสูตรแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและนโยบายของรัฐ
2. จัดตั้งวิชาการของโรงเรียน
3. กระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติ
4. ริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนางานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ
5. จัดทำโครงการพัฒนาครูขึ้นในโรงเรียน
6. ส่งเสริมสวัสดิภาพ สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน
7. มีการติดตามและประเมินผลงาน

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 50-52) ได้เสนอแนะหลักการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ดังนี้

1. พิจารณาหลักสูตรที่ใช้อยู่อย่างละเอียดถี่ถ้วน เพื่อให้รู้ถึงวัตถุประสงค์และกิจกรรมที่สำคัญในการสอนแต่ละรายวิชา ว่ากิจกรรมใดบ้างที่ควรนำมาปฏิบัติในการสอนเพื่อเพิ่มหลักสูตรหรือเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในรายวิชานั้น ๆ ของนักเรียน
2. พิจารณาแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบโดยรอบคอบ พิจารณาเนื้อหาสาระแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบว่าสอดคล้องและเหมาะสมกับหลักสูตรเพียงใด
3. ในกรณีที่มีโครงการสอนอยู่แล้ว ครูจะต้องร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมและความสมบูรณ์ของโครงการสอนด้วย ถ้ายังไม่มีกำหนดการสอนผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำให้ครูร่วมกันจัดทำขึ้นใช้ในโรงเรียนด้วยตนเอง เพื่อเป็นแนวทางในการกำกับและควบคุมการสอนให้อยู่ในระเบียบแบบแผน และตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร
4. พิจารณาข้อสอบรายวิชาต่าง ๆ ที่ได้เคยจัดสอบมา เพื่อทราบแนวทางของข้อสอบ เพราะจะเป็นเครื่องช่วยครูได้มากในการสอนให้ถูกทิศทาง

5. การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรหรือการเปลี่ยนแบบเรียนจะไม่มีประโยชน์เลย ถ้าครูไม่ยอมเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนและสภาพแวดล้อม ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรจัดให้มีการอบรมเพื่อเพิ่มเติมความรู้ในวิทยาการต่าง ๆ

6. ในด้านนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไปมาบรรยายวิธีการเรียนที่จะก่อให้เกิดผลดีเป็นครั้งคราว

7. การกำหนดให้ครูในโรงเรียนผลัดเปลี่ยนเป็นผู้บรรยายพิเศษในการประชุมนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้มีการประชุมแบบนี้เป็นประจำอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง

8. ควรนำผลการสอบในแต่ละวิชาแต่ละชั้นเรียนมาศึกษาวิเคราะห์ทุกสิ้นปีการศึกษา ทั้งนี้เพื่อแก้ไขและปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

9. ผู้บริหารโรงเรียนควรชักจูงให้ครูทุกคน ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากเอกสารวิชาการต่าง ๆ และตำราวิชาชีพครู

10. ควรให้มีการประชุมครูเพื่ออภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับการเรียนการสอนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง

11. ผู้บริหารโรงเรียนควรไปเยี่ยมห้องขณะทำการสอน

12. ผู้บริหารโรงเรียนให้ครูที่มีชั่วโมงว่างเข้าไปนั่งคุยเพื่อนครูสอน

13. ถ้าไม่ชำนาญพอผู้บริหารโรงเรียนไม่ควรแสดงหรือสาธิตการสอนด้วยตนเองเพราะอาจผิดพลาดและเกิดผลทางลบได้ ถ้าอยากให้ครูได้เห็นวิธีการดี ๆ ควรเชิญครูหรือวิทยากรที่มีความสามารถมาสาธิตการสอนให้ครูดูเป็นแบบอย่าง

14. ระหว่างปีภาคเรียนปลายปีโรงเรียนควรจัดให้มีการสัมมนาของคณะครูทั้งโรงเรียน

15. จัดส่งครูไปอบรมที่สถาบันการศึกษาชั้นสูงอื่น ๆ

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาหรือโรงเรียน โรงเรียนจะดีหรือมีคุณภาพหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น ดังนั้นในการบริหารงานวิชาการผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีหลักในการบริหารงานด้านนี้ให้มีประสิทธิภาพ งานวิชาการมีขอบข่ายของงานกว้างมาก ในการบริหารงานแต่ละอย่างจึงต้องมีเทคนิคและหลักการที่แตกต่างกันออกไปในรายละเอียดของงาน และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีหลักการในการบริหารงานวิชาการอย่างทันสมัยและมีประสิทธิภาพ โดยมีการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปยังบุคลากรในสถานศึกษาทุกคนด้วย

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

กิตติมา ปรีดีติลล (2523 : 58) ได้กล่าวว่าขอบข่ายของงานบริหารวิชาการมี 6 ประเภท คือ แผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ หลักสูตรและการสอน การจัดการเรียนการสอน สื่อการสอน

การปรับปรุงการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล

สุธีระ ทานตะวงษ์ (2543 : 88-89) กล่าวว่า งานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักของโรงเรียนและเป็นงานที่สำคัญที่สุด ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเข้าใจขอบข่ายของงาน เพื่อที่จะได้บริหารงานได้ครอบคลุมงานต่าง ๆ ได้ สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนไว้ 9 ด้าน ดังนี้

1. ด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. ด้านงานการเรียนการสอน
3. ด้านงานวัสดุประกอบหลักสูตรเพื่อสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านงานวัดผลและประเมินผล
5. ด้านงานห้องสมุด
6. ด้านนิเทศการศึกษา
7. ด้านงานการวางแผนและการกำหนดวิธีดำเนินงาน
8. ด้านงานส่งเสริมการสอน
9. ด้านงานประชุมและอบรมทางวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544 : 18-19) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการเพื่อให้ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน 7 ด้าน ดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. งานด้านการเรียนการสอน
3. งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
4. งานวัดผลและประเมินผล
5. งานห้องสมุด
6. งานนิเทศภายใน
7. งานประชุมอบรมทางวิชาการ

อุทัย บุญประเสริฐ (2544 : 82) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 6 ด้าน

ดังนี้

1. เรื่องความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. เรื่องการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
3. เรื่องกิจกรรมนักเรียนและการบริหารกิจกรรมนักเรียนให้ตอบสนองหลักสูตรและเสริมสร้างหลักสูตรให้เป็นผลสมบูรณ์

4. เรื่องสื่อการเรียนการสอนและกิจกรรมห้องสมุด เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเพื่อเสริมพัฒนาการของผู้เรียน ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร และเพื่อเสริมความทันสมัยทางวิชาการแก่ครู

5. เรื่องการวัดผล การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ตามจุดหมายและหลักการของหลักสูตรและการประเมินมาตรฐานคุณภาพทางวิชาการของโรงเรียน

6. เรื่องการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

กมล ภูประเสริฐ (2544 : 9-18) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 9 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1.1 การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศ ที่ได้กำหนดเกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้โดยจัดเป็นกลุ่ม ๆ ไว้ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เป็นต้น การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางนี้มีประโยชน์ต่อสถานศึกษาตรงที่ช่วยให้บุคลากรของสถานศึกษาได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางโดยละเอียด เพื่อการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้รายปีและรายภาคเรียนต่อไป นอกจากนี้จะช่วยให้เกิดแนวความคิดที่ว่าสถานศึกษาจะมีแนวในการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับชุมชนและท้องถิ่นของตนในส่วนตัวบ้าง

1.2 การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ทรัพยากร สภาพการดำรงชีวิตและปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่นโดยตรง แต่เนื่องจากมาตรฐานการเรียนรู้ ในหลักสูตรแกนกลางจะเขียนไว้ครอบคลุมค่อนข้างมาก ถ้าสถานศึกษาเห็นว่ามาตรฐานการเรียนรู้มีอยู่แล้ว ก็อาจกำหนดเฉพาะสาระการเรียนรู้เฉพาะท้องถิ่นที่จำแนกตามช่วงชั้น

1.3 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการนำผลงานในข้อ 1.1 และข้อ 1.2 มาจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ และสาระสำคัญการเรียนรู้เป็นรายปี กำหนดเวลาเรียนให้เหมาะสม สำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จะต้องกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้เป็นรายภาคและกำหนดหน่วยกิตให้เหมาะสม

1.4 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยเฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต้องนำเอกสารสาระการเรียนรู้ตามข้อ 1.3 ที่เกี่ยวเนื่องมาบูรณาการเป็นหน่วยการเรียนรู้ย่อย ๆ เพื่อสะดวกแก่การจัดการเรียนการสอนที่สัมพันธ์กัน แต่ละหน่วย

การเรียนรู้จะประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้และเวลาเรียนซึ่งเมื่อรวมทุกหน่วยเข้าด้วยกันจะสมบูรณ์ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้เป็นรายภาคหรือรายปี แต่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ต้องทำเป็นรายวิชา นอกจากนั้นยังต้องดำเนินงานอื่น ๆ ตามที่กำหนด

2. การบริหารการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

2.1 การรวบรวม วิเคราะห์ และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่กิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง การให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ ความเข้าใจ จากการสอบถาม จากการอ่าน จากการค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อนำมาสรุปเป็นความรู้และความเข้าใจของตน การให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติการทดลองเพื่อให้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะกระบวนการและสรุปผลงานของตน การให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีเหตุผล ในขณะที่เดียวกันก็ต้องคำนึงถึงการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านกำนิยม คุณธรรมจริยธรรมควบคู่ไปด้วย สิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมาล้วนแต่เป็นความต้องการในการปฏิรูปการศึกษาทั้งสิ้น

2.2 การกำหนด การเตรียมการ และการจัดหาสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์เครื่องใช้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติ สิ่งต่าง ๆ สื่อและอุปกรณ์ก็จะเป็นสิ่งที่นักเรียนใช้ปฏิบัติ เช่น หนังสือค้นคว้า ที่จัดมาให้ในการสอนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ การเตรียมห้องปฏิบัติการต่าง ๆ การเตรียมขั้นตอนการปฏิบัติที่จะช่วยพัฒนาความคิด การเตรียมคำถามที่จะใช้กระตุ้นความคิด เป็นต้น

2.3 การกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้หรือรายวิชาตามแนวความคิดปัจจุบัน ต้องการให้มีการประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง ซึ่งเป็นการประเมินที่สอดคล้องกับจุดเน้นของกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อให้ผู้เรียนค้นคว้า ทดลองปฏิบัติในสิ่งต่าง ๆ ก็ควรประเมินจากการปฏิบัติและผลงานที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจแตกต่างกันไปสำหรับผู้เรียนแต่ละคน ไม่สามารถประเมินโดยใช้แบบทดสอบในทุก ๆ เรื่องเหมือนแต่ก่อนประกอบกับแต่ละหน่วยการเรียนรู้/รายวิชามีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ไว้แล้ว การประเมินจึงต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ นั้น ๆ ด้วย

2.4 การจัดทำแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนแต่ละคนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรสถานศึกษา จัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งเป็นลักษณะของการบูรณาการอยู่แล้ว ฉะนั้นผู้สอนแต่ละคนสามารถนำเอาผลงานจากข้อ 2.1- 2.3 มาใช้ในการจัดทำแผนการสอนเชิงบูรณาการได้โดยตรง ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4- 6 จัดทำแผนการสอนรายวิชา

2.5 การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการเชื่อมชั้นเรียนหรือการประชุมปรึกษาหารือกันเป็นระยะ

2.6 การร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน โดยกรณีพิเศษภายในการพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมด้านสื่อการเรียนการสอนและการแสวงหาความช่วยเหลือจากแหล่งภายนอกสถานศึกษา

3. การบริหารการประเมินผลการเรียน ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

3.1 การวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้/รายวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อการพิจารณาในการเตรียมการขั้นต่อไป ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงตัวบ่งชี้ที่กำหนดในมาตรฐานการเรียนรู้

3.2 การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการเตรียมการสร้างเครื่องมือและกำหนดวิธีการที่เป็นระบบในขั้นนี้ ควรกำหนดช่วงเวลาในการประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างดำเนินการสอน การประเมินปลายภาคเรียนและปลายปีด้วยเพื่อความสะดวกในการสังเกตการณ์ปฏิบัติงานของผู้เรียนและรวบรวมผลงานของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อแสดงถึงความก้าวหน้าหรือพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน

3.3 การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการประเมินการเรียนตามวิธีการและเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการดูแลให้มีการบันทึกผลการเรียนการสอน การบันทึกการสังเกตและการรวบรวมผลงานของนักเรียนตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ

3.4 การจัดทำหลักฐานการศึกษา ตามที่กระทรวง/กรม/หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้

3.5 การนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่อง ของผู้เรียนแต่ละคนอย่างสม่ำเสมอซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการประเมินที่ต้องการใช้ผลการประเมินเพื่อการพัฒนาไม่ใช่การตัดสินได้หรือตกของผู้เรียน

3.6 การกำหนดรูปแบบ ระยะเวลาการรายงานผลการเรียนรู้ ทั้งการรายงานผู้ปกครองระหว่างปีและการรายงานผลของสถานศึกษาช่วงปลายปีต่อสาธารณะและหน่วยงานต้นสังกัด

4. การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

4.1 การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ที่มีหลักการให้บุคลากรทุกคนร่วมกันรับผิดชอบในการนำสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานการศึกษาร่วมกัน ทุกคนจึงต้องร่วมกันคิดร่วมกันทำ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพึ่งตนเองได้ในทางวิชาการ แต่ละคนเป็นผู้นิเทศและเป็นผู้รับการนิเทศตามความสามารถเฉพาะตัวในแต่ละบุคคล

4.2 การกำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศภายใน วิธีการที่จะนำไปใช้ควรเป็นวิธีการที่มีลักษณะเป็นกัลยาณมิตรต่อกัน เช่น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิด การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจจากการอ่าน การค้นคว้า การได้ไปประชุม อบรม/สัมมนา ปฏิบัติการในระดับต่าง ๆ การสาธิตรูปแบบการสอนเพื่อช่วยกันค้นคว้าหาข้อบกพร่องและปรับปรุงให้เป็นรูปแบบของสถานศึกษา ร่วมกันประชุมระดมสมองที่ไม่ต้องมีการวิพากษ์วิจารณ์กันโดยตรง เป็นต้น

4.3 การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ

4.4 การร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยถือเป็นปัญหาของสถานศึกษาโดยส่วนรวม

5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

5.1 การวิเคราะห์ปัญหาร่วมกันเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา โดยรวบรวมอุปสรรคข้อขัดข้องจากการบริหารในทุก ๆ เรื่องมาพิจารณาเพื่อหาข้อสรุปว่าความรู้ความสามารถของบุคลากรด้านใดที่สถานศึกษาช่วยแก้ปัญหาได้เอง ด้านใดที่คิดว่าต้องพึ่งพากรอบนอก

5.2 การกำหนดช่วงเวลาของการพัฒนาบุคลากรเป็นระยะ ๆ ซึ่งควรกระทำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมศักยภาพของบุคคลในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาาร่วมกันได้ รวมทั้งการจัดส่งบุคลากรไปรับการอบรมประชุมสัมมนาปฏิบัติการที่หน่วยงานภายนอกเป็นผู้จัด

5.3 การควบคุมดูแลให้การดำเนินงานบุคลากรเป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้

6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

6.1 การทำความเข้าใจและส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียน ผู้สอนแต่ละคนควรทำการวิจัยในชั้นเรียนของตน โดยเริ่มจากประเด็นปัญหาการเรียนการสอน ซึ่งผู้สอนเห็นว่าควรมีการทดลองรูปแบบการสอนที่คิดว่าจะได้ผลดีกว่าเดิม หรือทดลองสื่อการเรียนการสอนที่ผู้สอนคิดเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหรือคิดค้นขึ้นใหม่ เพื่อตรวจสอบว่า สิ่งที่คุณคิดขึ้นมา นั้น สามารถใช้พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน จนทำให้คุณภาพการศึกษามรรครวม การเรียนรู้ได้จริงหรือไม่ อันเป็นการฝึกการทำงานเป็นระบบโดยอาศัยกระบวนการวิจัย ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นวิจัยเต็มรูปแบบ ดังที่นักวิจัยหรือนักศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกกระทำกัน

6.2 การร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหาที่เป็นข้อขัดข้องร่วมกันในสถานศึกษา หรือเป็นประเด็นที่ควรพัฒนาร่วมกัน ในสถานศึกษาเพื่อการวิจัยในภาพรวมของสถานศึกษา

6.3 การควบคุมดูแลและส่งเสริมการดำเนินการวิจัยที่ได้กำหนดไว้

7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ ความจริงแล้วงานทางวิชาการทุกงานสามารถจัดทำเป็นโครงการทางวิชาการได้ทั้งสิ้น เช่น โครงการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โครงการบริหารการเรียนการสอน โครงการประเมินผลการเรียน ฯลฯ ในหัวข้อนี้จึงหมายความเฉพาะโครงการนอกเหนือจากงานที่กล่าวแล้วในข้อ 1-6 เช่น โครงการที่เกี่ยวกับกิจกรรมร่วมส่งเสริมทางวิชาการของผู้เรียน โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียนที่เป็นกิจกรรมร่วมของโรงเรียน โครงการแข่งขันความสามารถทางความคิดของผู้เรียน การบริหารโครงการทางวิชาการ ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

7.1 การกำหนดหัวข้อเรื่องทางวิชาการ ที่เป็นการสนับสนุนงานหลัก ที่กล่าวในหัวข้ออื่น ๆ และที่คาดว่าจะเป็นเรื่องที่ส่งผลให้งานหลักนี้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

7.2 การกำหนดวิธีดำเนินการและระยะเวลาที่จะดำเนินการให้เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียน

7.3 การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามที่กำหนดในข้อ 7.1 และข้อ 7.2

8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

8.1 การกำหนดข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการของงานบริหารทั้งหมดที่จะต้องจัดเก็บร่วมกันตลอดภาคเรียนและปีการศึกษา เพื่อมิให้เกิดการละเลยหรือละทิ้งข้อมูลและสารสนเทศที่มีความสำคัญต่อการพิจารณาและตัดสินใจในการดำเนินงานทางวิชาการ ระบบข้อมูลและสารสนเทศจะเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการตั้งแต่ข้อ 1-7

8.2 การกำหนดเวลาในการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศตามช่วงการดำเนินงานแต่ละงานให้เหมาะสม

8.3 การควบคุมดูแล ส่งเสริมการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศตามช่วงการดำเนินงานแต่ละงานให้เหมาะสม

8.4 การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ประกอบการดำเนินงานในข้ออื่น ๆ ใช้ประกอบการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา และใช้ในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษา

9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

9.1 การกำหนดหัวข้อประเมินผลงานจากงานที่กล่าวแล้วในข้อ 1-8 ข้างต้นโดยคำนึงถึงการประเมินก่อนการดำเนินงาน (ควรทำ) การประเมินระหว่างการทำงาน (ต้องทำ) และการประเมินผลหลังการทำงาน (ต้องทำ)

9.2 การกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการประเมิน รวมทั้งการจัดเตรียมในเรื่องดังกล่าว และกำหนดช่วงเวลา เพื่อให้สามารถประเมินระหว่างการทำงานได้

9.3 การควบคุมดูแลส่งเสริมให้มีการดำเนินการประเมินตามที่กำหนดในข้อ 9.1 และข้อ 9.2

9.4 การสรุปผลและเขียนรายงานประจำปี เพื่อรายงานต่อสาธารณะและต่อหน่วยงานต้นสังกัด

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก : 33-38) ได้กล่าวถึงขอบข่ายรายละเอียดและแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการไว้ 12 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และการบริหารการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม การนิเทศการใช้หลักสูตร ติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตร ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

แนวทางการปฏิบัติ

1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

1.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมีมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระ ทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

1.4 นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม

1.5 นิเทศการใช้หลักสูตร

1.6 ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

1.7 ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและการปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม ทั้งนี้โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนและการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศแบบร่วมมือหรือแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

แนวทางการปฏิบัติ

2.1 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม ทั้งนี้โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

2.3 จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน หรือแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

2.4 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผล แต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผน การจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียน การสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน จัดให้มีการ เทียบโอนความรู้ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ อื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

แนวทางการปฏิบัติ

3.1 กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา

3.2 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรม การเรียนรู้

3.3 ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้น การประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติ และผลงาน

3.4 จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจาก สถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ และอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

3.5 พัฒนาเครื่องมือและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหาร การจัดการและพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงาน วิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงานและสถาบันอื่น

แนวทางการปฏิบัติ

4.1 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารการจัดการ และการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ในภาพรวมของสถานศึกษา

4.2 ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่ม สาระการเรียนรู้

4.3 ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงาน

การวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครั
องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์
ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ
ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้
ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานด้านวิชาการ ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา
พัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการ
กับสถานศึกษา บุคคล ครอบครั องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น การประเมินผลและ
การพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

5.1 ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียน
การสอนและการบริหารงานวิชาการ

5.2 ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน

5.3 จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานด้าน
วิชาการ

5.4 ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนา และการใช้สื่อ นวัตกรรมและ
เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล
ครอบครั องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น

5.5 การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับ
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง
จัดทำเอกสารเผยแพร่การเรียนรู้แก่ครู คดีองการแหล่งการเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และ
ประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น ครอบครั องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัด
การศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้
แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางการปฏิบัติ

6.1 สำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งใน
สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง

6.2 จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครั
องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาบริเวณใกล้เคียง

6.3 จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน

7. การนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา การดำเนินงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา ติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนของสถานศึกษา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

7.1 จัดระบบการนิเทศทางวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา

7.2 ดำเนินงานนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา

7.3 ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา

7.4 ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา

7.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

8. การแนะแนวการศึกษา หมายถึง การจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนการสอน การดำเนินการแนะแนวการศึกษา โดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา การติดตามและประเมินผลการจัดการระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา การประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านการแนะแนวศึกษากับสถานศึกษา หรือเครือข่ายการแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

8.1 จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนการสอน

8.2 ดำเนินการแนะแนวการศึกษา โดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา

8.3 ติดตามและประเมินผลการจัดการระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา

8.4 ประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาหรือเครือข่ายแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การจัดระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การกำหนดเกณฑ์ประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา วางแผนพัฒนาคุณภาพ ตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา ดำเนินการพัฒนางานตามแผนและติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา ประสานงานกับสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

แนวทางการปฏิบัติ

9.1 จัดระบบ โครงสร้างองค์กรให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

9.2 กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

9.3 วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

9.4 ดำเนินการพัฒนาตามแผน และติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

9.5 ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

9.6 ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9.7 ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษา เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน หมายถึง การศึกษาสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะทาง วิชาการเพื่อพัฒนา ทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น การส่งเสริมให้ ประชาชนในชุมชนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาและจัดโดย บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชนท้องถิ่น

แนวทางการปฏิบัติ

- 10.1 การศึกษา สำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน
- 10.2 จัดให้มีการเรียนรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะทางวิชาการ เพื่อ การพัฒนาทักษะทางวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น
- 10.3 การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ทางวิชาการของสถานศึกษาที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา
- 10.4 ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น หมายถึง การประสานความร่วมมือ ช่วยในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณใกล้เคียง ภายในเขตพื้นที่การศึกษาต่างเขตพื้นที่การศึกษา สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

แนวทางการปฏิบัติ

- 11.1 ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้ง บริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษา และต่างเขตพื้นที่การศึกษา
- 11.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายใน ประเทศและต่างประเทศ

12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง การสำรวจและการศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้ง ความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาการและพัฒนาคุณภาพ

การเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

12.1 สำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

12.2 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

12.3 จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

จะเห็นได้ว่านักการศึกษาดังกล่าวได้ให้แนวคิดและขอขบ่าขการบริหารงานวิชาการไว้คล้ายคลึงกัน จะต่างกันก็ตรงรายละเอียดปลีกย่อยเท่านั้น กล่าวคือ แนวคิดและขอขบ่าขการบริหารงานวิชาการของ กิติมา ปรีดีดิติก คือ การบริหารงานวิชาการมีขอขบ่าข 6 ประเภท คือ แผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ หลักสูตรและการสอน การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ส่วนสุธีระ ทานตะวณิชย์ กล่าวว่างานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักของโรงเรียนและเป็นงานที่สำคัญที่สุด ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเข้าใจขอขบ่าขของงาน เพื่อที่จะได้บริหารงานได้ครอบคลุมงานต่าง ๆ ได้ แต่สำหรับกมล ภูประเสริฐ ได้กำหนดขอขบ่าขของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนไว้ 9 ด้าน คือ งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรเพื่อสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานการวางแผนและการกำหนดวิธีดำเนินงาน งานส่งเสริมการสอน และงานประชุมและอบรมทางวิชาการ ส่วนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดขอขบ่าขงานวิชาการเพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน 7 ด้าน คือ งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานด้านการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศภายใน และงานประชุมอบรมทางวิชาการ สำหรับอุทัย บุญประเสริฐ ได้กำหนดขอขบ่าขการบริหารงานวิชาการไว้ 6 เรื่อง คือ เรื่องความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ เรื่องการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เรื่องกิจกรรมนักเรียนและการบริหารกิจกรรมนักเรียนให้ตอบสนองหลักสูตรและเสริมสร้างหลักสูตรให้เป็นผลสมบูรณ์ เรื่องสื่อการเรียนการสอนและ

กิจกรรมห้องสมุด เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเพื่อเสริมพัฒนาการของผู้เรียน ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตรและเพื่อเสริมความทันสมัยทางวิชาการแก่ครู เรื่องการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ตามจุดหมายหลักการของหลักสูตรและการประเมินมาตรฐานคุณภาพทางวิชาการของโรงเรียน และเรื่อง การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำหรับ กมล ภูประเสริฐ ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 9 ด้าน คือ การบริหารหลักสูตร การบริหารการเรียนการสอน การบริหารการประเมินผลการเรียน การบริหารการนิเทศภายใน สถานศึกษา การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ การบริหารการวิจัยและพัฒนา การบริหาร โครงการทางวิชาการอื่น ๆ การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ และการบริหาร การประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงขอบข่าย การบริหารงานวิชาการไว้ 12 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศ การศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและองค์กรอื่น และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั วองค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการบริหารวิชาการ 12 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบ โอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน การประสาน ความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น และการส่งเสริมและสนับสนุน งานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ของกระทรวง ศึกษาธิการ เพราะเห็นว่าเป็นงานที่ครอบคลุมการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐานและการเรียนรู้ที่ขีดผู้เรียนเป็นสำคัญ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

1. ความเป็นมา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาคนไทยให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์ และให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตราที่ 27 กำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางที่กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้สำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ให้ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนเหมือนกัน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต การศึกษาต่อ และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด โดยหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้จากการประเมินหลักสูตร และการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 และเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

2. องค์ประกอบของหลักสูตร

2.1 หลักการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ จึงกำหนดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้

- 2.1.1 เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
- 2.1.2 เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 2.1.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ
- 2.1.4 เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระเวลาและการจัดการเรียนรู้
- 2.1.5 เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

2.2 จุดหมาย

กำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังต่อไปนี้

2.2.1 เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์

2.2.2 มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า

2.2.3 มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิดวิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์

2.2.4 มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทาง คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต

2.2.5 รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี

2.2.6 มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภคมีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค

2.2.7 เข้าใจประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทยเป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.2.8 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม

2.2.9 รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

2.3 โครงสร้าง

หลักสูตรสถานศึกษาได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ดังนี้

2.3.1 ระดับช่วงชั้น กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียน คือ

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2.3.1 สาระการเรียนรู้ กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ

สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มนี้ เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้โดยอาจจัดเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการคิดและเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ กลุ่มที่สองประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์

2.4 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคมซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมายมีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.4.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญาและการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งครูทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

2.4.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจรตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น โครงงาน กิจกรรม ตามความสนใจ ชุมนุมวิชาการ กิจกรรมรักการอ่าน กิจกรรมสาธารณประโยชน์ ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

2.5 มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งกำหนดเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.5.1 มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.5.2 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้นคือประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

2.6 เวลาเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 1,000-1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 5-6 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนประมาณปีละไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

2.7 การจัดหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำหรับนักเรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถปรับใช้ได้กับการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย สถานศึกษาต้องจัดทำโครงสร้างที่เป็นสาระการเรียนรู้ จำนวนเวลา และมาตรฐานการเรียนรู้ไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยคำนึงถึงสภาพปัญหา ความพร้อม เอกลักษณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยสถานศึกษาต้องจัดทำรายวิชาในแต่ละกลุ่มให้ครบถ้วนตามมาตรฐานที่กำหนด

2.8 การจัดการเรียนรู้

มุ่งปลูกฝังด้านปัญญา พัฒนาการคิด และความสามารถทางอารมณ์ ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง

การเรียนรู้ร่วมกัน เรียนรู้จากธรรมชาติ และการเรียนรู้แบบบูรณาการ ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้คู่คุณธรรม

2.9 สื่อการเรียนรู้

2.9.1 เน้นสื่อเพื่อการศึกษาขั้นคว่ำ

2.9.2 ผู้เรียน ผู้สอนสามารถจัดทำหรือพัฒนาสื่อการเรียนรู้เอง

2.9.3 ควรจัดหาสื่อต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวและในระบบสารสนเทศมาใช้ในการ

เรียนรู้

2.9.4 ใช้แหล่งการเรียนรู้

2.10 การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนและตัดสินผลการเรียน โดยสถานศึกษาเป็นผู้จัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกันและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

จะเห็นได้ว่าหลักสูตรมีองค์ประกอบหลากหลายที่จะเป็นตัวขับเคลื่อนในการพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ อันได้แก่ หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ เวลาเรียน การจัดหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรู้อันเป็นสากล มีทักษะและกระบวนการโดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด และทักษะในการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รักประเทศชาติและท้องถิ่น

การเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นแนวคิดที่มุ่งให้ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดอย่างอิสระ เรียนด้วยตนเอง เรียนรู้จากการปฏิบัติของตนเองด้วยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย มุ่งให้ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดอย่างอิสระ เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากการปฏิบัติของตนเองด้วยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้เรียนเป็นผู้กระทำกิจกรรมการเรียนรู้ได้ถูกต้องแม่นยำตามธรรมชาติของวิชาด้วย

ความรู้สึกที่ดีงาม อันเป็นการสร้างบุคลิกที่ดีงาม คิดอย่างมีระบบและวิจารณ์ญาณอยู่ร่วมกับคนอื่น ได้อย่างมีความสุข เรียนรู้ตลอดชีวิตและเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543 : 15-28) กล่าวถึงการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญว่าเป็นยุทธศาสตร์ที่จะให้คนไทยสามารถคิดโดยองค์รวม เรียนรู้ร่วมกัน และทำงานเป็น ทีม ซึ่งขณะนี้ประเทศไทยกำลังต้องการฝึกกำลังให้คนไทยหันหน้าเข้าหากันและทำงานเป็นทีม เพื่อประโยชน์ของสังคมโดยส่วนรวม โดยมีเป้าหมายให้คนไทยมีศักยภาพในการแข่งขันและ ร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ กรมวิชาการ (2543 : 1-12) ได้สรุปหลักการไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญหรือผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เอาชีวิตจริงและเงื่อนไขการรับรู้ ของผู้เรียนเป็นตัวตั้ง ผู้เรียนมีอิสรภาพ ได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาเต็มตามศักยภาพของความเป็น มนุษย์ ทั้งจิตใจ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ผู้เรียนได้รับการพัฒนาแบบองค์รวมได้รับการ ฝึกให้มีศักยภาพในการสร้างรูปแบบการคิด ผู้เรียนเป็นผู้กระทำกิจกรรมการเรียนรู้ได้ถูกต้อง แม่นยำตามธรรมชาติของวิชาด้วยความรู้สึกที่ดีงาม อันเป็นการสร้างบุคลิกที่ดีงาม คิดอย่างมีระบบ และวิจารณ์ญาณอยู่ร่วมกับคนอื่น ได้อย่างมีความสุข เรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นบุคคลแห่งการ เรียนรู้ นอกจากนี้ สุภรณ์ สุภาพงษ์ (2545 : 31) กล่าวถึงการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุดว่า เป็นแนวคิดที่มุ่งให้ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดอย่างอิสระ เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากการปฏิบัติของ ตนเองด้วยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย

การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด กล่าวโดยสรุปได้ว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ใช่ วิธีการเรียนรู้วิธีการใดวิธีการหนึ่ง แต่เป็นกระบวนทัศน์ในการจัดการเรียนรู้ (Learning Paradigm) ซึ่งเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติของตนเอง โดยใช้ทักษะการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ทั้งของครูและผู้เรียน

ความหมายของการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้อย่าง หลากหลาย ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ก : 5) กล่าวไว้ว่า กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้จัดหรือ ดำเนินการให้สอดคล้องกับผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถทางปัญญา วิธีการเรียนรู้โดยบูรณาการคุณธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์ ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ จริง ได้พัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ตามความถนัด ความสนใจ ด้วยวิธีการ กระบวนการ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายที่เชื่อมโยงกับ ชีวิตจริงทั้งในและนอกห้องเรียน มีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ได้ตามมาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด

บุรชัย สิริมหาสาร (2545 : 24) ให้ความหมายว่า เป็นการสอนที่เน้นการคิดมากกว่า การจำ กล่าวคือ เน้นความคิดรวบยอดมากกว่าเนื้อหาบทเรียน เน้นการสรุปองค์ความรู้เป็น ความคิดรวบยอดมากกว่าการท่องจำความรู้

ทศนา เขมมณี (2545 : 29) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ใช่แนวทางหรือวิธีการสอน แต่เป็นหลักการหรือแนวคิดในการสอนมากกว่า ซึ่งการที่จะนำแนวคิดไปสู่การปฏิบัติได้ ผู้สอนต้องแสวงหาแนวทางและวิธีการที่ชัดเจนไปใช้

เอกรินทร์ สีมหาศาล และสุปรารธนา บุคคะนันท์ (2546 : 65) กล่าวว่า ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบและผลิตความรู้จากการลงมือฝึกฝนปฏิบัติจริง จนเกิดพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถสรุปได้ว่า เป็นแนวทางที่ให้ ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการเรียนรู้สร้างองค์ความรู้โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม มีความสุขในการเรียน เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และจะนำไปสู่การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองได้ตลอดชีวิต

กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ทศนา เขมมณี (2545 : 33) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญแบบ ประสาน 5 แนวคิดหลัก คือ แนวคิดการสร้างความรู้ (Constructivism) แนวคิดเรื่อง กระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ (Group Process and Co-operative Learning) แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้าน กระบวนการ (Process Learning) แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning) ซึ่งแนวคิดทั้ง 5 แนวคิดนี้ใช้บนพื้นฐานของทฤษฎีที่สำคัญ 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีพัฒนาการมนุษย์ (Human Development) และทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning)

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2545 : 9-24) กล่าวถึงหลักสำคัญของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่า ผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้ได้ทุกอย่าง แต่ละคนสติปัญญาแตกต่างกันตามความหลากหลายทางปัญญา เน้นการเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน เน้นการประเมินผลตามสภาพจริงและประเมินควบคู่ไปกับการเรียน การสอนและใช้กระบวนการวิจัยเพื่อมุ่งแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2546 : 383) กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีขั้นตอน มีกระบวนการและเป็นระบบ สังเกตได้จาก พฤติกรรมของผู้เรียนขณะลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้

1. ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด
2. ผู้เรียนเป็นผู้พบคำตอบหรือข้อสรุปความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติตามขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนกำหนดไว้
3. ผู้เรียนปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ร่วมกันกับกลุ่มเพื่อน ผู้สอน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ หรือจากการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ร่วมมือจัดทำโครงการ เป็นต้น
4. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมตามขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจ และความถนัดของตนเอง
5. ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ซึ่งเกิดจากผู้สอนคอยสร้างแรงจูงใจ มีการเสริมแรง และใช้กิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม หลากหลาย และสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถสรุปได้ว่า เป็นแนวทางที่ให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการเรียนรู้สร้างองค์ความรู้โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนการจัดกิจกรรม มีความสุขในการเรียน เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และจะนำไปสู่การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองได้ตลอดชีวิต

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวโดยสรุปได้ว่าเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนสำคัญที่สุด ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดอย่างอิสระ เรียนด้วยตนเอง เรียนรู้จากการปฏิบัติของตนเองด้วยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย มุ่งให้ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดอย่างอิสระ เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากการปฏิบัติของตนเองด้วยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ใช่วิธีการเรียนรู้วิธีการใดวิธีการหนึ่ง แต่เป็นกระบวนการทัศน์ในการจัดการเรียนรู้ (Learning Paradigm) ซึ่งเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติของตนเองโดยใช้ทักษะการจัดการที่มีประสิทธิภาพทั้งของครูและผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบและผลิตความรู้จากการลงมือฝึกฝนปฏิบัติจริงจนเกิดพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา

ประเทศไทยประสบปัญหาจากการที่ได้รับผลกระทบจากสภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง หลายฝ่ายมองมาที่การศึกษาว่าจะช่วยแก้ปัญหาอะไรได้บ้าง และมากไปกว่านั้นหลายคนยังวิเคราะห์ว่าปัญหาที่ประเทศกำลังประสบอยู่ส่วนหนึ่งเป็นผลของความล้มเหลวของการจัดการศึกษาที่ผ่านมา สิ่งที่น่าจะต้องรีบเร่งดำเนินการคือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ เป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น โดยเฉพาะผู้บริหาร โรงเรียนซึ่งเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่สำคัญ และเป็นผู้นำในการจัดการเรียนการสอนเพื่อ

พัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษาที่มีคุณภาพจึงเป็นความจำเป็นของทุกสังคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2546 : 1) กล่าวถึงการศึกษาที่มีคุณภาพหรือคุณภาพการศึกษา (Quality of Education) หมายถึงการบรรลุในการสร้างและพัฒนาพฤติกรรมความเป็นคนที่สมบูรณ์ทุกด้านให้แก่บุคคลหรือหากมองในขอบเขตของคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนจะหมายถึงการที่ผู้เรียนมีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติตามที่หลักสูตรการศึกษานั้น ๆ กำหนดไว้ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมหรือผู้ใช้ผลผลิตนั้น สอดคล้องกับ สมศักดิ์ สันธุระเวช (2542 : 45) ที่อธิบายว่าคุณภาพการศึกษาก็คือ การทำให้ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม หิงพอใจ ประทับใจ หรือมั่นใจในคุณภาพของผลผลิต คือนักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

คุณภาพการศึกษาแต่เดิมมักหมายถึงการประเมินผลผลิตทางการศึกษามากกว่า กระบวนการและมักเน้นวิธีการวัดด้วยวิธีเชิงปริมาณ ดังนั้นที่ผ่านมาโรงเรียนหลายโรงเรียนพยายามที่จะสอนเพื่อให้เด็กสอบเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้มากที่สุด โรงเรียนไหนที่สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้มากก็ถือว่าเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ แต่ในความเป็นจริงแล้วตัววัดเชิงปริมาณเหล่านี้เพียงพอหรือไม่ที่บ่งบอกคุณภาพทางการศึกษาของสถานศึกษา ผลผลิตทางการศึกษานั้นเกิดจากตัวแปรหลาย ๆ ตัวแปรด้วยกัน โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับเงื่อนไขทางการศึกษาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและในโรงเรียน สถาบันนานาชาติเพื่อการวางแผนการศึกษาขององค์การยูเนสโก (International Institute for Education Planning UNESCO ; อ้างถึงใน อารุง จันทวานิช และ ไพบุลย์ แจ่มพงษ์, 2542 : 4) ได้ให้ความหมายของคุณภาพการศึกษาว่าประกอบด้วย 3 มิติที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ได้แก่

1. คุณภาพของปัจจัย (Inputs) ที่ใช้ในการเรียนการสอน ได้แก่ หลักสูตร ครู และบุคลากรทางการศึกษา
2. คุณภาพของกระบวนการ (Process) ได้แก่ การเรียนการสอนและการบริหารจัดการ
3. คุณภาพการผลิต (Outputs) ทางการศึกษา ได้แก่ คุณภาพของนักเรียนอันประกอบด้วยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หาญ แถวนาชุม (2548 : 28-29) กล่าวถึงนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

1. คุณภาพผู้เรียน

ให้ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพที่หลักสูตรกำหนดและสอดคล้องกับความต้องการของ

ท้องถิ่น

2. เป้าหมาย

2.1 นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมในการเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.2 นักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสม

2.3 นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถและความถนัดตามศักยภาพ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กปัญญาเลิศ เด็กพิการ และเด็กด้อยโอกาส

3. ยุทธศาสตร์/มาตรการ

3.1 การปฏิรูปการเรียนรู้

3.1.1 จัดการเรียนรู้โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมชีวิตจริง

3.1.2 โรงเรียนดำเนินการเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้

3.1.3 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนและครู

3.2 ใช้ระบบประกันคุณภาพ

3.2.1 ประเมินมาตรฐานโรงเรียน

3.2.2 ตรวจสอบและสนับสนุนโรงเรียนให้พัฒนาสู่มาตรฐาน

3.2.3 ประเมินคุณภาพการศึกษา

จะเห็นได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นนโยบายที่มุ่งเน้นให้โรงเรียนจัดการศึกษาให้นักเรียนทุกคน ทุกโรงเรียน มีคุณภาพตามที่หลักสูตรกำหนด และสอดคล้องตามที่สังคมต้องการ การพัฒนานักเรียนให้มีความพร้อมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในด้านความรู้ ความสามารถตามระดับการศึกษา การพัฒนาความรู้ของเด็กด้อยโอกาส เด็กพิเศษให้มีศักยภาพ สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้ การใช้ระบบประกันคุณภาพเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าโรงเรียนจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานเท่าเทียมกันทั่วประเทศ การประกันคุณภาพการศึกษาจึงมีประโยชน์ และมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

มาตรฐานการศึกษาของชาติ

อุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาของชาติ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2548 : 2-12) ได้กล่าวถึงอุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษาชาติไว้ดังต่อไปนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา ต่างมีอุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งความรู้ และเพื่อให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา พัฒนาคอนไทยอย่างค่อเนื่องตลอดชีวิต อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจบนฐานความรู้ที่พึงประสงค์

อุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาคลลตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองและพึ่งกันเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

เพื่อให้เป็นไปตามอุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาดังกล่าว จึงได้กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 3 มาตรฐาน และ 11 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 แนวทางการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทย ที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก

เป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคอนไทยคูกคนให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย พัฒนาคอนตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และทักษะ คุณธรรม และจิตสำนึกที่พึงประสงค์ และอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

ตัวบ่งชี้

1.1 ก้ำร่างกาย ก้ำลิ่งที่สมบูรณ์

1.1.1 คนไทยมีสุขภาพกายและจิตที่ดี มีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์การพัฒนาในแต่ละช่วงวัย

1.2 ความรู้และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม

1.2.1 คนไทยได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพของตนเอง

1.2.2 คนไทยมีงานทำและนำความรู้ไปใช้ในการสร้างงานและสร้างประโยชน์แก่สังคม

1.3 ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว

1.3.1 คนไทยสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ รู้ทันโลก รวมทั้งมีความสามารถในการใช้แหล่งความรู้และสื่อต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

1.3.2 คนไทยสามารถปรับตัวได้ มีมนุษยสัมพันธ์ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี

1.4 ทักษะทางสังคม

1.4.1 คนไทยเข้าใจและเคารพในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสังคม มีทักษะและความสามารถที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

1.4.2 คนไทยมีความรับผิดชอบ เข้าใจ ยอมรับ และตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สามารถแก้ปัญหาในฐานะสมาชิกของสังคมไทยและสังคมโลกโดยสันติวิธี

1.5 คุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

1.5.1 คนไทยดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต วาจสุจริต และมโนสุจริต

1.5.2 คนไทยมีความรับผิดชอบทางศีลธรรมและสังคม มีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของความเป็นคนไทย มีความภูมิใจในชนชาติไทย รักแผ่นดินไทย และปฏิบัติตามตามระบอบประชาธิปไตย เป็นสมาชิกที่ดี เป็นอาสาสมัคร เพื่อชุมชนและสังคมในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา

การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเห็นแบบอย่างที่ดี ได้ฝึกการคิด ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่หลากหลายตรงตามความต้องการ และมีความสุขในการเรียนรู้ ครู คณาจารย์รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล เตรียมการสอนและใช้สื่อที่ผสมผสานความรู้สากลกับภูมิปัญญาไทย จัดบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ จัดหาและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และพัฒนาความคิดของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ ความสำเร็จของการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญขึ้นอยู่กับ ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ ผู้เรียน ครู คณาจารย์ ผู้บริหาร ผู้ปกครองและสมาชิกชุมชน และปัจจัยด้านการบริหาร ได้แก่ หลักการบริหารจัดการ และหลักธรรมาภิบาล

ตัวบ่งชี้

2.1 การจัดหลักสูตรการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

2.1.1 มีการจัดหลักสูตรที่หลากหลายตามความเหมาะสมของกลุ่มผู้เรียนทุกระบบ สอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

2.1.2 ผู้เรียนมีโอกาส/สามารถเข้าถึงหลักสูตรต่างๆที่จัดไว้ได้อย่างทั่วถึง

2.1.3 องค์กรที่ให้บริการทางการศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย

2.1.4 มีการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ สื่อเพื่อการเรียนรู้ และการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

2.2 มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ

2.2.1 ผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ

2.2.2 ผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษามีคุณธรรม มีความพึงพอใจในการทำงาน และผูกพันกับงานมีอัตราการออกจากงานและอัตราความผิดพลาดทางวินัยลดลง

2.2.3 มีแนวโน้มในการรวมตัวจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะกลุ่มและติดตามการดำเนินงานของบุคลากรและสถานศึกษา ตลอดจนการส่งมอบองค์ความรู้ที่หลากหลาย

2.3 มีการบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

2.3.1 องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามสภาพท้องถิ่น สภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน

2.3.2 ผู้รับบริการ/ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่มมีความพึงพอใจต่อการจัดการบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา

2.3.3 มีการกำหนดระบบประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และสามารถรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้

การเรียนรู้ ความรู้ นวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาสู่สังคมแห่งความรู้ การส่งเสริมและสร้างกลไกเพื่อให้คนไทยทุกคนมีโอกาสและทางเลือกที่จะ

เข้าถึงปัจจัยและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย โดยการได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคม จะนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพประสิทธิภาพ และขีดความสามารถของคนไทยในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

ตัวบ่งชี้

3.1 การบริการวิชาการและสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้

3.1.1 สถานศึกษาร่วมมือกับบุคลากรและองค์กรชุมชนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกระดับ ร่วมจัดปัจจัยและกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน และให้บริการทางวิชาการที่เป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคนในชุมชน เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและคนไทยมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.1.2 ชุมชนซึ่งเป็นที่ตั้งขององค์กรที่ให้บริการทางการศึกษามีสถานภาพเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ มีความปลอดภัย ลดความขัดแย้ง มีสันติสุข และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3.2 การศึกษาวิจัย สร้างเสริม สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้และกลไกการเรียนรู้

3.2.1 ศึกษาวิจัย สำรวจ จัดหา และจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ

3.2.2 ระดมทรัพยากร (บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ภูมิปัญญาและอื่น ๆ) และความร่วมมือจากภายในและภายนอกสถานศึกษาในการสร้างกลไกการเรียนรู้ทุกประเภท เพื่อให้คนไทยสามารถเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตได้จริง

3.2.3 ศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และการพัฒนาประเทศ

3.3 การสร้างและการจัดการความรู้ในทุกระดับมิติของสังคม

3.3.1 ครอบครัวยุคใหม่ ชุมชน องค์กรทุกระดับ และองค์กรที่จัดการศึกษามีการสร้างและใช้ความรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนกลายเป็นวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้

อุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยึดหลักที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ ดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2548 : 12)

1. หลักการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม เป็นผู้มีจริยธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ใฝ่รู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ที่พอเพียงต่อการพัฒนางานอาชีพและคุณภาพชีวิตส่วนตน สามารถเผชิญความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทันและชาญฉลาด และมีความเป็นประชาธิปไตย

2. หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทย ให้มีความรักและความภูมิใจในท้องถิ่น และประเทศชาติ มีความรู้และทักษะพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพอย่างสุจริต มีความมุ่งมั่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีลักษณะนิสัยและทัศนคติที่พึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัว ชุมชน สังคมไทย และสังคมโลก

3. หลักแห่งความเสมอภาค คนไทยทั้งปวงต้องมีสิทธิ์เสมอกันในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างทั่วถึงเท่าเทียม ควบคู่ไปกับความมีคุณภาพ โดยไม่แบ่งชนชั้น หรือความแตกต่างทางสังคมวัฒนธรรม

4. หลักการมีส่วนร่วม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์ ศักดิ์ศรี และตอบสนองความต้องการท้องถิ่นตามนโยบายของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

5. หลักแห่งความสอดคล้อง อุดมการณ์ หลักการ และมาตรฐานในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานต้องสอดคล้องระหว่างสาระบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 นโยบายการศึกษาของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาของชาติ และความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา และมาตรฐาน การอุดมศึกษา

จะเห็นได้ว่า อุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยึดหลักการพัฒนาผู้เรียน อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม หลักการจัดการศึกษา เพื่อความเป็นไทย หลักแห่งความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม และหลักแห่งความสอดคล้อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายการศึกษาชาตินั้นเอง

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากจะยึดหลักการและอุดมการณ์แล้ว ยังต้องมี มาตรฐานในการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งมีคุณภาพในระดับใกล้เคียงกัน มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคคลต่าง ๆ ให้มีมาตรฐาน จำนวน 3 ฝ่าย ดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2548 : 21)

มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้

1.1 มีวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตน

นับถือ

1.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต

1.3 มีความกตัญญูกตเวที

1.4 มีเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม

1.5 ประหยัด รู้จักใช้ทรัพย์สินของตนเอง และส่วนรวมอย่างคุ้มค่า

1.6 ภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทย นิยมไทย และดำรงไว้ซึ่งความเป็น

ไทย

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีจิตสำนึก ในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้

2.1 รู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อมและตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม

2.2 เข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมกิจกรรม/โครงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพที่สุจริต

ตัวบ่งชี้

3.1 มีทักษะในการจัดการและทำงานให้สำเร็จ

3.2 เพียรพยายาม ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบในการทำงาน

3.3 ทำงานอย่างมีความสุข พัฒนางานและภูมิใจในผลงานของตนเอง

3.4 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

3.5 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์

ตัวบ่งชี้

4.1 สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปความคิดรวบยอด คิดอย่างเป็นระบบและมีการคิดแบบองค์รวม

4.2 สามารถคาดการณ์ กำหนดเป้าหมาย และแนวทางการตัดสินใจได้

4.3 ประเมินและเลือกแนวทางการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาอย่างมีสติ

4.4 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดี และมีจินตนาการ

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
ตัวบ่งชี้

- 5.1 มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์
- 5.2 มีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติเฉลี่ยตามเกณฑ์
- 5.3 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีต่าง ๆ
- 5.4 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนา

ตนเองอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้

- 6.1 มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน และการฟัง รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล
- 6.2 สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว ใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้และสื่อต่าง ๆ ได้ทั้งในและนอกสถานที่
- 6.3 มีวิธีการเรียนรู้ของตนเอง เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้ สนุกกับการเรียนรู้และชอบมาโรงเรียน

มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

ตัวบ่งชี้

- 7.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ และออกกำลังกายสม่ำเสมอ
- 7.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์
- 7.3 ปกป้องตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ
- 7.4 มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม และให้เกียรติผู้อื่น
- 7.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครู และผู้อื่น

มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

ตัวบ่งชี้

- 8.1 ชื่นชม ร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านศิลปะ
- 8.2 ชื่นชม ร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านดนตรี/นาฏศิลป์
- 8.3 ชื่นชม ร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านกีฬา/นันทนาการ

มาตรฐานด้านการเรียนการสอน

มาตรฐานที่ 9 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่
รับผิดชอบหมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับชุมชนได้ดี และมีครูเพียงพอ

ตัวบ่งชี้

- 9.1 มีคุณธรรมและจริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ
 - 9.2 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน
 - 9.3 มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการสอนและพัฒนาผู้เรียน
 - 9.4 มีการแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ ๆ รับฟังความคิดเห็น ใจกว้าง และยอมรับการเปลี่ยนแปลง
 - 9.5 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าขึ้นไป
 - 9.6 สอนตรงตามวิชาเอก-โท หรือ ตรงตามความถนัด
 - 9.7 มีจำนวนพอเพียง (หมายรวมทั้งครูและบุคลากรสนับสนุน)
- มาตรฐานที่ 10 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้

- 10.1 มีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 10.2 มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- 10.3 มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 10.4 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน
- 10.5 มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน
- 10.6 มีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
- 10.7 มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน

มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

- มาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้

- 11.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ
- 11.2 มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 11.3 มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและการจัดการ
- 11.4 มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจ

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดการองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารงาน และพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร

ตัวบ่งชี้

12.1 มีการจัดองค์กร โครงสร้างและระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูง และปรับเปลี่ยนได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์

12.2 มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบครอบคลุมและทันต่อการใช้งาน

12.3 มีระบบประกันคุณภาพภายในที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

12.4 มีการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

12.5 ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจผลการบริหารและการพัฒนาผู้เรียน

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการบริการและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

ตัวบ่งชี้

13.1 มีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา

13.2 มีการบริหารเชิงกลยุทธ์ และใช้หลักการมีส่วนร่วม

13.3 มีคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพัฒนาสถานศึกษา

13.4 มีรูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

13.5 มีการตรวจสอบและถ่วงดุล

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญ

ตัวบ่งชี้

14.1 มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น

14.2 มีรายวิชา/กิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ

14.3 มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความถนัดและ

ความสามารถของผู้เรียน

14.4 มีการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และสื่ออุปกรณ์การเรียนที่เอื้อ

ต่อการเรียนรู้

14.5 มีการจัดระบบการบันทึก การรายงานผล และการส่งต่อข้อมูลของผู้เรียน

14.6 มีระบบการนิเทศการสอนและผลไปปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ

14.7 มีการนำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน

มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย

ตัวบ่งชี้

15.1 มีการจัดและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่เข้มแข็งและทั่วถึง

15.2 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถทางวิชาการและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

15.3 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถพิเศษ และความถนัดของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

15.4 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมที่ดีงาม

15.5 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ และกีฬา/นันทนาการ

15.6 มีการจัดกิจกรรมสืบสานและสร้างสรรค์ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทย

15.7 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย

มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ

ตัวบ่งชี้

16.1 มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่เหมาะสม

16.2 มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน

16.3 มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

16.4 มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่สีเขียว และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอและอยู่ในสภาพใช้การได้ดี

16.5 มีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 17 สถานศึกษามีการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ตัวบ่งชี้

17.1 มีการเชื่อมโยงและการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น

17.2 สนับสนุนให้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์กรทางศาสนา สถาบันทางวิชาการ และองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน

ตัวบ่งชี้

18.1 เป็นแหล่งวิชาการในการแสวงหาความรู้และบริการชุมชน

18.2 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

จะเห็นได้ว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายการศึกษานั้น ประกอบด้วย 3 ประการด้วยกัน คือ ด้านผู้เรียน ด้านการเรียน การสอน และด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้ง 3 ด้านจะต้องมีการพัฒนาที่สอดคล้องกัน การที่ผู้เรียนจะเป็นคนดี เป็นคนเก่งมีความรู้ความสามารถ และมีความสุขตามความมุ่งหวังของ หลักสูตรได้นั้น ผู้สอนหรือครูอาจารย์จะต้องมีความรู้ความสามารถในการสอนเป็นอย่างดี ต้องมีความเป็นครูด้วยใจ เสียสละ มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ และชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างจริงจัง จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาดังที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่จำเป็นและสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของ มนุษย์ ประเทศชาติจะเจริญก้าวหน้ามากขึ้นอยู่ที่คุณภาพของประชากรในประเทศ นั้น ๆ จึงมีนักวิชาการและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สนใจศึกษา ค้นคว้า วิจัยปัญหาที่ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการทั้งในและต่างประเทศกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการทั้งในและต่างประเทศไว้พอสังเขปดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

สงวน อินตะจวง (2540 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการและปัญหาในการ บริหารงานวิชาการในการพัฒนาครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ขนาดต่างกัน อายุราชการต่างกัน มีปัญหาในการ บริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิเชษฐ สุทธิวิรัตน์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการในการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยภาพรวมทุกด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีความ ต้องการในการพัฒนางานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาไม่แตกต่างกันทางสถิติ

สมปอง นิลล้วน (2541 : 75) ที่ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่าปัญหาในด้าน การบริหารวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากขาดงบประมาณในการบริหาร บุคลากร ขาดความกระตือรือร้น การนิเทศการศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จขาดการวางแผนและไม่พัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าหากโรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนเพียงพอ คุณภาพการจัดการศึกษาข่อม

เพิ่มมากขึ้น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ๆ ที่จัดการศึกษาต้องมียากขึ้น และนั่นหมายถึงโรงเรียนจะได้มีการแลกเปลี่ยนกันทางวิชาการ และพัฒนาด้านวิชาการมากขึ้นและหลากหลาย

พิสิทธิ์ จันทระเนตร (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร จำแนกตามขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการปฏิบัติงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสกลนคร มีการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านการวางแผนงานวิชาการและการจัดการงานวิชาการมีการปฏิบัติงานสูงกว่าด้านอื่น ๆ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติงานต่ำกว่าด้านอื่น ๆ คือด้านการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ และเมื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างโดยภาพรวมพบว่าโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก มีสภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ส่วนปัญหาในการบริหารงานวิชาการ พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสกลนคร มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยมีด้านส่งเสริมและสนับสนุนและส่งเสริมงานวิชาการสูงกว่าด้านอื่น ๆ ส่วนด้านที่มีปัญหาคือต่ำกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านผู้บริหาร เมื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างโดยภาพรวม พบว่าโรงเรียนทั้ง 3 ขนาดมีปัญหาในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมศักดิ์ สินธุเวชญ์ (2542 : 45) ที่อธิบายว่าคุณภาพการศึกษาก็คือการทำให้ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม พึงพอใจ ประทับใจ หรือมั่นใจในคุณภาพของผลผลิต คือนักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 1) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการว่า เป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการเป็นหลัก

ศิริรินทร์ วงศ์สวัสดิ์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัย พบว่าปัญหาในด้านบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าผู้บริหาร โรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีทัศนะปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กมล ภูประเสริฐ (2544 : 9-18) ได้กล่าวไว้ว่า การทำความเข้าใจและส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้สอนแต่ละคนควรทำการวิจัยในชั้นเรียนของตน โดยเริ่มจาก

ประเด็นปัญหาการเรียนการสอนซึ่งผู้สอนเห็นว่าควรมีการทดลองรูปแบบการสอนที่คิดว่าจะได้ผลดีกว่าเดิมหรือทดลองสื่อการเรียนการสอนที่ผู้สอนคิดแปลง ปรับปรุงหรือคิดค้นขึ้นใหม่ เพื่อตรวจสอบว่า สิ่งที่ตนคิดขึ้นมานั้น สามารถใช้พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน จนทำให้คุณภาพการศึกษาระดับมาตรฐานการเรียนรู้ได้จริงหรือไม่ แต่ทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการยังขาดความรู้ความสามารถในการทำวิจัย งบประมาณในการทำวิจัยและการพัฒนาบุคลากรในด้านนี้ก็แทบไม่มี ภาระงานก็ล้นมือ จึงทำให้มีปัญหามาก ส่วนด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหัวใจของการจัดการเรียนการสอนและเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะการคิดอย่างหลากหลาย มีวิสัยทัศน์กว้างไกล กล้าคิดกล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์ มีความรักสามัคคี มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐาน และบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษานั้น ทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการต่างเห็นว่ามีปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ก : 4) ที่ว่ากิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญาและการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งครูทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อ และการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544 : 18-19) ที่ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการเพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน 7 ด้าน ดังนี้ คือ งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานด้านการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศภายใน และงานประชุมอบรมทางวิชาการ

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2545 : 9-24) กล่าวถึงหลักสำคัญของการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่า ผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ได้ทุกสิ่ง แต่ละคนมีสติปัญญาแตกต่างกันตามความหลากหลายทางปัญญา เน้นการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน เน้นการประเมินผลตามสภาพจริงและประเมินควบคู่ไปกับการเรียนการสอนและใช้กระบวนการวิจัยเพื่อมุ่งแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

วิริยะ นาชัยเวียง (2545 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 10 พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการติดตามและประเมินผลการบริหารงานวิชาการมีปัญหาในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

อดุล สาขามุละ (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหาและความต้องการในการพัฒนา งานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด พบว่า การเพิ่มระดับผลสัมฤทธิ์ของ โรงเรียนจะต้องมีการจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถ จัดให้มีการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้านการนิเทศต้องมีการนิเทศเพื่อพัฒนา งานอย่างสม่ำเสมอ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก : 33-38) ได้กล่าวถึงขอบข่ายรายละเอียดและแนวทางการ ปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ ให้ ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำผลไป ปรับปรุงการเรียนการสอนและตัดสินผลการเรียน โดยสถานศึกษาเป็นผู้จัดทำหลักเกณฑ์และแนว ปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือ ปฏิบัติร่วมกันและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

นุวัติ ศรีนิล (2547 : บทคัดย่อ) พบว่าด้านการบริหารหลักสูตร โรงเรียนต้องดำเนินการ โดยครอบคลุมทั้งด้านการเตรียมความพร้อม การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานสนับสนุนงาน วิชาการ การพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น และการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร โดยบุคลากรใน โรงเรียนทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านการใช้หลักสูตร โรงเรียนมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการ วัดผลประเมินผล

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2548 : 2-12) ที่ได้กล่าวถึง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 มาตรา 22 บัญญัติว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และมาตรา 24 บัญญัติว่า การจัดกระบวนการ เรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้ คือ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสาน สาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ

สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และ 6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2548 : 2-12) ที่ได้กล่าวถึง พัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้ ที่ว่าการเรียนรู้ ความรู้ นวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาสู่สังคมแห่งความรู้ การส่งเสริม และสร้างกลไกเพื่อให้คนไทยทุกคนมีโอกาสและทางเลือกที่จะเข้าถึงปัจจัยและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิตด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย โดยการได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของ สังคม จะนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพประสิทธิภาพ และขีดความสามารถของคนไทยในการพัฒนา ประเทศ รวมทั้งการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2548 : 2-12) ที่ระบุใน มาตรฐานการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 16 ว่าสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ โดยมีตัวบ่งชี้ ดังนี้ คือ มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้และมีอาคารสถานที่เหมาะสม มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของ ผู้เรียน มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและการ เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่ สีเขียว และสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียงและอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี และมีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอก สถานศึกษา

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2548 : 2-12) ที่กล่าวว่า ครอบครัวยุวมชน องค์กรทุกระดับ และองค์กรที่จัดการศึกษา ต้องมีการสร้างและใช้ความรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนกลายเป็นวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2548 : 2-12) ที่กล่าวว่า สถานศึกษาต้องมีการเชื่อมโยงและการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น โกวิท ลุนไธสง (2551 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความ ต้องการการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการ โรงเรียนชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนชั้นพื้นฐาน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยพบว่าการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา มีปัญหา มากที่สุด และการบริหารด้านการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา มีปัญหาน้อยที่สุด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนในด้านต่าง ๆ พบว่าทุกด้านต่างให้ความสำคัญและเน้นประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนจะได้รับเป็นสำคัญ โดยมุ่งที่การพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรมจริยธรรม สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และพบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการมีหลายประการ โดยภาพรวมมีปัญหายู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากขาดงบประมาณในการบริหาร บุคลากรขาดความกระตือรือร้น การนิเทศการศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จ ขาดการวางแผน และไม่พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

งานวิจัยต่างประเทศ

ฟลอรัส (Flores, 1994 : 41) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนที่มีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และการรับรู้ข้อมูลครูเกี่ยวกับผลกระทบของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่มีต่อการพัฒนาโรงเรียนที่มีต่อการศึกษาในโครงการทดลองใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนของรัฐในด้าน 1) การวางแผนและการตัดสินใจ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การพัฒนาหลักสูตร 4) การบริหารงานบุคคล และ 5) การมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมของโรงเรียน นอกจากนี้ยังศึกษาการรับรู้ของครูและครูใหญ่ว่ามีผลต่อการปรับปรุงหรือพัฒนาโรงเรียนให้ดีขึ้นหรือไม่ วิธีศึกษามี 2 วิธี คือ วิธีแรกเป็นการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มครูและครูใหญ่ของโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโครงการทดลองที่ 1 จำนวน 27 คน พบว่าครูและครูใหญ่เชื่อว่าการบริหารโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานส่งผลดีต่อโรงเรียนจริง วิธีศึกษาวิธีที่ 2 เลือกครูใหญ่ 2 คน จากโรงเรียนที่มีครูให้ความร่วมมือมากที่สุดและเลือกครูใหญ่อีก 2 คน จากโรงเรียนที่มีครูให้ความร่วมมือน้อยที่สุดมาสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า 1) ครูใหญ่มีความเห็นข้อค้นพบจากการสำรวจความคิดเห็นตามวิธีแรก 2) ความร่วมมือของครูในโรงเรียนประถมศึกษามากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนกลาง 3) ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนกลางให้ความร่วมมือมากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 4) เหตุผลหลักที่ครูไม่ให้ความร่วมมือในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานคือเวลาไม่เพียงพอ 5) การรับรู้ของครูใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์กับผลของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และไม่ว่าการบริหารโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานจะมีผลอย่างไรก็ตาม จะมีครูกลุ่มหนึ่งที่ไม่ให้ความร่วมมือเสมอ 6) การฝึกอบรมครูให้รู้จักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีความสำคัญ และเรื่องที่ครูส่วนใหญ่ให้ความสนใจเข้าฝึกอบรมได้แก่การวางแผนและการตัดสินใจ 7) ครูและครูใหญ่ให้คะแนนการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในระดับ B หรือสูงกว่า อนึ่ง ข้อจำกัดของการวิจัยนี้ คือ ได้รับแบบสำรวจกลับคืนมาน้อยเพียง 507 ฉบับจาก 1,500 ฉบับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 34 ดังนั้นการสรุปข้อค้นพบดังกล่าวไปยังกลุ่มประชากรจึงสามารถทำได้เฉพาะในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

เดลาเนีย (Delaney, 1995 : 84) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับพัฒนาการของโรงเรียน เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกรณีศึกษาที่เขตการศึกษาเอ็ดมอนตัน (Edmonton) ประเทศแคนาดา คำถามในการวิจัยคือครูและผู้บริหารรับรู้ว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีผลต่อพัฒนาการโรงเรียนหรือไม่ ผลจากการศึกษาพบว่าครูและผู้บริหารรับรู้ว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีผลต่อพัฒนาการของโรงเรียนและข้อค้นพบที่สำคัญจากการวิจัยนี้ คือ สไตล์หรือแบบของภาวะผู้นำของครูใหญ่เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ งานวิจัยนี้เสนอแนะว่าการตัดสินใจนำรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมาใช้ควรยึดพัฒนาการของโรงเรียนเป็นเหตุผลสำคัญ

ดิกเคอตัน (Dickerson, 1996 : 55) ศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแบบของภาวะผู้นำ การควบคุมและความจำกัดของบทบาทของครูใหญ่ที่บริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์บทบาทของครูใหญ่ในบริบทของการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของครูใหญ่ ได้แก่ 1) แบบของภาวะผู้นำ 2) กลไกการควบคุมทางสังคม 3) ความตึงเครียดหรือความจำกัดของบทบาทที่เกิดจากความเปลี่ยนแปลงของบทบาทที่คาดหวัง ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังในบทบาทของครูใหญ่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยมีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นตัวกลาง จึงก่อให้เกิดความตึงเครียดในบทบาท ความตึงเครียดระดับสูงสุดของบทบาทครูใหญ่เกิดจากความไม่สอดคล้องระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับการใช้อำนาจตามตำแหน่งเพื่อควบคุมการปฏิบัติงาน และการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูใหญ่ ภาวะเช่นนี้อาจทำให้เกิดแรงต่อต้านเกิดขึ้นด้วยแรงต่อต้านที่เกิดขึ้น ในส่วนของครูใหญ่เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการพยายามปรับปรุงรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ทั้งนี้อาจเกิดจากความต้องการที่จะหวนกลับไปใช้การบริหารแบบรวมอำนาจเช่นเดิม

เรย์โนลด์ (Reynolds, 1998 : 32) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมตัดสินใจของครูกับความพึงพอใจของครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่บริหารงานวิชาการในระบบการศึกษาของมิค-แอตแลนติก (Mid-Atlantic) ผลการศึกษาพบว่า 1) โดยภาพรวมแล้วครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับน้อยจนถึงปานกลาง แต่เมื่อวิเคราะห์แต่ละด้าน พบว่า 2) ครูมีส่วนร่วมมากที่สุดในด้านหลักสูตรการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 3) ครูมีส่วนร่วมน้อยที่สุดในด้านงบประมาณและด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 4) ครูต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหลักสูตรการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนปานกลาง 5) ครูต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจน้อยที่สุดในงบประมาณและด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สำหรับความแตกต่างของความมีส่วนร่วมที่เป็นจริง (Actual) กับที่พึงเป็น

พบว่าแตกต่างกันทั้ง 8 ด้าน โดยด้านที่แตกต่างมากที่สุดคือด้านนโยบาย และหลักสูตรการสอน โดยปกติแล้วการที่ครูมีส่วนร่วมตัดสินใจสูง จะทำให้ความพึงพอใจในงาน ความพึงพอใจในกลุ่ม และความผูกพันต่อเป้าหมายขององค์กรสูงตามไปด้วย ผู้วิจัยเสนอแนะว่า 1) ควรมีการทำความเข้าใจความต้องการของครู 2) ควรเปิดโอกาสให้ครูร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และ 3) ควรสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

จากการศึกษาผลการวิจัยต่างประเทศ สรุปได้ว่าสไตล์หรือแบบของภาวะผู้นำของครูใหญ่ หรือผู้บริหาร โรงเรียนเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารวิชาการ เหตุผลหลักที่ครูไม่ให้ความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนที่บริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานคือ เวลาไม่เพียงพอ ครูมีส่วนร่วมมากที่สุดในด้านการใช้หลักสูตรการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และมีส่วนร่วมน้อยที่สุดในด้านงบประมาณและด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้บริหารและครูวิชาการ เพื่อให้การศึกษาสำเร็จตามจุดมุ่งหมายผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 450 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 225 คน และครูวิชาการ จำนวน 225 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 206 คน จำแนกเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 103 คน ครูวิชาการ จำนวน 103 คน หลังจากนั้นสุ่มแบบแบ่งกลุ่มย่อยหรือแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ ตามช่วงประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ กลุ่มผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารวิชาการต่ำกว่า 20 ปี และกลุ่มผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารวิชาการ 20 ปีขึ้นไป และได้สุ่มตามขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ นอกจากนี้ยังสุ่มตามระดับช่วงชั้นที่จัดการศึกษา คือ โรงเรียนในช่วงชั้นที่ 1-2 ช่วงชั้นที่ 1-3 และช่วงชั้นที่ 3-4 ให้กระจายตามระดับช่วงชั้นของโรงเรียนในแต่ละอำเภอ ทั้งนี้โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน

อำเภอ ขนาด	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
1. หนองกี่	36	24	8	68	16	10	4	30
2. หนองหงส์	38	16	10	64	18	6	4	28
3. นางรอง	68	34	22	124	30	16	10	56
4. เฉลิมพระเกียรติ	20	10	8	38	10	4	4	18
5. ปะคำ	12	10	16	38	6	4	8	18
6. ละหานทราย	30	32	12	74	14	13	8	36
7. โนนสุวรรณ	12	4	4	20	4	2	2	8
8. โนนดินแดง	14	6	4	24	6	2	4	12
รวม	230	136	84	450	104	58	44	206

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้บริหารและครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย / ลงใน () ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงที่ประสบอยู่

ตาราง 2 แสดงตัวอย่างแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ

ข้อที่	สถานภาพส่วนตัว
1	ตำแหน่งหน้าที่ ☐ ผู้อำนวยการโรงเรียน ☐ ครูวิชาการ
2	ประสบการณ์ในการทำงาน ☐ ต่ำกว่า 20 ปี ☐ 20 ปีขึ้นไป
3	ขนาดโรงเรียนของท่าน ☐ ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-200 คน) ☐ ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 201-400 คน) ☐ ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 401 คนขึ้นไป)
4	โรงเรียนของท่านจัดการศึกษาระดับ ☐ ช่วงชั้นที่ 1 ถึง ช่วงชั้นที่ 2 ☐ ช่วงชั้นที่ 1 ถึง ช่วงชั้นที่ 3 ☐ ช่วงชั้นที่ 3 ถึง ช่วงชั้นที่ 4

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นปัญหาและส่วนที่เป็นความต้องการ ส่วนที่เป็นปัญหาข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการ มาก
- 3 หมายถึง มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการ น้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการ น้อยที่สุด

ส่วนข้อคำถามที่เป็นความต้องการเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Form) ซึ่งจะถามถึงความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยทั้งส่วนที่เป็นปัญหาและส่วนที่เป็นความต้องการล้วนอยู่ในขอบข่ายการบริหารงานวิชาการโรงเรียน 12 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ข้อคำถามมีทั้งสิ้น 60 ข้อ จำแนกตามองค์ประกอบทั้ง 12 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 6 ข้อ
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จำนวน 9 ข้อ
3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน จำนวน 5 ข้อ
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 5 ข้อ
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จำนวน 5 ข้อ
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ จำนวน 6 ข้อ
7. การนิเทศการศึกษา จำนวน 5 ข้อ
8. การแนะแนวการศึกษา จำนวน 5 ข้อ
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ
10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน จำนวน 3 ข้อ
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น จำนวน 3 ข้อ
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา จำนวน 3 ข้อ

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการเรียนรู้ที่ขีดผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ขอให้พิจารณาว่าโรงเรียนของท่านมีปัญหาในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับใด

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับปัญหานั้น ๆ เพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น และหากท่านมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการอย่างไรให้ท่านเขียนความต้องการที่แท้จริงเป็นความเรียงลงไปในช่วงความต้องการแต่ละประเด็นที่กำหนดให้

ตาราง 3 แสดงตัวอย่างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

ข้อที่	ข้อเป็นจริงเกี่ยวกับ การดำเนินงานในโรงเรียน	ปัญหา					ความต้องการ
		5	4	3	2	1	
1.	ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีการวิเคราะห์หลักสูตรร่วมกันระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องก่อนการนำมาใช้จัดการเรียนการสอนอย่างเข้าใจ.....					
2.	มีการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์.....					
3.	บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำหลักสูตรและการนำหลักสูตรมาใช้เป็นอย่างดี.....					
4.	มีการจัดอบรมสัมมนาครูเพื่อให้มีความรู้เรื่องหลักสูตร..					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Form)

ตัวอย่างแบบสอบถามในตอนที่ 3

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามที่เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของท่านในประเด็นต่อไปนี้

1. สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของท่าน ที่ส่งผลถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลการเรียนรู้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน มีอะไรบ้าง

ด้านผู้เรียน

.....

.....

ด้านครู

.....

.....

ด้านการบริหารจัดการ

.....

.....

2. สิ่งจำเป็นที่ท่านต้องการนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของท่านให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดมีอะไรบ้าง

ด้านผู้เรียน

.....

.....

ด้านครู

.....

.....

ด้านการบริหารจัดการ

.....

.....

3. อื่น ๆ

.....

.....

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความ รายงานการวิจัยเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและหลักการ ตลอดจนสภาพการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างและเนื้อหาของเรื่องที่ทำการศึกษา

2.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือ

2.3 นำความรู้และข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถามตามขอบเขตของการ

วิจัย

2.4 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญและคณะกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์พิจารณาแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุม ตรงสภาพปัญหา ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน เป็นการหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามแบบ เชิงประจักษ์ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย 3 ท่าน ดังนี้

2.4.1 นายพนาว์ นาคพงษ์ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาล โนนดินแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 วุฒิการศึกษาปริญญาโทบริหารการศึกษา

2.4.2 นายสุเทพ ราชประโคน ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้าน ชับคะนิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 วุฒิการศึกษาปริญญาโทบริหารการศึกษา

2.4.3 นายนรินทร์ ลีกระโทก ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้าน โลกไม้แดงหัวกระสัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 วุฒิการศึกษาปริญญาโท บริหารการศึกษา

2.5 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ให้ ข้อเสนอแนะและได้รับการแก้ไขแล้ว มาตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข และเสนอกคณะกรรมการ ควบคุมวิทยานิพนธ์อีกครั้ง แล้วนำมาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขให้ยิ่งขึ้น

2.6 นำแบบสอบถามที่ได้ตรวจความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination)

2.7 หาค่าอำนาจจำแนก โดยวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ หาค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละข้อ ทั้งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ ทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 หรือถ้า t มีค่า 1.75 ขึ้นไป ถือว่ามีค่าอำนาจจำแนกสูง ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 60 ข้อ ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ โดยมีค่าอำนาจ จำแนกอยู่ระหว่าง 1.904 ถึง 11.180

2.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองในครั้งแรก เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น .9748 ซึ่งนับว่ามีค่าสูง สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 แจ้งให้ผู้อำนวยการโรงเรียนที่อยู่ในสังกัด เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และกำหนดวันเวลารับแบบสอบถามคืน
4. ผู้วิจัยไปเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างตามที่นัดหมาย
5. กรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถามตามที่กำหนด ผู้วิจัยจะติดตามเองเพื่อให้ได้ข้อมูลครบ

ทั้งหมด

ผลปรากฏว่า แบบสอบถามจำนวน 206 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้จำนวน 206 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

เมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้วจึงได้จัดกระทำข้อมูล ซึ่งได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. คัดแยกแบบสอบถามตามสถานภาพของผู้ตอบ
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูลที่ได้ลงในกระดาษ ทำจนครบแบบสอบถามทุกฉบับ
4. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บได้ไปวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปและใช้สถิติวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้บริหาร

โรงเรียนและครูวิชาการ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แปลความหมายระดับปัญหาและจัดลำดับความสำคัญ

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ ดำเนินการดังนี้

3.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ โดยใช้ t-test ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระแก่กัน (Independent Samples) กำหนดค่าสถิติที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการที่มีประสบการณ์ต่างกัน โดยใช้ t-test ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระแก่กัน (Independent Samples) กำหนดค่าสถิติที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างในรายด้านจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method) กำหนดค่าสถิติที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนระดับช่วงชั้นต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างในรายด้านจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method) กำหนดค่าสถิติที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage)

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage)

6. เกณฑ์ในการแปลข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2532 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีปัญหามาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาค่าอำนาจจำแนก โดยวิธีหาค่าอัตราส่วนวิกฤติ t เป็นรายข้อ ตามวิธีการของ t -test โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2541 : 226)

$$t = \frac{\bar{x}_H - \bar{x}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2 + s_L^2}{n}}}$$

เมื่อ \bar{x}_H แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนสูง
 \bar{x}_L แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
 s_H^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง
 s_L^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
 n แทน จำนวนคนในกลุ่มสูง หรือกลุ่มต่ำที่นำมาวิเคราะห์

2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2541 : 227)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 s_i^2 แทน ความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณโดยใช้สูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของข้อมูลคะแนน

n แทน จำนวนข้อมูล

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยวิเคราะห์ด้วยสถิติ t-test (Independent Samples) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2541 : 322)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ t
	\bar{x}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	\bar{x}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	s_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	s_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

5. การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2541 : 328)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าแจกแจงของ F-distribution
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้วจะใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่หรือรายบุคคล ตามวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe' Method) โดยใช้สูตรดังนี้

$$CV_d = \sqrt{(k-1)(F^*)(MS_{within})(2/n)}$$

เมื่อ	CV_d	แทน	ค่าวิกฤตของเซฟเฟ สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่
	k	แทน	จำนวนกลุ่มในกลุ่มตัวอย่าง
	F^*	แทน	ค่า F ที่เปิดจากตาราง (Critical Value)
	MS_{within}	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่มที่คำนวณไว้แล้วใน การวิเคราะห์ความแปรปรวน
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์หาค่าสถิติของข้อมูล โดยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตาราง แบ่งเป็น 8 ตอน คือ

ตอนที่ 1 รายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ศึกษาปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ

ตอนที่ 3 ศึกษาความต้องการที่เป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Form) เกี่ยวกับความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ โดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ โดยจำแนกตามประสบการณ์

ตอนที่ 6 เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 7 เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ โดยจำแนกตามระดับช่วงชั้นที่จัดการศึกษา

ตอนที่ 8 ศึกษาข้อเสนอแนะที่เป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Form) เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ต่อไปนี้เป็นรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์จะเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ

ลักษณะของตัวแปร	รวม	
	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	206	100
1. สถานภาพตำแหน่ง		
1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน	103	50.00
1.2 ครูวิชาการ	103	50.00
2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
2.1 ต่ำกว่า 20 ปี	64	31.06
2.2 ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป	142	68.94
3. ขนาดของโรงเรียน		
3.1 ขนาดเล็ก	104	50.48
3.2 ขนาดกลาง	58	28.16
3.3 ขนาดใหญ่	44	21.36
4. ระดับช่วงชั้นที่จัดการศึกษา		
4.1 ช่วงชั้นที่ 1-2	120	58.25
4.2 ช่วงชั้นที่ 1-3	50	24.28
4.3 ช่วงชั้นที่ 3-4	36	17.47

จากตาราง 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 206 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพตำแหน่งคือผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ มีจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 50.00) ส่วนใหญ่มีประสบการณ์อยู่ในช่วง 20 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 68.94) ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก (ร้อยละ 50.48) และโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับช่วงชั้นที่ 1-2 (ร้อยละ 58.25)

ตอนที่ 2 ศึกษาปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามตำแหน่งปรากฏผลดังตาราง 5 ถึงตาราง 30 ดังนี้

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	ปัญหาการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.34	1.05	ปานกลาง	4
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.61	0.91	มาก	1
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	3.41	0.93	ปานกลาง	3
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.51	0.82	มาก	2
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.33	0.93	ปานกลาง	5
6. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	3.27	0.87	ปานกลาง	6
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.08	0.92	ปานกลาง	7
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา	3.08	1.11	ปานกลาง	7
9. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.84	1.10	ปานกลาง	9
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน	2.79	1.09	ปานกลาง	10
11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	2.88	1.05	ปานกลาง	8
12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	2.52	1.16	ปานกลาง	11
รวมเฉลี่ย	3.34	1.00	ปานกลาง	

จากตาราง 5 พบว่าทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ยกเว้น

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.61$) และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.53$) มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ปัญหาการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. มีการวิเคราะห์หลักสูตรร่วมกันระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องก่อนการนำมาใช้จัดการเรียนการสอนอย่างเข้าใจ	3.22	1.37	ปานกลาง	4
2. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	3.41	1.17	ปานกลาง	3
3. บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำหลักสูตร และการนำหลักสูตรมาใช้เป็นอย่างดี	3.66	0.69	มาก	1
4. มีการจัดอบรมสัมมนาครูเพื่อให้มีความรู้เรื่องหลักสูตร	2.82	0.87	ปานกลาง	5
5. มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	3.57	1.24	มาก	2
6. มีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.41	1.01	ปานกลาง	3
รวมเฉลี่ย	3.34	1.05	ปานกลาง	

จากตาราง 6 พบว่าทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ยกเว้นข้อ 3 และข้อ 5 มีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยข้อ 3 บุคลากร

มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำหลักสูตรและการนำหลักสูตรมาใช้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
อันดับ 1 ($\bar{X}=3.66$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของ
ผู้อำนวยการโรงเรียน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่ 2 การพัฒนาระบบการเรียนรู้	ปัญหาการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
7. มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน	3.67	0.84	มาก	3
8. ครูเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ทุกวิชาที่สอนด้วยตนเอง	3.71	0.91	มาก	1
9. ครูทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้มากกว่าการบอกความรู้	3.56	1.00	มาก	6
10. มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้ทุกแผน	3.55	0.91	มาก	7
11. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิดที่หลากหลาย	3.69	0.84	มาก	2
12. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธีเหมาะสมกับธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน	3.47	0.97	ปานกลาง	8
13. มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้ครบกระบวนการทุกขั้นตอนตามแผน	3.63	0.86	มาก	5
14. ครูมีเวลาให้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่างานอื่น	3.55	0.92	มาก	7
15. ครูสอนตรงกับความถนัดหรือตรงความรู้ความสามารถที่เรียนมา	3.66	0.95	มาก	4
รวมเฉลี่ย	3.61	0.91	มาก	

จากตาราง 7 พบว่าทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมากเช่นกัน ยกเว้นข้อ 12 มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 8 ครูเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ทุกวิชาที่สอนด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X} = 3.71$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียน ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	ปัญหาการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
ด้านที่ 3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลเรียน				
16. จัดทำแผนการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชี้แนะผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.29	0.94	ปานกลาง	5
17. ดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	3.37	1.00	ปานกลาง	4
18. วัดและประเมินผลหลากหลายวิธีและเป็นระบบ	3.55	0.91	มาก	2
19. ครูมีความรู้ความเข้าใจด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างถ่องแท้	3.61	0.88	มาก	1
20. ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลผู้เรียน	3.50	0.99	ปานกลาง	3
รวมเฉลี่ย	3.41	0.93	ปานกลาง	

จากตาราง 8 พบว่าทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ยกเว้นข้อ 18 และข้อ 19 มีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยข้อ 19 ครูมีความรู้ความเข้าใจด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างถ่องแท้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X} = 3.61$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่ 4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ปัญหาการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
21. บุคลากรในสถานศึกษามีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ	3.35	1.06	ปานกลาง	5
22. มีงบประมาณสนับสนุนให้ครูผลิตเอกสาร การค้นคว้าทดลองและวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน	3.51	0.95	มาก	3
23. ครูมีความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างถูกต้อง	3.63	0.91	มาก	2
24. ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.68	0.85	มาก	1
25. ให้ความรู้ จัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอน	3.48	0.86	ปานกลาง	4
รวมเฉลี่ย	3.51	0.82	มาก	

จากตาราง 9 พบว่าทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมมีปัญหาในระดับมาก ($\bar{X}=3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมากเช่นกัน ยกเว้นข้อ 21 และข้อ 25 มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 24 ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X}=3.68$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่ 5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	ปัญหาการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
26. มีงบประมาณเพื่อจัดหาและผลิตสื่อการเรียนการสอน อย่างเพียงพอ	3.35	0.91	ปานกลาง	3
27. ครูใช้สื่อการเรียนการสอนทุกครั้งที่สอน	3.46	0.90	ปานกลาง	1
28. ครูมีการผลิตและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเพื่อใช้ในการ เรียนการสอน	3.43	0.97	ปานกลาง	2
29. มีการจัดเก็บสื่อ นวัตกรรมอย่างเป็นระบบ	3.19	0.94	ปานกลาง	5
30. ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.22	0.94	ปานกลาง	4
รวมเฉลี่ย	3.33	0.93	ปานกลาง	

จากตาราง 10 พบว่าทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยข้อ 27 ครูใช้สื่อการเรียนการสอนทุกครั้งที่สอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X} = 3.46$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียน ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่ 6 ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	ปัญหาการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
31. จัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานศึกษาและมีทะเบียนแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา	3.34	0.90	ปานกลาง	2
32. นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	3.15	0.89	ปานกลาง	6
33. จัดชั้นเรียนมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน	3.27	0.97	ปานกลาง	4
34. ห้องสมุดมีหนังสือเอกสารสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับความรู้ต่าง ๆ และสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงพอความต้องการของครูและนักเรียน	3.40	0.84	ปานกลาง	1
35. จัดกิจกรรมห้องสมุดที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย และจัดอย่างต่อเนื่อง	3.31	0.76	ปานกลาง	3
36. ประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา	3.19	0.91	ปานกลาง	5
รวมเฉลี่ย	3.27	0.87	ปานกลาง	

จากตาราง 11 พบว่าทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยข้อ 34 ห้องสมุดมีหนังสือเอกสารสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับความรู้ต่าง ๆ และสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงพอความต้องการของครูและนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X} = 3.40$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่ 7 ด้านการนิเทศการศึกษา	ปัญหาการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
37. จักระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน ในสถานศึกษา	3.00	0.99	ปานกลาง	4
38. ดำเนินงานวิชาการและการเรียนการสอนหลากหลาย รูปแบบและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา	3.13	0.90	ปานกลาง	3
39. ผู้บริหารดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็น ระบบ ทั้งถึง และต่อเนื่อง	3.28	0.86	ปานกลาง	1
40. มีการประเมินผลการจักระบบและกระบวนการนิเทศ การศึกษาในสถานศึกษาอย่างมีระบบ	2.74	0.86	ปานกลาง	5
41. นำผลการประเมินมาพัฒนาปรับปรุงกระบวนการ นิเทศภายในโรงเรียนให้มีคุณภาพ	3.26	1.03	ปานกลาง	2
รวมเฉลี่ย	3.08	0.92	ปานกลาง	

จากตาราง 12 พบว่าทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหายุ่งในระดับปานกลางเช่นกัน โดยข้อ 39 ผู้บริหารดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งถึง และต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X} = 3.28$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียน ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่ 8 ด้านการแนะแนวการศึกษา	ปัญหาการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
42. มีการจัดระบบแนะแนวทางวิชาการและแนะอาชีพโดยเชื่อมโยงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	2.80	1.09	ปานกลาง	4
43. มีการดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา	3.13	1.06	ปานกลาง	2
44. มีการจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งรายกลุ่มและรายบุคคลอย่างเหมาะสม	3.12	0.96	ปานกลาง	3
45. มีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาอื่น	3.18	1.19	ปานกลาง	1
46. มีการติดตามและประเมินผลการจัดการระบบและกระบวนการแนะแนวในสถานศึกษา	3.18	1.25	ปานกลาง	1
รวมเฉลี่ย	3.08	1.11	ปานกลาง	

จากตาราง 13 พบว่าทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหาในระดับปานกลางเช่นกัน โดยข้อ 45 มีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาอื่น และข้อ 46 มีการติดตามและประเมินผลการจัดการระบบและกระบวนการแนะแนวในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X} = 3.18$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่ 9 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	ปัญหาการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
47. มีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกัน คุณภาพการศึกษา	2.88	1.18	ปานกลาง	3
48. มีการดำเนินการตามระบบประกันภายในเป็น รูปธรรม และปฏิบัติสม่ำเสมอ	2.86	1.05	ปานกลาง	4
49. มีการดำเนินการตามแผน ติดตามตรวจสอบการ ประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ	3.04	1.15	ปานกลาง	1
50. มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและ หน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.49	1.08	น้อย	5
51. มีการประเมินคุณภาพการศึกษาตามระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ	2.93	1.08	ปานกลาง	2
รวมเฉลี่ย	2.84	1.10	ปานกลาง	

จากตาราง 14 พบว่าทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับปานกลางเช่นกัน ยกเว้นข้อ 50 มีปัญหาในระดับน้อย โดยข้อ 49 มีการดำเนินการตามแผน ติดตามตรวจสอบการประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X} = 3.04$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	ปัญหาการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
ด้านที่ 10 ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน				
52. มีการให้ความรู้เสริมสร้างความคิดและเทคนิคทักษะทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน	2.81	1.13	ปานกลาง	2
53. มีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา	2.99	1.13	ปานกลาง	1
54. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทางวิชาการกับชุมชนและท้องถิ่น	2.58	1.03	ปานกลาง	3
รวมเฉลี่ย	2.79	1.09	ปานกลาง	

จากตาราง 15 พบว่าทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน โดยรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหาในระดับปานกลางเช่นกัน โดยข้อ 53 มีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X}=2.99$)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่ 11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	ปัญหาการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
55. มีการจัดตั้งชมรมทางวิชาการตามกลุ่มสาระ การเรียนรู้ในสถานศึกษาและกลุ่มพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	2.78	1.12	ปานกลาง	3
56. มีการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการแก่สถานศึกษา หรือสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.04	1.01	ปานกลาง	1
57. มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย และองค์กรอื่น	2.84	1.04	ปานกลาง	2
รวมเฉลี่ย	2.88	1.05	ปานกลาง	

จากตาราง 16 พบว่าทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น โดยรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหาในระดับมากเช่นกัน โดยข้อ 56 มีการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการแก่สถานศึกษาหรือสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X}=3.04$)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	ปัญหาการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
ด้านที่ 12 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา				
58. เป็นวิทยากรให้ความรู้กับบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	2.68	1.10	ปานกลาง	1
59. เชิญวิทยากรจากองค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษามาให้ความรู้	2.61	1.18	ปานกลาง	2
60. มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการให้กับบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	2.28	1.21	น้อย	3
รวมเฉลี่ย	2.52	1.16	ปานกลาง	

จากตาราง 17 พบว่าทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับปานกลางเช่นกัน ยกเว้นข้อ 60 มีปัญหาในระดับน้อย โดยข้อ 58 เป็นวิทยากรให้ความรู้กับบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X}=2.68$)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของ
ครูวิชาการ โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.55	1.05	มาก	5
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.64	0.88	มาก	2
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผล การเรียนรู้	3.61	0.94	มาก	3
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.69	0.88	มาก	1
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	3.59	0.83	มาก	4
6. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	3.49	0.89	ปานกลาง	6
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.16	0.85	ปานกลาง	7
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา	3.16	0.97	ปานกลาง	7
9. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	3.02	1.07	ปานกลาง	8
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน	2.72	1.06	ปานกลาง	9
11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	2.71	1.04	ปานกลาง	10
12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบัน อื่นที่จัดการศึกษา	2.50	1.00	น้อย	11
รวมเฉลี่ย	3.23	0.95	ปานกลาง	

จากตาราง 18 พบว่าทัศนะของครูวิชาการต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยรวมมีปัญหายู่ในระดับปานกลาง

($\bar{X}=3.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อ 4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X}=3.69$) ส่วนรายด้านที่มีปัญหาระดับมาก รองลงมาได้แก่ ข้อ 2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.64$) ข้อ 3 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X}=3.61$) ข้อ 5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=3.59$) และข้อ 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=3.55$) ตามลำดับ ยกเว้นข้อ 12 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.50$)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามที่เสนอของครู วิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. มีการวิเคราะห์หลักสูตรร่วมกันระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องก่อนการนำมาใช้จัดการเรียนการสอนอย่างเข้าใจ	3.50	1.42	ปานกลาง	4
2. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	3.74	1.12	มาก	3
3. บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำหลักสูตร และการนำหลักสูตรมาใช้เป็นอย่างดี	3.87	1.13	มาก	1
4. มีการจัดอบรมสัมมนาครูเพื่อให้มีความรู้เรื่องหลักสูตร	3.03	0.89	ปานกลาง	6
5. มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	3.44	1.05	ปานกลาง	5
6. มีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.77	0.71	มาก	2
รวมเฉลี่ย	3.55	1.05	มาก	

จากตาราง 19 พบว่าทัศนคติของครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมากและปานกลางเท่ากัน โดยข้อ 3 บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำหลักสูตรและการนำหลักสูตรมาใช้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X}=3.87$)

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนคติของครูวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
7. มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน	3.76	0.86	มาก	2
8. ครูเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ทุกวิชาที่สอนด้วยตนเอง	3.62	0.70	มาก	6
9. ครูทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้มากกว่าการบอกความรู้	3.63	0.88	มาก	5
10. มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้ทุกแผน	3.46	1.00	ปานกลาง	9
11. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิดที่หลากหลาย	3.61	0.83	มาก	7
12. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธีเหมาะสมกับธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน	3.85	0.86	มาก	1
13. มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้ครบกระบวนการทุกขั้นตอนตามแผน	3.72	0.94	มาก	3
14. ครูมีเวลาให้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่างานอื่น	3.66	0.94	มาก	4

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้				
15. ครูสอนตรงกับความถนัดหรือตรงความรู้ความสามารถที่เรียนมา	3.49	0.94	ปานกลาง	8
รวมเฉลี่ย	3.64	0.88	มาก	

จากตาราง 20 พบว่าทัศนะของครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมากเช่นกัน ยกเว้นข้อ 10 มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้ทุกแผน และข้อ 15 ครูสอนตรงกับความถนัดหรือตรงความรู้ความสามารถที่เรียนมา มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.46$) และ ($\bar{X}=3.49$) ตามลำดับ โดยข้อ 12 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธี เหมาะสมกับธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X}=3.85$)

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของครูวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
ด้านที่ 3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลเรียน				
16. จัดทำแผนการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.71	0.87	มาก	2
17. ดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	3.54	1.01	มาก	4
18. วัดและประเมินผลหลากหลายวิธีและเป็นระบบ	3.61	0.87	มาก	3
19. ครูมีความรู้ความเข้าใจด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างถ่องแท้	3.73	0.99	มาก	1

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
ด้านที่ 3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลเรียน 20. ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมใน การวัดและประเมินผลผู้เรียน	3.50	0.97	ปานกลาง	5
รวมเฉลี่ย	3.61	0.94	มาก	

จากตาราง 21 พบว่าทัศนคติของครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมากเช่นกัน ยกเว้นข้อ 20 มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 19 ครูมีความรู้ความเข้าใจด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างต้องแท้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X} = 3.73$)

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 3 ตามทัศนคติของครูวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
ด้านที่ 4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
21. บุคลากรในสถานศึกษามีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ	3.33	1.04	ปานกลาง	4
22. มีงบประมาณสนับสนุนให้ครูผลิตเอกสาร การ ค้นคว้าทดลองและวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน	3.71	0.85	มาก	3
23. ครูมีความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างถูกต้อง	3.81	0.82	มาก	1
24. ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ของผู้เรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.81	0.82	มาก	1
25. ให้ความรู้ จัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อ พัฒนาการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอน	3.80	0.89	มาก	2
รวมเฉลี่ย	3.69	0.88	มาก	

จากตาราง 22 พบว่าทัศนะของครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมากเช่นกัน ยกเว้นข้อ 21 มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 23 ครูมีความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างถูกต้อง และข้อ 24 ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X}=3.81$)

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของครูวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่ 5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
26. มีงบประมาณเพื่อจัดหาและผลิตสื่อการเรียนการสอน อย่างเพียงพอ	3.71	0.89	มาก	1
27. ครูใช้สื่อการเรียนการสอนทุกครั้งการสอน	3.59	0.80	มาก	3
28. ครูมีการผลิตและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเพื่อใช้ในการ เรียนการสอน	3.56	0.87	มาก	4
29. มีการจัดเก็บสื่อ นวัตกรรมอย่างเป็นระบบ	3.66	0.78	มาก	2
30. ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.46	0.83	ปานกลาง	5
รวมเฉลี่ย	3.59	0.83	มาก	

จากตาราง 23 พบว่าทัศนะของครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมากเช่นกัน ยกเว้นข้อ 30 มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 26 มีงบประมาณเพื่อจัดหาและผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X}=3.71$)

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของครูวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่ 6 ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
31. จัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานศึกษาและมีทะเบียนแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา	3.68	0.85	มาก	1
32. นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	3.53	0.80	มาก	3
33. จัดชั้นเรียนมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน	3.56	0.96	มาก	2
34. ห้องสมุดมีหนังสือเอกสารสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับความรู้ต่าง ๆ และสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงพอความต้องการของครูและนักเรียน	3.32	0.99	ปานกลาง	4
35. จัดกิจกรรมห้องสมุดที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย และจัดอย่างต่อเนื่อง	3.53	0.81	มาก	3
36. ประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา	3.32	0.95	ปานกลาง	4
รวมเฉลี่ย	3.49	0.89	มาก	

จากตาราง 24 พบว่าทัศนะของครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมากเช่นกัน ยกเว้นข้อ 34 และข้อ 36 มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 31 จัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานศึกษาและมีทะเบียนแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X}=3.68$)

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของครูวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่ 7 ด้านการนิเทศการศึกษา	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
37. จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน ในสถานศึกษา	3.47	0.81	ปานกลาง	2
38. ดำเนินงานวิชาการและการเรียนการสอนหลากหลาย รูปแบบและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา	3.43	0.76	ปานกลาง	3
39. ผู้บริหารดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็น ระบบ ทัวถึง และต่อเนื่อง	3.04	0.92	ปานกลาง	4
40. มีการประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศ การศึกษาในสถานศึกษาอย่างมีระบบ	2.36	0.96	น้อย	5
41. นำผลการประเมินมาพัฒนาปรับปรุงกระบวนการ นิเทศภายในโรงเรียนให้มีคุณภาพ	3.50	0.81	ปานกลาง	1
รวมเฉลี่ย	3.16	0.85	ปานกลาง	

จากตาราง 25 พบว่าทัศนะของครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหายู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ยกเว้นข้อ 40 มีปัญหอยู่ในระดับน้อย โดยข้อ 41 นำผลการประเมินมาพัฒนาปรับปรุงกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X}=3.50$)

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของครูวิชาการ ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่ 8 ด้านการแนะแนวการศึกษา	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
42. มีการจัดระบบแนะแนวทางวิชาการและและวิชาชีพ โดยเชื่อมโยงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	2.88	1.06	ปานกลาง	4
43. มีการดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา	2.58	0.96	ปานกลาง	5
44. มีการจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งรายกลุ่ม และรายบุคคลอย่างเหมาะสม	3.29	1.01	ปานกลาง	3
45. มีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาอื่น	3.56	0.88	มาก	1
46. มีการติดตามและประเมินผลการจัดการระบบและ กระบวนการแนะแนวในสถานศึกษา	3.51	0.98	มาก	2
รวมเฉลี่ย	3.16	0.97	ปานกลาง	

จากตาราง 26 พบว่าทัศนะของครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหายุ่งในระดับปานกลางเช่นกัน ยกเว้นข้อ 45 และข้อ 46 มีปัญหายุ่งในระดับมาก โดยข้อ 43 มีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาอื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X} = 3.56$)

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของครูวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่ 9 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
47. มีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกัน คุณภาพการศึกษา	3.04	1.11	ปานกลาง	2
48. มีการดำเนินการตามระบบประกันภายในเป็น รูปธรรม และปฏิบัติสม่ำเสมอ	2.93	1.14	ปานกลาง	5
49. มีการดำเนินการตามแผน ติดตามตรวจสอบการ ประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ	3.09	1.02	ปานกลาง	1
50. มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและ หน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.03	1.00	ปานกลาง	3
51. มีการประเมินคุณภาพการศึกษาตามระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ	3.01	1.08	ปานกลาง	4
รวมเฉลี่ย	3.02	1.07	ปานกลาง	

จากตาราง 27 พบว่าทัศนะของครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยข้อ 49 มีการดำเนินการตามแผน ติดตามตรวจสอบการประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X}=3.09$)

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของครูวิชาการ ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่ 10 ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
52. มีการให้ความรู้เสริมสร้างความคิดและเทคนิคทักษะทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน	2.66	1.09	ปานกลาง	2
53. มีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา	2.66	1.04	ปานกลาง	2
54. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทางวิชาการกับชุมชนและท้องถิ่น	2.84	1.06	ปานกลาง	1
รวมเฉลี่ย	2.72	1.06	ปานกลาง	

จากตาราง 28 พบว่าทัศนะของครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยข้อ 54 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทางวิชาการกับชุมชนและท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X}=2.84$)

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของครู วิชาการด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่ 11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
55. มีการจัดตั้งชมรมทางวิชาการตามกลุ่มสาระ การเรียนรู้ในสถานศึกษาและกลุ่มพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	3.11	1.07	ปานกลาง	1
56. มีการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการแก่สถานศึกษา หรือสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	2.67	0.89	ปานกลาง	2
57. มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการแก่บุคคล ครอบครัว และองค์กรอื่น	2.36	1.16	น้อย	3
รวมเฉลี่ย	2.71	1.04	ปานกลาง	

จากตาราง 29 พบว่าทัศนะของครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ยกเว้นข้อ 57 มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยข้อ 55 มีการจัดตั้งชมรมทางวิชาการตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ในสถานศึกษาและกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X}=3.11$)

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของครู วิชาการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่ 12 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
58. เป็นวิทยากรให้ความรู้กับบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	2.37	0.96	น้อย	3
59. เชิญวิทยากรจากองค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษามาให้ความรู้	2.70	1.02	ปานกลาง	1
60. มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานด้าน วิชาการให้กับบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	2.43	1.02	น้อย	2
รวมเฉลี่ย	2.50	1.00	น้อย	

จากตาราง 30 พบว่าทัศนะของครูวิชาการที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน ยกเว้นข้อ 59 มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 59 เชิญวิทยากรจากองค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษามาให้ความรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\bar{X}=2.70$)

ตอนที่ 3 ศึกษาความต้องการที่เป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Form) เกี่ยวกับความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ ดังนี้ (ตารางจำนวนและร้อยละอยู่ในภาคผนวก)

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร ต้องการมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำหลักสูตรและการนำหลักสูตรมาใช้อย่างด่งแท้ เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 21.84 รองลงมา ได้แก่ ต้องการวิเคราะห์หลักสูตรเป็นจัดทำหลักสูตรเองได้โดยไม่ไปคัดลอกมาจากที่อื่น ร้อยละ 19.90 ต้องการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างจริงจัง ร้อยละ 16.99 ตามลำดับ

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ต้องการเวลาให้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่างานอื่น เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 21.84 รองลงมา ได้แก่ งบประมาณมาผลิตสื่อ นวัตกรรม และการวิจัย ร้อยละ 19.41 และครูสอนครบชั้น ร้อยละ 17.47 ตามลำดับ

3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ต้องการให้ครูมีความรู้ความเข้าใจด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างด่งแท้ เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 23.30 รองลงมา ได้แก่ ให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลผู้เรียน ร้อยละ 21.35 และให้มีการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธีและเป็นระบบ ร้อยละ 15.53 ตามลำดับ

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ต้องการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็น เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 19.41 รองลงมาได้แก่ ฝึกอบรมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 18.44 และงบประมาณสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน ร้อยละ 16.01 ตามลำดับ

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ต้องการงบประมาณเพื่อจัดหาและผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 21.35 รองลงมาได้แก่ มีสื่อการเรียนการสอนทุกครั้งที่สอนอย่างเพียงพอ ร้อยละ 20.38 ให้มีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ร้อยละ 19.41 ตามลำดับ

6. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ต้องการสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงพอกับความ ต้องการของครูและนักเรียนเป็นอันดับ 1 ร้อยละ 21.35 รองลงมาได้แก่ ห้องสมุดที่มีหนังสือ เอกสารสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับความรู้ต่าง ๆ เพียงพอความต้องการของครูและนักเรียน ร้อยละ 19.41 และ งบประมาณในการจัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานศึกษา ร้อยละ 14.56 ตามลำดับ

7. ด้านการนิเทศการศึกษา ต้องการการนิเทศแบบกัลยาณมิตรไม่ใช่จับผิด ร้อยละ 15.53 เป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ การนิเทศทางอ้อม ร้อยละ 14.56 และให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทัวถึงและต่อเนื่อง ร้อยละ 13.59 ตามลำดับ

8. ด้านการแนะแนวการศึกษา ต้องการให้มีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ปกครองอย่างจริงจัง ร้อยละ 19.90 เป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ ให้มีการดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา ร้อยละ 17.96 และ ให้มีครูแนะแนวในสถานศึกษาโดยตรง ร้อยละ 16.99 ตามลำดับ

9. ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ต้องการให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 17.47 รองลงมาได้แก่ ให้มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร้อยละ 16.99 และ ให้มีการดำเนินการตามระบบประกันภายในเป็นรูปธรรม ปกติวิสัย และปฏิบัติสม่ำเสมอ ร้อยละ 16.01 ตามลำดับ

10. ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาอย่างเต็มตัว เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 18.44 รองลงมาได้แก่ ให้ชุมชนใช้เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา ร้อยละ 16.50 และ ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทางวิชาการกับชุมชนและท้องถิ่นเป็นประจำและสม่ำเสมอ ร้อยละ 15.04 ตามลำดับ

11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ต้องการให้มีการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการระหว่างสถานศึกษาหรือสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 14.56 รองลงมาได้แก่ ให้มีการจัดตั้งชมรมทางวิชาการตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ในสถานศึกษา ร้อยละ 13.10 และ ให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว และองค์กรอื่น ร้อยละ 12.13 ตามลำดับ

12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ต้องการงบประมาณในการเชิญวิทยากรจากองค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษามาให้ความรู้ เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 18.44 รองลงมาได้แก่ งบประมาณการไปเป็นวิทยากรให้ความรู้กับบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ร้อยละ 16.99 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมนตรี เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ซึ่งปรากฏดังตาราง 31 ดังนี้

ตาราง 31 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน				t
	ผู้อำนวยการ		ครูวิชาการ		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.34	1.05	3.55	1.05	0.480
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.61	0.91	3.64	0.88	1.325
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	3.41	0.93	3.61	0.94	1.351
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.51	0.82	3.69	0.88	1.091*
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.33	0.93	3.59	0.83	0.917
6. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	3.27	0.87	3.49	0.89	1.012
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.08	0.92	3.16	0.85	2.306
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา	3.08	1.11	3.16	0.97	1.521**
9. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.84	1.10	3.02	1.07	2.032
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน	2.79	1.09	2.72	1.06	1.376
11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	2.88	1.05	2.71	1.04	1.752
12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	2.52	1.16	2.50	1.00	1.729
รวมเฉลี่ย	3.34	1.00	3.23	0.95	1.407

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 31 พบว่าทัศนคติของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการต่อปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมมีปัญหาไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาไม่แตกต่างกันเช่นกัน ยกเว้นด้านด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการแนะแนวการศึกษามีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนคติของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ โดยจำแนกตามประสบการณ์ ซึ่งปรากฏดังตาราง 32 ดังนี้

ตาราง 32 เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนคติของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน				t
	ต่ำกว่า 20 ปี		20 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.42	1.01	3.42	1.11	0.827
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.71	0.85	2.85	0.93	1.323
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	3.47	0.94	3.61	0.94	1.345
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.67	0.83	3.54	0.97	1.085
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.52	0.85	3.40	0.93	0.916
6. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	3.42	0.81	3.34	0.96	1.002
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.18	0.81	3.04	0.97	2.302
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา	3.18	1.06	3.06	1.03	1.446
9. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.77	1.04	3.08	1.02	2.023

ตาราง 32 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน				t
	ต่ำกว่า 20 ปี		20 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน	2.72	1.04	2.79	1.10	1.373
11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	2.70	1.01	2.89	1.08	1.755
12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	2.38	1.03	2.64	1.12	1.724
รวมเฉลี่ย	3.17	0.94	3.13	1.02	1.428

จากตาราง 32 พบว่าทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการต่อปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมมีปัญหามากแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีปัญหาไม่แตกต่างกันเช่นกัน

ตอนที่ 6 เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน แยกเป็นโดยรวมและรายด้าน ซึ่งปรากฏดังตาราง 33 ดังนี้

ตาราง 33 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน						F
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.43	1.08	3.62	0.96	3.27	1.05	3.561
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	3.66	0.91	3.68	0.81	3.47	0.93	2.313
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	3.60	1.01	3.60	0.79	3.30	0.94	1.901
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.66	0.91	3.68	0.80	3.44	1.37	1.292
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.53	0.90	3.49	0.79	3.25	0.94	1.569
6. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	3.44	0.92	3.46	0.82	2.64	0.86	2.915*
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.08	0.85	3.23	0.84	3.06	0.97	6.945**
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา	3.16	1.04	3.10	0.84	2.46	1.04	4.275**
9. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.77	0.99	2.99	1.04	3.20	1.23	7.300**
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน	2.51	1.02	2.94	1.01	3.08	1.17	6.521**
11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	2.69	1.01	2.73	1.08	3.15	1.08	3.708**
12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	2.21	2.97	2.77	0.99	2.86	1.22	8.407**
รวมเฉลี่ย	3.14	1.14	3.27	0.90	3.09	1.06	12.145**

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 33 พบว่าทัศนคติของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการต่อปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าโดยรวมมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอื่นมีปัญหาไม่แตกต่างกัน ส่วนความแตกต่างรายด้านเพื่อเป็นการทดสอบว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการต่างกัน กลุ่มใดที่มีทัศนคติแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ (Scheffe' Method) ปรากฏผลดังตาราง 34 ถึงตาราง 40 ดังนี้

ตาราง 34 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนคติของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.44	3.46	2.64
ขนาดเล็ก	3.44	-	0.02*	0.80*
ขนาดกลาง	3.46	-	-	0.82*
ขนาดใหญ่	2.64	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 34 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนคติของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ พบว่าโรงเรียนทุกขนาดมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 35 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.08	3.23	3.06
ขนาดเล็ก	3.08	-	0.15**	0.02**
ขนาดกลาง	3.23	-	-	0.17**
ขนาดใหญ่	3.06	-	-	-

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 35 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ พบว่าโรงเรียนทุกขนาดมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 36 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการแนะแนวการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.16	3.10	2.46
ขนาดเล็ก	3.16	-	0.06**	0.70**
ขนาดกลาง	3.10	-	-	0.64**
ขนาดใหญ่	2.46	-	-	-

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 36 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านการแนะแนวการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ พบว่าโรงเรียนทุกขนาดมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 37 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		2.77	2.99	3.20
ขนาดเล็ก	2.77	-	0.22**	0.43**
ขนาดกลาง	2.99	-	-	0.21**
ขนาดใหญ่	3.20	-	-	-

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 37 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ พบว่าโรงเรียนทุกขนาดมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 38 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		2.51	2.94	3.08
ขนาดเล็ก	2.51	-	0.43**	0.57**
ขนาดกลาง	2.49	-	-	0.59**
ขนาดใหญ่	3.08	-	-	-

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 38 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ พบว่าโรงเรียนทุกขนาดมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 39 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		2.69	2.73	3.15
ขนาดเล็ก	2.69	-	0.04**	0.46**
ขนาดกลาง	2.73	-	-	0.42**
ขนาดใหญ่	3.15	-	-	-

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 39 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ พบว่าโรงเรียนทุกขนาดมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 40 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน เป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน		
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		2.21	2.77	2.86
ขนาดเล็ก	2.21	-	0.56**	0.65**
ขนาดกลาง	2.77	-	-	0.09**
ขนาดใหญ่	2.86	-	-	-

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 40 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ พบว่าโรงเรียนทุกขนาดมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 7 เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามระดับช่วงชั้น แยกเป็นโดยรวมและรายด้าน ซึ่งปรากฏดังตาราง 41 ถึงตาราง 48 ดังนี้

ตาราง 41 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตาม
ช่วงชั้น โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน						F
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.47	1.07	3.59	0.94	3.19	0.92	3.843
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.69	0.89	3.62	0.83	3.42	0.84	2.121
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบ โอนผลการเรียน	3.60	0.97	3.51	0.83	3.35	0.96	1.023
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	3.69	0.89	3.56	0.84	3.40	1.02	2.504
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.53	0.90	3.47	0.73	3.20	0.98	2.353
6. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	3.46	0.90	3.39	0.96	3.11	0.91	3.245*
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.13	0.85	3.09	0.82	3.10	1.01	11.231*
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา	3.12	1.07	3.08	0.95	3.19	1.03	10.753*
9. ด้านการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	2.73	1.02	3.14	0.95	3.29	1.28	7.257*
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ ชุมชน	2.53	1.00	3.09	0.99	3.05	1.25	10.246*
11. ด้านการประสานความร่วมมือในการ พัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กร อื่น	2.71	1.04	2.72	0.94	3.21	1.14	7.214*

ตาราง 41 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน						F
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงาน วิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	2.34	1.02	2.63	1.02	2.89	1.25	5.317*
รวมเฉลี่ย	3.15	1.14	3.27	0.90	3.11	1.06	10.135*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 41 พบว่าทักษะของโรงเรียนและครูวิชาการต่อปัญหาในการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำแนกตามช่วงชั้น พบว่า
โดยรวมมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน ยกเว้นด้านการ
พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และ
เทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม
และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีปัญหาไม่แตกต่างกัน และเมื่อพบความแตกต่างรายด้าน เพื่อเป็น
การทดสอบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการที่บริหารงานวิชาการอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาด
ต่างกัน กลุ่มใดที่มีทักษะแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ตามวิธี
ของเชฟเฟ (Scheffe' Method) ปรากฏผลดังตาราง 42 ถึงตาราง 48 ดังนี้

ตาราง 42 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามช่วงชั้น เป็นรายคู่

ระดับช่วงชั้นที่จัดการศึกษา	\bar{X}	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน		
		ช่วงชั้นที่ 1-2	ช่วงชั้นที่ 1-3	ช่วงชั้นที่ 3-4
		3.46	3.39	3.11
ช่วงชั้นที่ 1-2	3.46	-	0.07*	0.35*
ช่วงชั้นที่ 1-3	3.39	-	-	0.28*
ช่วงชั้นที่ 3-4	3.11	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 42 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ พบว่าทุกช่วงชั้นมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 43 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามช่วงชั้น เป็นรายคู่

ระดับช่วงชั้นที่จัดการศึกษา	\bar{X}	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน		
		ช่วงชั้นที่ 1-2	ช่วงชั้นที่ 1-3	ช่วงชั้นที่ 3-4
		3.13	3.09	3.10
ช่วงชั้นที่ 1-2	3.13	-	0.04*	0.03*
ช่วงชั้นที่ 1-3	3.09	-	-	0.01*
ช่วงชั้นที่ 3-4	3.10	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 43 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านการ
นิเทศการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของ
ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ พบว่าทุกช่วงชั้นมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ตาราง 44 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการแนะแนวการศึกษา ของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียน
และครูวิชาการ จำแนกตามช่วงชั้น เป็นรายคู่

ระดับช่วงชั้นที่จัดการศึกษา	\bar{X}	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน		
		ช่วงชั้นที่ 1-2	ช่วงชั้นที่ 1-3	ช่วงชั้นที่ 3-4
		3.12	3.08	3.19
ช่วงชั้นที่ 1-2	3.12	-	0.04*	0.07*
ช่วงชั้นที่ 1-3	3.08	-	-	0.11*
ช่วงชั้นที่ 3-4	3.19	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 44 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านการ
แนะแนวการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของ
ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ พบว่าทุกช่วงชั้นมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ตาราง 45 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามช่วงชั้น เป็นรายคู่

ระดับช่วงชั้นที่จัดการศึกษา	\bar{X}	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน		
		ช่วงชั้นที่ 1-2	ช่วงชั้นที่ 1-3	ช่วงชั้นที่ 3-4
		2.73	3.14	3.29
ช่วงชั้นที่ 1-2	2.73	-	0.41*	0.56*
ช่วงชั้นที่ 1-3	3.14	-	-	0.15*
ช่วงชั้นที่ 3-4	3.29	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 45 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ พบว่าทุกช่วงชั้นมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 46 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามช่วงชั้น เป็นรายคู่

ระดับช่วงชั้นที่จัดการศึกษา	\bar{X}	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน		
		ช่วงชั้นที่ 1-2	ช่วงชั้นที่ 1-3	ช่วงชั้นที่ 3-4
		2.53	3.09	3.05
ช่วงชั้นที่ 1-2	2.53	-	0.56*	0.04*
ช่วงชั้นที่ 1-3	3.09	-	-	0.04*
ช่วงชั้นที่ 3-4	3.05	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 46 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ พบว่าทุกช่วงชั้นมีปัญหาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 47 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามช่วงชั้น เป็นรายคู่

ระดับช่วงชั้นที่จัดการศึกษา	\bar{X}	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน		
		ช่วงชั้นที่ 1-2	ช่วงชั้นที่ 1-3	ช่วงชั้นที่ 3-4
		2.71	2.72	3.21
ช่วงชั้นที่ 1-2	2.71	-	0.01*	0.50*
ช่วงชั้นที่ 1-3	2.72	-	-	0.49*
ช่วงชั้นที่ 3-4	3.21	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 47 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ พบว่าทุกช่วงชั้นมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 48 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามช่วงชั้น เป็นรายคู่

ระดับช่วงชั้นที่จัดการศึกษา	\bar{X}	ระดับปัญหาในการดำเนินงาน		
		ช่วงชั้นที่ 1-2	ช่วงชั้นที่ 1-3	ช่วงชั้นที่ 3-4
		2.34	2.63	2.89
ช่วงชั้นที่ 1-2	2.34	-	0.29*	0.55*
ช่วงชั้นที่ 1-3	2.63	-	-	0.26*
ช่วงชั้นที่ 3-4	2.89	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 48 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ พบว่าทุกช่วงชั้นมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 8 ศึกษาข้อเสนอแนะที่เป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Form) เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ ซึ่งปรากฏดังนี้

1. สิ่งที่เป็นตัวขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผลถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านผู้เรียน ที่มีความสำคัญอันดับ 1 คือ ผู้เรียนมีนิสัยขาดการใฝ่รู้ ไม่ชอบอ่านหนังสือ และไม่ชอบทำงาน ร้อยละ 24.27 รองลงมาได้แก่ ขาดสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียนรู้ ร้อยละ 21.84 และขาดการเอาใจใส่เรื่องเรียนจากผู้ปกครอง ร้อยละ 14.56

2. สิ่งที่เป็นตัวขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผลถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านครู ที่มีความสำคัญอันดับ 1

คือ ครูมีงานต้องรับผิดชอบงานมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 25.24 รองลงมาได้แก่ ครูคนเดียวสอนหลายวิชา ร้อยละ 24.27 ครูสอนโดยไม่ใช้กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย ร้อยละ 19.41

3. สิ่งที่เป็นตัวขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผลถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านการบริหารจัดการ ที่มี ความสำคัญอันดับ 1 คือ งบประมาณไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 24.27 รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารไม่เก่งในเรื่องวิชาการ ร้อยละ 21.35 และการนิเทศไม่เป็นระบบและไม่ต่อเนื่อง ร้อยละ 20.38

4. สิ่งจำเป็นที่ต้องการนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด ด้านผู้เรียน ได้แก่ ผู้เรียนต้องมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ รักการอ่าน และรักการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 24.27 รัฐควรจัดหาทุนการศึกษา สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเพียงพอให้ผู้เรียนที่ขาดแคลน ร้อยละ 23.30 และผู้เรียนควรได้รับการเอาใจใส่จากผู้ปกครองเรื่องการเรียนรู้มากกว่านี้ ร้อยละ 16.01

5. สิ่งจำเป็นที่ต้องการนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด ด้านครู ได้แก่ ครูควรมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนอย่างเดียว ไม่ควรรับผิดชอบงานอื่นมาก เช่น ทุกวันนี้ คิดเป็นร้อยละ 25.72 ควรสอนวิชาที่ถนัดหรือตรงกับสาขาที่เรียนมาไม่ใช่หลายวิชา ร้อยละ 21.35 และครูควรสอนโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย ร้อยละ 20.38

6. สิ่งจำเป็นที่ต้องการนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ จัดงบประมาณให้เพียงพอ ร้อยละ 25.24 ควรเน้นงานวิชาการมากกว่างานอื่น ร้อยละ 24.27 ผู้บริหารควรเก่งด้านวิชาการ ร้อยละ 20.87

7. ความต้องการด้านอื่น ๆ ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด ได้แก่ ควรจัดให้มีการประกวดความเป็นเลิศทางวิชาการของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 24.27 มีกิจกรรมประกวดครูดีเด่นในด้านต่าง ๆ ร้อยละ 20.38 และมีการอบรมเชิงปฏิบัติการในการทำผลงานทางวิชาการให้กับครู ร้อยละ 17.96

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานในการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ ขนาดของโรงเรียน และช่วงชั้นที่จัดการศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการมีความคิดเห็นต่อปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนแตกต่างกัน
2. ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนแตกต่างกัน

3. ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน แตกต่างกัน

4. ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนระดับช่วงชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 450 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 225 คน และครูวิชาการ จำนวน 225 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 206 คน จำแนกเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 103 คน ครูวิชาการ จำนวน 103 คน หลังจากนั้นสุ่มแบบแบ่งกลุ่มย่อยหรือแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ ตามช่วงประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ กลุ่มผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารวิชาการต่ำกว่า 1-20 ปี และกลุ่มผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารวิชาการ 20 ปีขึ้นไป และสุ่มตามขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามระดับช่วงชั้นที่จัดการศึกษา คือ โรงเรียนในช่วงชั้นที่ 1-2 ช่วงชั้นที่ 1-3 และช่วงชั้นที่ 3-4 ให้กระจายตามระดับช่วงชั้นของโรงเรียนในแต่ละอำเภอ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยปรึกษาคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบสอบถาม ผลปรากฏว่าแบบสอบถาม จำนวน 60 ข้อ ผ่านเกณฑ์ทั้ง 60 ข้อ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างในอำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น .9748

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการขอความร่วมมือไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ขอให้ออกหนังสือขอความร่วมมือจาก ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการไปยังโรงเรียนต่าง ๆ และนำแบบสอบถามแจกจ่ายไปยังโรงเรียนตามเป้าหมายและกำหนดวันรับคืน โดยส่งแบบสอบถามคืนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 เสร็จแล้วผู้วิจัยไปรวบรวมแบบสอบถามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้วยตนเอง มีบางส่วนที่ยังไม่ได้ส่งแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยได้ตามเก็บที่โรงเรียนโดยตรง ซึ่งแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 206 ชุด ได้รับคืนจำนวน 206 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บได้ไปวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปและใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครู วิชาการ มีดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แปลความหมายระดับปัญหาและจัดลำดับความสำคัญ

1.2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของครูวิชาการ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แปล ความหมายระดับปัญหาและจัดลำดับความสำคัญ

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครู วิชาการ ดำเนินการดังนี้

2.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครู วิชาการ โดยใช้ t-test ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระแก่กัน (Independent Samples) กำหนดค่าสถิติที่มี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามทัศนคติของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการที่มีประสบการณ์ต่างกัน โดยใช้ t-test ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระแก่กัน (Independent Samples) กำหนดค่าสถิติที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามทัศนคติของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างในรายด้านจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method) กำหนดค่าสถิติที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามทัศนคติของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนระดับช่วงชั้นต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างในรายด้านจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method) กำหนดค่าสถิติที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage)

4. เกณฑ์ในการแปลข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2532 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีปัญหามาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนคติของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ มีดังนี้

1.1 ปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียน โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ยกเว้นด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

1.2 ปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของครูวิชาการ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ส่วนรายด้านที่มีปัญหาระดับมากรองลงมาได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ ยกเว้นด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1.3 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ มีดังนี้

1.3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ต้องการมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำหลักสูตร และการนำหลักสูตรมาใช้อย่างด่งแท้ เป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ ต้องการวิเคราะห์หลักสูตร เป็นจัดทำหลักสูตรเองได้โดยไม่ไปคัดลอกมาจากที่อื่น และต้องการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างจริงจัง ตามลำดับ

1.3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ต้องการเวลาให้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่างานอื่น เป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ งบประมาณเพื่อการผลิตสื่อ นวัตกรรม และการวิจัย และครูสอนครบชั้น ตามลำดับ

1.3.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ต้องการให้ครูมีความรู้ความเข้าใจด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างด่งแท้ เป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ ให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลผู้เรียน และให้มีการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธีและเป็นระบบ ตามลำดับ

1.3.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ต้องการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็น เป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ ฝึกรอบมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง และงบประมาณ สนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน ตามลำดับ

1.3.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ต้องการ งบประมาณเพื่อจัดหาและผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ เป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ มีสื่อการเรียนการสอนทุกครั้งที่สอนอย่างเพียงพอ และให้มีการประเมินผลการพัฒนา การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ตามลำดับ

1.3.6 ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ต้องการสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงพอ ความต้องการของครูและนักเรียนเป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ ห้องสมุดที่มีหนังสือเอกสาร สิ่งพิมพ์เกี่ยวกับความรู้ต่าง ๆ เพียงพอความต้องการของครูและนักเรียน และงบประมาณในการ จัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานศึกษา ตามลำดับ

1.3.7 ด้านการนิเทศการศึกษา ต้องการการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ การนิเทศทางอ้อม และให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งถึง และต่อเนื่อง ตามลำดับ

1.3.8 ด้านการแนะแนวการศึกษา ต้องการให้มีการประสานความร่วมมือและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ปกครองอย่างจริงจัง เป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ ให้มีการดำเนินการแนะ แนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา และให้มีครูแนะแนวในสถานศึกษา โดยตรง ตามลำดับ

1.3.9 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ต้องการให้มี การประเมินคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ ให้มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นใน การปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และให้มีการ ดำเนินการตามระบบประกันภายในเป็นรูปธรรม ปกติวิสัย และปฏิบัติสม่ำเสมอ ตามลำดับ

1.3.10 ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ต้องการให้ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาอย่างเต็มตัว เป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ ให้ ชุมชนสละเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา และให้มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ประสบการณ์ทางวิชาการกับชุมชนและท้องถิ่นเป็นประจำและสม่ำเสมอ ตามลำดับ

1.3.11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและ องค์กรอื่น ต้องการให้มีการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการระหว่างสถานศึกษาหรือสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา เป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ ให้มีการจัดตั้งชมรมทางวิชาการตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

ในสถานศึกษา และให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ และองค์กรอื่น ตามลำดับ

1.3.12 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ต้องการงบประมาณในการเชิญวิทยากรจากองค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษามาให้ความรู้เป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ งบประมาณ การไปเป็นวิทยากรให้ความรู้กับบุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ มีดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่าโดยรวมมีปัญหาไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาไม่แตกต่างกันเช่นกัน ยกเว้นด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มี ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการแนะแนวการศึกษามีปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ พบว่าโดยรวมมีปัญหาไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีปัญหาไม่แตกต่างกันเช่นกัน

2.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าโดยรวมมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 เช่นกัน โดยด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอื่นมีปัญหาไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา พบว่าโดยรวมมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน ยกเว้นด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อแก้ปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ มีดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ ในประเด็น สิ่งที่เป็นตัวขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผลถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านผู้เรียน สิ่งที่เป็นตัวขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผลถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านผู้เรียน ที่มีความสำคัญอันดับ 1 คือ ผู้เรียนมีนิสัยขาดการใฝ่รู้ ไม่ชอบอ่านหนังสือ และไม่ชอบทำงาน รองลงมาได้แก่ ขาดสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียนรู้ และขาดการเอาใจใส่เรื่องเรียนจากผู้ปกครอง ตามลำดับ

3.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ ในประเด็น สิ่งที่เป็นตัวขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผลถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านครู ที่มีความสำคัญอันดับ 1 คือ ครูมีงานต้องรับผิดชอบงานมากเกินไป รองลงมาได้แก่ ครูคนเดียวสอนหลายวิชา ครูสอนโดยไม่ใช่กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย และครูสอนโดยไม่ใช่สื่อการเรียนการสอน

3.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ ในประเด็น สิ่งที่เป็นตัวขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผลถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านการบริหารจัดการ ที่มีความสำคัญอันดับ 1 คือ งบประมาณไม่เพียงพอ รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารไม่เก่งในเรื่องวิชาการ และการนิเทศไม่เป็นระบบและไม่ต่อเนื่อง ตามลำดับ

3.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ ในประเด็น สิ่งจำเป็นที่ควรนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด ด้านผู้เรียน ที่มีความสำคัญอันดับ 1 คือ ผู้เรียนต้องมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ รองลงมาได้แก่ รักการอ่าน และรักการทำงาน รัฐควรจัดหาทุนการศึกษา สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเพียงพอให้ผู้เรียนที่ขาดแคลน และผู้เรียน ต้องได้รับการเอาใจใส่จากผู้ปกครองเรื่องการเรียนมากกว่านี้ ตามลำดับ

3.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ ในประเด็น สิ่งจำเป็นที่ควรนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด ด้านครู ที่มีความสำคัญอันดับ 1 คือ ครูควรมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนอย่างเดียว ไม่ควรรับผิดชอบงานอื่นมากมายเช่นทุกวันนี้ รองลงมาได้แก่ ควรสอนวิชาที่ถนัดหรือตรงกับสาขาที่เรียนมา ควรอบรมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ครูต้องสอนโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนและใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ตามลำดับ

3.6 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ ในประเด็น สิ่งจำเป็นที่ควรนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด ด้านการบริหารจัดการ ที่มีความสำคัญอันดับ 1 คือ จัดงบประมาณให้เพียงพอ รองลงมาได้แก่ ควรเน้นงานวิชาการมากกว่างานอื่น ผู้บริหารควรเก่งด้านวิชาการ และบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์และแบบมีส่วนร่วม ตามลำดับ

3.7 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ ในประเด็นอื่น ๆ ที่มีความสำคัญอันดับ 1 คือ ควรจัดให้มีการประกวดความเป็นเลิศทางวิชาการของผู้เรียน รองลงมาได้แก่ มีกิจกรรมประกวดครูดีเด่นในด้านต่าง ๆ มีเวทีให้ครูได้จัดแสดงผลงานทางวิชาการ และมีการอบรมเชิงปฏิบัติการในการทำผลงานทางวิชาการให้กับครู ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ

ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการทั้ง 12 ด้าน ทำให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน และมีประเด็นที่ค้นพบซึ่งน่าสนใจ อันจะเป็นข้อมูลนำไปสู่แนวทางในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้อภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัยปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ พบว่ามีผลการวิจัย ดังนี้

1.1 ปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียน โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ยกเว้นด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารให้ความสนใจงานอื่นมากกว่างานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจในการบริหารงานของสถานศึกษา อีกทั้งมีงานข้างนอกมากไม่ค่อยได้อยู่โรงเรียนทำให้ขาดการนิเทศการเรียนการสอนครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และอีกประการหนึ่งคือผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างถ่องแท้ ทำให้มีผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โกวิท ดุนไธสง (2551 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการ โรงเรียนชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนชั้นพื้นฐาน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยพบว่าการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา มีปัญหามากที่สุด และการบริหารด้านการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา มีปัญหาน้อยที่สุด และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิริยะ นาชัยเวียง (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 10 พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริินทร์ วงศ์สวัสดิ์ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่าปัญหาในด้านบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องมาจากผู้อำนวยการ โรงเรียนเป็นผู้วางแผน กำหนดนโยบาย วางแนวทางในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนแต่ยังขาดทักษะในการบริหารงานวิชาการ อีกทั้งปัจจุบันสถานศึกษาไม่ได้บริหารงานวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่บริหารงานทั้ง 4 งาน คือ บริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารทั่วไป และบริหารบุคคล ซึ่งทุกงานล้วนมี

ความสำคัญและจำเป็นที่ส่งผลให้สถานศึกษาพัฒนาไปสู่จุดหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาชาติ จึงขาดความตระหนักว่าในการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์นี้ ผู้คนต้องได้รับการพัฒนาครอบคลุมทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสติปัญญาต้องเฉียบแหลม มีทักษะกระบวนการคิดอย่างหลากหลาย และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เพราะเป็นยุคของการแข่งขัน ซึ่งจากความสำคัญนี้ผู้อำนวยการโรงเรียนจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับงานวิชาการมากกว่างานอื่น และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะทำให้การบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จได้อย่างดียิ่งคือ งบประมาณที่เพียงพอ แต่ความเป็นจริงนั้น โรงเรียนได้รับงบประมาณสนับสนุนน้อยมาก ไม่เพียงพอต่อการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนที่น้อยยิ่งทำให้ได้รับความเดือดร้อนมาก และปัญหาการที่ผู้อำนวยการโรงเรียนไม่เก่งด้านวิชาการ จึงให้ความสำคัญงานอื่นมากกว่างานวิชาการ ขาดความตระหนักในความสำเร็จของงานวิชาการที่เป็นหัวใจของการบริหารงานในสถานศึกษา

1.2 ปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของครูวิชาการ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ส่วนรายด้านที่มีปัญหาระดับมากรองลงมาได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ ยกเว้นด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เพราะครูผู้สอนมีงานต้องรับผิดชอบมากเกินไป ครูไม่มีหน้าที่ทำการสอนอย่างเดียว สอนไม่ตรงสาขาที่เรียนมา ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการวิเคราะห์หลักสูตรอย่างถ่องแท้ รวมทั้งขาดงบประมาณ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิริยะ นาชัยเวียง (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขตการศึกษา 10 พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการติดตามและประเมินผลการบริหารงานวิชาการมีปัญหาในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องมาจากครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างถูกต้อง งบประมาณสนับสนุนการวิจัยก็มีน้อย การจัดการกระบวนการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่มี อันเนื่องมาจากครูมีงานล้นมือ ครูคนเดียวสอนหลายวิชา ครูสอนไม่ตรงความรู้ความสามารถ ครูไม่ครบชั้นเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดแคลนไปเสียทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรหรืองบประมาณ แต่ต้อง

บริหารจัดการทุกอย่างเหมือนโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ซึ่งจะหาคุณภาพผู้เรียนที่เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการศึกษานั้นแทบมองไม่เห็นเลย อีกทั้งครูส่วนใหญ่ไม่ได้จบด้านการวัดและประเมินผลโดยตรง จึงทำให้ขาดทักษะในการสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีผลต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งสิ้น ซึ่งสัมพันธ์กับ อดุล สาขาบุละ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัญหาและความต้องการในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร พบว่าการเพิ่มระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนจะต้องมีการจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถ จัดให้มีการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ประเด็นที่น่าสนใจจากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการอีกประการหนึ่งที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม มีทัศนะตรงกันในการบริหารงานวิชาการภายใต้ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการทั้ง 12 ด้าน คือ ต่างมีความเห็นว่าด้านที่มีปัญหา มาก คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการต่างให้ความสำคัญกับงานทั้ง 2 ด้านนี้ เพราะ เห็นว่าการวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนที่สามารถแก้ปัญหาผู้เรียนได้ถูกต้องตรงตามสภาพที่เป็นอยู่ เพราะกระบวนการวิจัยจะทำให้ครูผู้วิจัยทราบปัญหา ความสำคัญ และสาเหตุของปัญหา มีการศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างหลากหลาย มีการดำเนินการวิจัยอย่างเป็นระบบทุกขั้นตอน เสร็จแล้วจึงได้สรุปผลและอภิปรายผลที่เกิดขึ้น รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้และการวิจัยครั้งต่อไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ กมล ภูประเสริฐ (2544 : 9-18) ได้กล่าวไว้ว่า การทำความเข้าใจและส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน ผู้สอนแต่ละคนควรทำการวิจัยในชั้นเรียนของตน โดยเริ่มจากประเด็นปัญหาการเรียนการสอนซึ่งผู้สอนเห็นว่าควรมีการทดลองรูปแบบการสอนที่คิดว่าจะได้ผลดีกว่าเดิม หรือทดลองสื่อการเรียนการสอนที่ผู้สอนดัดแปลง ปรับปรุงหรือคิดค้นขึ้นใหม่ เพื่อตรวจสอบว่า สิ่งที่คุณคิดขึ้นมา นั้น สามารถใช้พัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน จนทำให้คุณภาพการศึกษายบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้อได้จริงหรือไม่ แต่ทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการยังขาดความรู้ความสามารถในการทำวิจัย งบประมาณในการทำวิจัยและการพัฒนาบุคลากรในด้านนี้ก็แทบไม่มี ภาระงานก็ล้นมือ จึงทำให้มีปัญหามาก ส่วนด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหัวใจของการจัดการเรียนการสอนและเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนามีความรู้ความสามารถ มีทักษะการคิดอย่างหลากหลาย มีวิสัยทัศน์กว้างไกล กล้าคิดกล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์ มีความรักสามัคคี มีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตาม

เกณฑ์มาตรฐาน และบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษานั้น ทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการต่างเห็นว่ามีปัญหามาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้อำนวยการและครูผู้สอนต่างมีภาระงานที่มากเกินไป ครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงสาขาที่เรียนมา ครูคนเดียวสอนทุกวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามาก บางโรงเรียนครูคนเดียวสอนควบถึง 3 ชั้นก็มี ประกอบกับงบประมาณที่ได้รับก็ไม่เพียงพอ และผู้เรียนส่วนใหญ่ก็มาจากครอบครัวยากจน ผู้ปกครองต้องหาเช้ากินค่ำ ทำให้ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่เรื่องการเรียนของบุตรหลานเท่าที่ควร การจัดการเรียนการสอนจึงไม่ครบกระบวนการตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดหลักว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด โดยการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ถูกจำกัดด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสอย่างน่าเสียดาย และพัฒนาได้ไม่เต็มตามศักยภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมทั้งเขตจึงไม่ได้มาตรฐานในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ดังที่เป็นอยู่ ซึ่งขัดแย้งกับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2548 : 2-12) ที่ได้กล่าวถึงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 มาตรา 22 บัญญัติว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และมาตรา 24 บัญญัติว่า การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้ คือ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และ 6) จัดการเรียนรู้อให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

1.3 ผลการวิจัยความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ มีดังนี้

1.3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ ต้องการมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำหลักสูตรและการนำหลักสูตรมาใช้อย่างถ่องแท้ วิเคราะห์หลักสูตรเป็น จัดทำหลักสูตรเองได้โดยไม่ไปคัดลอกมาจากโรงเรียนอื่น วิเคราะห์หลักสูตรร่วมกันระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องก่อนการนำมาใช้จัดการเรียนการสอนอย่างเข้าใจ และให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้หลักสูตร ทั้งนี้เป็นเพราะว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะในเรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และที่มีหลักสูตรใช้อยู่เป็นหลักสูตรที่ไปเอามาจากโรงเรียนอื่นมิได้เป็นหลักสูตรที่สนองความต้องการของชุมชน ผู้เรียน และโรงเรียนของตน ขาดการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นูวัติ ศรีนิล (2547 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าด้านการบริหารหลักสูตร โรงเรียนต้องดำเนินการโดยครอบคลุมทั้งด้านการเตรียมความพร้อม การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานสนับสนุนงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น และการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร โดยบุคลากรในโรงเรียนทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านการใช้หลักสูตร โรงเรียนมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล

1.3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ ต้องการเวลาให้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่างานอื่น สอนตรงกับความถนัดหรือตรงความรู้ความสามารถที่เรียนมา ไม่ใช่หลายวิชา งบประมาณมาผลิตสื่อ นวัตกรรม และการวิจัย และครูสอนครบชั้น ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมาก เวลาที่ควรจะให้กับการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นงานหลักและเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ถูกแยกไปให้งานอื่น ซึ่งย่อมมีผลกระทบต่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง ถ้าครูมีเวลาให้กับการจัดการเรียนการสอนเต็มที่แล้ว ผลการพัฒนาผู้เรียนย่อมต้องดีขึ้นอย่างแน่นอน สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 1) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการว่า เป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการเป็นหลัก

1.3.3 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ได้แก่ ต้องการให้ครูมีความรู้ความเข้าใจด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างถ่องแท้ ให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลผู้เรียน ให้มีการจัดทำแผนการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และให้มีการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธีและเป็นระบบ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการไม่ได้มีวุฒิ

ทางการศึกษาด้านการวัดและประเมินผลมาโดยตรง ทำให้มีปัญหาในเรื่องการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ ซึ่งอาจจัดการอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ โดยหาวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถโดยตรงมาให้ความรู้ เมื่อครุมีความรู้จะสามารถสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลได้ถูกต้องเหมาะสม และตรงตามมาตรฐาน ชัดเป็นหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก : 33-38) ได้กล่าวถึงขอบข่ายรายละเอียดและแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนและตัดสินผลการเรียน โดยสถานศึกษาเป็นผู้จัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกันและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

1.3.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ต้องการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ถูกต้อง มีความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ผูกอบรมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง และงบประมาณสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็นกระบวนการที่เป็นระบบแบบแผน สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนได้ถูกต้องและตรงตามความเป็นจริง ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ชัยฤทธิ์ สีลาเดช (2545 : 9-24) กล่าวถึงหลักสำคัญของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่า ผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ได้ทุกสิ่ง แต่ละคนมีสติปัญญาแตกต่างกันตามความหลากหลายทางปัญญา เน้นการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน เน้นการประเมินผลตามสภาพจริงและประเมินควบคู่ไปกับการเรียนการสอนและใช้กระบวนการวิจัยเพื่อมุ่งแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

1.3.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้แก่ ต้องการงบประมาณเพื่อจัดหาและผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ มีสื่อการเรียนการสอนทุกครั้งที่สอนอย่างเพียงพอ ให้มีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และที่จัดเก็บสื่อ นวัตกรรมอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการตระหนักดีว่า การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการจัดการศึกษานั้น สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ผู้เรียนพัฒนาได้ถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2548 : 2-12) ที่ได้กล่าวถึงพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้ ที่ว่าการเรียนรู้

ความรู้ นวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาสู่สังคมแห่งความรู้ การส่งเสริมและสร้างกลไกเพื่อให้คนไทยทุกคนมีโอกาสและทางเลือกที่จะเข้าถึงปัจจัยและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย โดยการได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคม จะนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพประสิทธิภาพ และขีดความสามารถของคนไทยในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

1.3.6 ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ได้แก่ ต้องการสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียน ห้องสมุดที่มีหนังสือเอกสารสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับความรู้ต่าง ๆ เพียงพอความต้องการของครูและนักเรียน งบประมาณในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน งบประมาณในการจัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานศึกษา และให้มีการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการตระหนักดีว่า การมีแหล่งเรียนรู้ที่ดี ปลอดภัย ทันสมัย และพร้อมใช้งานได้ทันที จะช่วยส่งเสริมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2548 : 2-12) ที่ระบุในมาตรฐานการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 16 ว่า สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ โดยมีตัวบ่งชี้ ดังนี้ คือ มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และมีอาคารสถานที่เหมาะสม มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่ สีเขียว และสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียงและอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี และมีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

1.3.7 ด้านการนิเทศการศึกษา ได้แก่ ต้องการการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ไม่ใช่จับผิดการนิเทศทางอ้อม และให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทัวถึงและต่อเนื่อง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการตระหนักว่าการนิเทศเป็นกระบวนการสำคัญหนึ่งในการบริหารงานวิชาการมีการดำเนินไปอย่างเป็นปัจจุบัน ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544 : 18-19) ที่ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการเพื่อให้ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน 7 ด้าน ดังนี้ คือ งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานด้านการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศภายใน และงานประชุมอบรมทางวิชาการ

1.3.8 ด้านการแนะแนวการศึกษา ได้แก่ ต้องการให้มีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ปกครองอย่างจริงจัง ให้มีการดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา และให้มีครูแนะแนวในสถานศึกษาโดยตรง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการเห็นว่าการแนะแนวการศึกษาจะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักตัวเอง รู้ความต้องการของตน รู้วิธีการเรียนรู้ รู้ความถนัด และนำไปสู่การปฏิบัติตนได้ถูกต้องเหมาะสม จึงจำเป็นที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผู้เรียน ครู และผู้ปกครองจะต้องร่วมมือกันให้คำแนะนำ คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะที่ถูกต้อง แก่ผู้เรียนอย่างจริงจัง สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2544 ก : 4) ที่ว่ากิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต ภูมิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงทฤษฎีและการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งครูทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ และการมีงานทำ

1.3.9 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ ต้องการให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ให้มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และให้มีการดำเนินการตามระบบประกันภายในเป็นรูปธรรม ปกติวิสัย และปฏิบัติสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพราะผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนจำเป็นต้องมีการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพราะคุณภาพการศึกษาเป็นตัวชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน ซึ่งจะเป็นที่พึงพอใจของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม สอดคล้องกับ สมศักดิ์ สิ้นธุระเวช (2542 : 45) ที่อธิบายว่าคุณภาพการศึกษาก็คือการทำให้ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม พึงพอใจ ประทับใจ หรือมั่นใจในคุณภาพของผลผลิต คือนักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

1.3.10 ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ได้แก่ ต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาอย่างเต็มตัว ให้ชุมชนสละเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา และให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทางวิชาการกับชุมชนและท้องถิ่นเป็นประจำและสม่ำเสมอ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการเห็นว่าประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางวิชาการกับโรงเรียนน้อย ซึ่งอาจจำกัดด้วยสภาพความเป็นอยู่ ฐานะยากจน ไม่มีเวลาให้กับบุตรหลาน ต้องประกอบอาชีพ ซึ่งถ้าหากเป็นแบบนี้ การที่ประชาชนจะรับหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้ทางวิชาการกับโรงเรียนโดยตรง จึงมีข้อจำกัด ซึ่งสวนทางกับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2548 : 2-12)

ที่กล่าวว่า ครอบครัวยุคใหม่ องค์กรทุกระดับ และองค์กรที่จัดการศึกษา ต้องมีการสร้างและใช้ความรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนกลายเป็นวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้

1.3.11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น ได้แก่ ต้องการให้มีการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการระหว่างสถานศึกษาหรือสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ให้มีการจัดตั้งชมรมทางวิชาการตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ในสถานศึกษา และให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุคใหม่ และองค์กรอื่น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการเห็นว่าการร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นถูกจำกัดด้วยภาระงานที่มีมากของโรงเรียน ประกอบกับงบประมาณก็มีน้อยไม่เพียงพอ จึงทำให้การร่วมมือกันในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นมีปัญหามาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2548 : 2-12) ที่กล่าวว่าสถานศึกษาต้องมีการเชื่อมโยงและการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาในท้องถิ่น

1.3.12 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุคใหม่ องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ได้แก่ ต้องการงบประมาณในการเชิญวิทยากรจากองค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษามาให้ความรู้ และงบประมาณการไปเป็นวิทยากรให้ความรู้กับบุคคล ครอบครัวยุคใหม่ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ทั้งนี้เพราะผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการเห็นว่าโรงเรียนขาดงบประมาณในการบริหารงานต่าง ๆ รวมทั้งงานวิชาการด้วย เมื่อขาดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานย่อมมีปัญหา เพราะนอกจากความตั้งใจ ขยันหมั่นเพียร การมีความรู้ความสามารถ และการมีโอกาสที่ดีแล้ว งบประมาณก็เป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้งานสำเร็จได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมนอง นิลล้วน (2541 : 75) ที่ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่าปัญหาในด้านการบริหารวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากขาดงบประมาณในการบริหาร บุคลากรขาดความกระตือรือร้น การนิเทศการศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จจากการวางแผนและไม่พัฒนาอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าหากโรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนเพียงพอ คุณภาพการจัดการศึกษาย่อมเพิ่มมากขึ้น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุคใหม่ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ๆ ที่จัดการศึกษาย่อมต้องมีมากขึ้น และนั่นหมายถึงโรงเรียนจะได้มีการแลกเปลี่ยนกันทางวิชาการ และพัฒนาด้านวิชาการมากขึ้นและหลากหลาย

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการ

มีดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่าโดยรวมมีปัญหาไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาไม่แตกต่างกันเช่นกัน ยกเว้นด้านด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการแนะแนวการศึกษามีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องมาจากภาระความรับผิดชอบการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการต่างกัน ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้วางแผน และกำหนดนโยบาย ส่วนครูวิชาการเป็นผู้ปฏิบัติโดยตรง ซึ่งในการบริหารงานวิชาการในด้านการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือการทำวิจัยในชั้นเรียน มีหลักและระเบียบวิธีการปฏิบัติ แต่ครูผู้ปฏิบัติโดยตรงยังขาดความรู้อย่างถ่องแท้ในเรื่องการทำวิจัย จึงทำให้มีปัญหา ประกอบกับงบประมาณสนับสนุนก็มีน้อยไม่เพียงพอ บริบทของโรงเรียนก็ต่างกัน บางโรงเรียนมีครูเกินเกณฑ์ บางโรงเรียนมีครูพอดีเกณฑ์ บางโรงเรียนมีครูต่ำกว่าเกณฑ์ ซึ่งล้วนมีผลต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริจันทร์ วงศ์สวัสดิ์ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัย พบว่าปัญหาในด้านบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีทัศนะปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุดล สาขาบุละ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษา ปัญหาและความต้องการในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร พบว่าการเพิ่มระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนจะต้องมีการจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถ จัดให้มีการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้านการนิเทศต้องมีการนิเทศเพื่อพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ พบว่าโดยรวมมีปัญหาไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีปัญหาไม่แตกต่างกันเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากความรู้และประสบการณ์การบริหารงานวิชาการทั้งของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการถึงแม้จะมีประสบการณ์ต่างกัน แต่ต่างก็ทำงานอยู่ในโรงเรียนที่มีบริบทคล้ายกัน สิ่งแวดล้อมและสภาพปัญหาเหมือนกัน ทำให้มีทัศนะไม่แตกต่างกัน ซึ่งแย้งกับผลการวิจัยของ สงวน อินตะจวง (2540 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง

ความต้องการและปัญหาในการบริหารงานวิชาการในการพัฒนาครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ขนาดต่างกัน อายุ ราชการต่างกัน มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนคติของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่าโดยรวมมีปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มี ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ มี ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่นมีปัญหาไม่แตกต่างกัน เมื่อ ทดสอบเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนทุกขนาดมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากบริบทของแต่ละโรงเรียนต่างกัน โรงเรียน ขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลางต่างก็มีปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการมาก แต่ปัญหาก็ยัง น้อยกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก เพราะโรงเรียนขนาดเล็กถูกจำกัดด้วยบุคลากร และงบประมาณ ในขณะที่ต้องบริหารงานทุกงานเหมือนโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดเล็กมี ปัญหามาก ครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงสาขาที่เรียนมา ครูคนเดียวสอนหลายวิชาหลายชั้น ซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสิทธิ์ จันทระเนตร (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร จำแนกตามขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าสภาพการปฏิบัติงานโรงเรียน มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสกลนคร มีการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก โดยมีด้านการวางแผนงานวิชาการและการจัดการงานวิชาการมีการปฏิบัติงานสูงกว่า ด้านอื่น ๆ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติงานต่ำกว่าด้านอื่น ๆ คือด้านการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ และเมื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างโดยภาพรวมพบว่าโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาด เล็ก มีสภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 เมื่อศึกษาเปรียบเทียบ ความแตกต่างโดยภาพรวม พบว่าโรงเรียนทั้ง 3 ขนาดมีปัญหาในการบริหารงานวิชาการแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สวงวน อินตะจวง (2540 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการและปัญหาในการบริหารงาน วิชาการในการพัฒนาครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแพร่ ผลการวิจัย พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ขนาดต่างกัน อายุราชการต่างกัน มีปัญหาในการบริหารงาน วิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ จำแนกตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา คือช่วงชั้นที่ 1-2 ช่วงชั้นที่ 1-3 และช่วงชั้นที่ 3-4 พบว่า โดยรวมมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน ยกเว้นด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีปัญหาไม่แตกต่างกัน เมื่อทดสอบเป็นรายข้อพบว่า ทุกช่วงชั้นมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เนื่องมาจากภาระการบริหารงานวิชาการของแต่ละช่วงชั้นต่างกัน สภาพปัญหาและการดำเนินงานย่อมต้องต่างไปตามบริบทของแต่ละโรงเรียนที่เป็นอยู่ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สงวน อินท๊ะจวง (2540 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการและปัญหาในการบริหารงาน วิชาการในการพัฒนาครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ขนาดต่างกัน อายุราชการต่างกัน มีปัญหาในการบริหารงาน วิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิเชษฐ์ สุทธิวิรัตน์ (2540 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยภาพรวมทุกด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีความ ต้องการในการพัฒนางานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นในการวางแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับ ปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 โรงเรียน ครู ผู้ปกครอง ควรร่วมมือกันหาแนวทางหรือวิธีการในการปลูกฝังให้ ผู้เรียนมีนิสัยใฝ่รู้ รักการอ่าน และรักการทำงาน เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นคุณลักษณะจำเป็นขั้นพื้นฐาน ที่จะนำผู้เรียนประสบผลสำเร็จในชีวิต สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขได้ในอนาคต โดยบรรจุ ไว้ในมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร โดยบูรณาการไว้ได้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.2 รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณให้กับการบริหารงานวิชาการให้เพียงพอต่อความต้องการ ทั้งเงิน บุคลากร สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

1.3 รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรจัดการอบรม พัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยนิเทศการการเรียนการสอนครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เน้นให้ครูใช้กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการด้านต่าง ๆ อาทิ ทักษะกระบวนการคิด การฝึกปฏิบัติ การสร้างเจตคติ การสร้างค่านิยม กระบวนการกลุ่ม การแก้ปัญหา กระบวนการทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และทางภาษา เป็นต้น

1.5 ครูต้องปรับเปลี่ยนวิธีสอน โดยเป็นผู้แนะนำและกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้ อยากเห็น อยากพิสูจน์ แทนการบอกความรู้ ใช้วิธีสอนที่หลากหลาย อาทิ การสอนแบบมีส่วนร่วม การสอนโดยให้ผู้เรียนเผชิญปัญหา การบรรยาย การสัมมนา การสาธิต การสร้างสถานการณ์จำลอง เป็นต้น โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน

1.6 ครูต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวิเคราะห์ผู้เรียนอย่างเป็นระบบและรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนทุกด้านอย่างละเอียด อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงด้วยตนเอง รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดไตร่ตรอง คิดอย่างมีวิจารณญาณ รู้จักวิธีการแก้ปัญหาอย่างชาญฉลาด สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศได้

1.7 ครูควรมีงานสอนอย่างเดียว ไม่ต้องรับผิดชอบงานมากเกินไป และควรสอนวิชาตรงกับสาขาที่เรียนมา ครูคนเดียวสอนหนึ่งวิชา รัฐบาลจัดหาบุคลากรอื่นทำงานทั่วไปที่มีใช้งานสอนในโรงเรียน

1.8 ผู้บริหารควรมีทักษะในเรื่องวิชาการ

1.9 โรงเรียนและครูผู้สอนต้องให้ความสำคัญต่องานการเรียนการสอนมากกว่างานอื่น มีขอบข่ายการบริหารงานวิชาการชัดเจน มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนางาน ตระหนักและร่วมมือพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนอย่างจริงจัง หมั่นพัฒนาตนเองให้เก่งด้านวิชาการ ทำงานด้วยความเสียสละ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุด จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนให้ได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามมาตรฐานการจัดการศึกษาในที่สุด

1.10 ควรจัดให้มีการประกวดความเป็นเลิศทางวิชาการของผู้เรียน มีกิจกรรม ประกวดครุฑดีเด่นในด้านต่าง ๆ และมีเวทีให้ครูได้จัดแสดงผลงานทางวิชาการ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามทัศนะของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูวิชาการ จากข้อค้นพบในขอบเขตที่ดำเนินการ ผู้วิจัยเห็นว่าควรจะมีการศึกษาวิจัย ในเรื่องต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

2.1 ควรมีการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่บริหารวิชาการได้ ประสพผลสำเร็จ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนางานของโรงเรียนอื่นต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาถึงปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตอื่น และตามแนวคิดของนักการศึกษาท่าน อื่น ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภู่งประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ทิพย์พับลิเคชั่น.
- กรมการฝึกหัดครู. (2528). "การฝึกหัดครูกับการรับใช้สังคม" ใน เอกสารประชุมวิชาการ.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้สำคัญที่สุด : คู่มือปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544 ก). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ :
พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว).
- _____ . (2544 ข). แนวทางการวัดผลประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____ . (2546 ก). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____ . (2546 ข). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ
ที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์. (ร.ส.พ.).
- กิติมา ปรีดีคิด. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรภาพพิมพ์.
- โกวิท ลุนไธสง (2551). สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการบริหารงานวิชาการของ
ผู้อำนวยการโรงเรียนขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4.
ปริชญานิพนธ์ ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการเรียนรู้.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา : Theory and
Practice in Educational Institution. กรุงเทพฯ : นีคพอยท์.
- จันทง เวทย์ประสิทธิ์. (2545). การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่. ปริชญานิพนธ์ ปริญญาโท สาขา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.

- ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. (2545). คู่มือการเขียนแผนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับ
ประถมศึกษา (ปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ : ฟิสสิกส์เซนเตอร์.
- ชาญชัย อาจินสมอาจารย์. (2543). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์ดี.
- ชานนท์ ดันขวด. (2542). การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม (การบริหาร
การศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เซาว์ อินโย. (2543). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย. เลข : โรงพิมพ์รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์.
- ถวิล เกลี้ยงสอาด. (2536). บทบาทการบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ตามความคาดหวังของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทิสนา แคมมณี. (2545). "สรุปการอภิปรายเรื่องแนวคิดการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา," ใน
สรุปผลการสัมมนาเรื่องแนวคิดการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของ
กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ธีรวิมล ประทุมพรรัตน์. (2534). การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2523). หลักการบริหารงานการศึกษาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการ
บริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิพนธ์ กินาวงศ์. (2526). หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับงานบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา.
กรุงเทพฯ : พิมพ์เนศวร์.
- นุวัติ ศรีนิล. (2547). การติดตามการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหาร
การศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- บุรชัย ศิริมหาสาร. (2545). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : บুদ্ধพอยท์.
- ประพันธ์ สุริหาร. (2541). หลักและระบบการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น : ภาควิชาการบริหาร
การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์
ครั้งที่ 2. นุรีรัมย์ : โปรแกรมวิชาทดสอบและวิจัยทางการศึกษา คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.

ปราชญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง. (2544). เอกสารประกอบการสอนวิชา EA 713

หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมสื่อกรุงเทพฯ.

_____. (2544). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

พนัส หันนาकिनทร์. (2531). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

พิเชษฐ์ สุทธิวิรัตน์. (2540). การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พิสิทธิ์ จันทระเนตร. (2542). การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ไพรัช หงษ์เทียบ. (2544). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่
ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภาวिका ชาราศรีสุทธิ. (2542). การบริหารโรงเรียนประถม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภิญโญ สาร. (2540). หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ภูมิศักดิ์ ราศี. แบบจำลองการประเมินผลโครงการ กรณีแบบจำลอง CIPP Model.

[ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.m-ed.net/mpa5/index.php?topic=9.0>.

(วันที่ค้นข้อมูล : 25 ธันวาคม 2552).

รุจิรี ภู่อาระและจันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
นิตพอยท์.

วันชัย ศรีพงษ์. (2543). การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

วิริยะ นาชัยเวียง. (2545). ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสำนักงานอำเภอเขตการศึกษา 10.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย.
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศรินทร วงษ์สวัสดิ์. (2543). การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนจังหวัด
นครศรีธรรมราช. ปริญญาโทปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.

- สงวน สุทธิเลิศสกุล. (2533). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิตการพิมพ์.
- สงวน อินดีะจวง. (2540). ความต้องการและปัญหาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของครู
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สถิต วงศ์ลา. (2542). ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดเลย. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (การบริหาร
การศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมบูรณ์ พรรณนาภพ. (2521). หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- สมปอง นิลล้วน. (2541). การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2523). การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2545). หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. (2542). มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2540. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2544). การบริหารการศึกษาตามแนวทางการ
ปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2546). คู่มือการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2548).
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.
กรุงเทพฯ : พรินทวนกราฟฟิค.
- สุธีระ ทานตะวงษ์. (2543). การบริหารโรงเรียนและกรณีศึกษาการศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุภรณ์ สถาพงศ์. (2545). "การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด", วารสารวิชาการ. 5 (9) : กันยายน

- หาญ แถวนาชุม. (2548). การเตรียมโรงเรียนเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อดุล สาขามุละ (2545). ปัญหาและความต้องการในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อำภา บุญช่วย. (2537). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์.
- อำรุง จันทวานิช และไพบูรณ์ แจ่มพงศ์. (2542). “การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพ”, วารสารวิชาการ 2(9) : 2-12 กันยายน 2542.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล และสุปรารถนา ยุกตะนันท์. (2546). การออกแบบเครื่องมือวัดประเมินผลตามสภาพจริง. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2546). กระบวนการวัดและการประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.
- Agthe, R. R. (1980). “The Elementary Principals Perception : Their Own and Teacher’s Role in Curriculum Decision Making.” **Dissertation Abstracts International**. 37(1). 9077-A.
- Delaney, J. G. (1995). **The Relationship between School-Based Management and School Improvement**. Doctoral Dissertation, Graduate School, University of Alberta.
- Dickerson, B.E. (1996). Leadership Style, Control, and Role Strain : A Qualitative study of Principals Involved in School-Based Management. **Abstract for Dissertation Abstract Item** : 19426453, 1994.
- Flores, J. M. (1994). **A Study of Teachers Involvement in School-based Management and Their Perception of The Impact of School-based Management on School Improvement**. Doctoral Dissertation, Graduate School, Washington State University.

Reynold, C. H. (1998). A Study of The Relationship Among Measures of Teacher Participation in School-based Decision Making and Job Satisfaction in Elementary School. University of Maryland College Park, **Abstract for Dissertation Abstract Item : 19719812.**

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๒๐/ว ๑๕๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจระ อำเภอบูรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายพนาว์ นาคพงษ์

ด้วยนางเสนห์ คำมณี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและ
ความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 3 โดยมี ผศ.ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้
ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการ
ในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็น
อย่างดียิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

แสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คอ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๒๐/ว ๑๕๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายสุเทพ ราชประโคน

ด้วยนางเสน่ห์ คำมณี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและ
ความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 3 โดยมี ผศ.ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้
ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการ
ในขั้นขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็น
อย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

แสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๑ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศร ๐๕๔๕.๒๐/ว ๑๕๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายนรินทร์ ลีกระโทก

ด้วยนางเสนห์ คำมณี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและ
ความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 3 โดยมี ผศ.ดร.ปิยภรณ์ ศิริภานุมาศ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้
ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการ
ในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

แสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คอ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๒๐/ว ๐๐๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑

ด้วยนางเสนห์ คำมณี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและ
ความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
เขต 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร.ปิยาภรณ์
ศิริกานูมาศ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการ
ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการ
วิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้นางเสนห์ คำมณี ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง
สำหรับกำหนดการเข้าตัวจะประสานงานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์หวังเป็น
อย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

แสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คို့ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๒๐/๑๑๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๔ มีนาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓

ด้วยนางเสน่ห์ คำมณี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยมี ผศ.ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามแก่ผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทีขบ ละอองทอง)

คณบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ 04082/1187

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
50 ถนนอิสาน บร 31000

12 มีนาคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ทุกโรงเรียน
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางเสน่ห์ คำณิ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและ
ความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 3 โดยมี ผศ.ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยการนี้
นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามแก่ผู้เกี่ยวข้องในการ
ศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่าน
ด้วย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จึงแจ้งขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการ
โรงเรียนในสังกัดทุกแห่งทราบ เพื่อให้ความร่วมมือในการให้นักศึกษาดังกล่าวเข้าเก็บรวบรวม
ข้อมูลได้ตามความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบ และดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ชอบทำดี)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

กลุ่มอำนาจการ

กลุ่มงานประสานงาน

โทร. 0 4461 1402

โทรสาร 0 4462 0277

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 3

.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ ปัญหาและความต้องการ ในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 3 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครู วิชาการตลอดทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการศึกษานำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ข้อมูลที่ได้จะแปรผลในภาพรวม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลรายฉบับเป็นความลับ และใช้ ประโยชน์เฉพาะในการวิจัยนี้เท่านั้น และ ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่านและหน่วยงานของท่านแต่ ประการใด

แบบสอบถามในการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ในส่วนที่เป็นปัญหา และ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Form) ในส่วนที่เป็นความต้องการ จำนวน 60 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของปัญหาและความต้องการ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Form)

เมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว ขอความกรุณาส่งคืนที่ สพท.บร. เขต 3

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็น อย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เสนอห์ คำมณี

นักศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

ข้อที่	สถานภาพส่วนตัว
1	ตำแหน่งหน้าที่ ☐ ผู้อำนวยการ โรงเรียน ☐ ครูวิชาการ
2	ประสบการณ์ในการทำงาน ☐ ต่ำกว่า 20 ปี ☐ 20 ปีขึ้นไป
3	ขนาดโรงเรียนของท่าน ☐ ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-200 คน) ☐ ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 201-400 คน) ☐ ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 401 คนขึ้นไป)
4	โรงเรียนของท่านจัดการศึกษาระดับ ☐ ช่วงชั้นที่ 1 ถึง ช่วงชั้นที่ 2 ☐ ช่วงชั้นที่ 1 ถึง ช่วงชั้นที่ 3 ☐ ช่วงชั้นที่ 3 ถึง ช่วงชั้นที่ 4

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงาน
 วิชาการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการเรียนรู้ที่ยึด
 ผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ขอให้พิจารณา
 ว่าโรงเรียนของท่านมีปัญหาในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับใด โปรดทำเครื่องหมาย / ลง

ในช่องระดับปัญหานั้น ๆ เพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น และหากท่านมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการอย่างไรให้ท่านเขียนความต้องการที่แท้จริงเป็นความเรียงลงไปในช่องความต้องการแต่ละประเด็นที่กำหนดให้

มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการ มาก
- 3 หมายถึง มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการ น้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการ น้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อที่	ข้อเป็นจริงเกี่ยวกับ การดำเนินงานในโรงเรียน	ปัญหา					ความต้องการ
		5	4	3	2	1	
00	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ครูให้เวลากับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่างานอื่น			/			ผู้บริหารควรให้ครูใช้เวลาในการสอนมากกว่าให้ไปทำงานอื่น

คำอธิบาย จากตัวอย่างการตอบแบบสอบถามหมายความว่า

ข้อ 00 ครูให้เวลากับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่างานอื่น มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการ ผู้บริหารควรให้ครูใช้เวลาในการสอนมากกว่าทำงานอื่น

ตาราง 49 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

แบบสอบถาม

ข้อที่	ข้อเป็นจริงเกี่ยวกับ การดำเนินงานในโรงเรียน	ปัญหา					ความต้องการ
		5	4	3	2	1	
	ด้านการพัฒนาหลักสูตร					
1.	มีการวิเคราะห์หลักสูตรร่วมกันระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องก่อนการนำมาใช้จัดการเรียนการสอนอย่างเข้าใจ.....					
2.	จัดทำโครงสร้างหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์.....					
3.	บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำหลักสูตรและการนำหลักสูตรมาใช้เป็นอย่างดี.....					
4.	มีการจัดอบรมสัมมนาครูเพื่อให้มีความรู้เรื่องหลักสูตร..					
5.	มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง.....					
6.	มีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....					
	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้					
7.	มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน.....					
8.	ครูเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ทุกวิชาที่สอนด้วยตนเอง					
9.	ครูทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้มากกว่าการบอกความรู้.....					
10.	มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้ทุกแผน.....					

ข้อที่	ข้อเป็นจริงเกี่ยวกับ การดำเนินงานในโรงเรียน	ปัญหา					ความต้องการ
		5	4	3	2	1	
11.	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดทักษะกระบวนการคิดที่หลากหลาย.....					
12.	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธี เหมาะสม กับธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน.....					
13.	มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้ครบกระบวนการทุก ขั้นตอนตามแผน.....					
14.	ครูมีเวลาให้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มากกว่างานอื่น.....					
15.	ครูสอนตรงกับความถนัดหรือตรงความรู้ความสามารถ ที่เรียนมา.....					
16.	ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน มีการจัดทำแผนการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ.....					
17.	มีการดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง.....					
18.	มีการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธีและเป็นระบบ...					

ข้อที่	ข้อเป็นจริงเกี่ยวกับ การดำเนินงานในโรงเรียน	ปัญหา					ความต้องการ
		5	4	3	2	1	
19.	ครูมีความรู้ความเข้าใจด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างถ่องแท้.....					
20.	ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลผู้เรียน.....					
21.	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา บุคลากรในสถานศึกษามีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ.....					
22.	มีงบประมาณสนับสนุนให้ครูผลิตเอกสาร การค้นคว้าทดลองและวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน.....					
23.	ครูมีความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างถูกต้อง.....					
24.	ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน.....					
25.	มีการให้ความรู้ จัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอน.....					
26.	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีงบประมาณเพื่อจัดหาและผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ.....					
27.	ครูใช้สื่อการเรียนการสอนทุกครั้งทีสอน.....					

ข้อที่	ข้อเป็นจริงเกี่ยวกับ การดำเนินงานในโรงเรียน	ปัญหา					ความต้องการ
		5	4	3	2	1	
28.	ครูมีการผลิตและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเพื่อใช้ในการ เรียนการสอนเพียงพอ.....					
29.	มีการจัดเก็บสื่อ นวัตกรรมอย่างเป็นระบบ.....					
30.	มีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....					
31.	ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ มีการจัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการ เรียนการสอนทั้งในและนอกสถานศึกษาและมีทะเบียน แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา.....					
32.	มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนการสอน.....					
33.	จัดชั้นเรียนมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน.....					
34.	ห้องสมุดมีหนังสือเอกสารสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับความรู้ ต่าง ๆ และสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงพอความ ต้องการของครูและนักเรียน.....					
35.	มีการจัดกิจกรรมห้องสมุดที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย และจัดอย่างต่อเนื่อง.....					
36.	มีการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอก สถานศึกษา.....					

ข้อที่	ข้อเป็นจริงเกี่ยวกับ การดำเนินงานในโรงเรียน	ปัญหา					ความต้องการ
		5	4	3	2	1	
37.	ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็น ระบบ ทัวถึง และต่อเนื่อง.....					
38.	มีการนำผลการประเมินมาพัฒนาปรับปรุงกระบวนการ นิเทศภายในโรงเรียนให้มีคุณภาพ.....					
39.	มีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการ สอนในสถานศึกษา.....					
40.	มีการประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศ การศึกษาในสถานศึกษาอย่างมีระบบ.....					
41.	ผู้รับการนิเทศมีเจตคติที่ดีต่อการนิเทศ.....					
42.	ด้านที่ 8 ด้านการแนะแนวการศึกษา มีการจัดระบบแนะแนวทางวิชาการและและวิชาชีพ โดย เชื่อมโยงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....					
43.	มีการดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือ ของครูทุกคนในสถานศึกษา.....					
44.	มีการจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งรายกลุ่มและ รายบุคคลอย่างเหมาะสม.....					
45.	มีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับ สถานศึกษาอื่น.....					

ข้อที่	ข้อเป็นจริงเกี่ยวกับ การดำเนินงานในโรงเรียน	ปัญหา					ความต้องการ
		5	4	3	2	1	
46.	มีการติดตามและประเมินผลการจัดการระบบและกระบวนการแนะแนวในสถานศึกษา.....					
47.	ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา.....					
48.	มีการดำเนินการตามระบบประกันภายในเป็นรูปธรรมและปฏิบัติสม่ำเสมอ.....					
49.	มีการดำเนินการตามแผน ติดตามตรวจสอบการประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ.....					
50.	มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....					
51.	มีการประเมินคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ.....					
52.	ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน มีการให้ความรู้เสริมสร้างความคิดและเทคนิคทักษะทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน.....					
53.	มีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา.....					
54.	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทางวิชาการกับชุมชนและท้องถิ่น.....					

ข้อที่	ข้อเป็นจริงเกี่ยวกับ การดำเนินงานในโรงเรียน	ปัญหา					ความต้องการ
		5	4	3	2	1	
55.	ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและองค์กรอื่น					
	มีการจัดตั้งชมรมทางวิชาการตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในสถานศึกษาและกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
56.	มีการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการแก่สถานศึกษาหรือ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา.....					
57.	มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัวย และองค์กรอื่น.....					
58.	ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา					
	เป็นวิทยากรให้ความรู้กับบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา.....					
59.	เชิญวิทยากรจากองค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่ จัดการศึกษามาให้ความรู้.....					
60.	มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการ ให้กับบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลอย่างดียิ่ง

เสน่ห์ คำมณี

นักศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการ
บริหารงานวิชาการในโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงาน
วิชาการในโรงเรียนของท่านในประเด็นต่อไปนี้

1. สิ่งที่เป็นตัวขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของท่าน ที่ส่งผลถึง
ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน มีอะไรบ้าง
ด้านผู้เรียน

.....

.....

.....

ด้านครู

.....

.....

.....

ด้านการบริหารจัดการ

.....

.....

.....

2. สิ่งจำเป็นที่ท่านต้องการนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของท่านให้บรรลุ
เป้าหมายสูงสุดมีอะไรบ้าง
ด้านผู้เรียน

.....

.....

.....

ด้านครู

.....

.....

.....

ด้านการบริหารจัดการ

3. อื่น ๆ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลอย่างดียิ่ง

เสน่ห์ กำมณี

นักศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ค

คำอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ตาราง 50 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ข้อที่	ข้อความ	t-test for Equality of Mean	
		t	Sig (2 tailed)
1.	มีการวิเคราะห์หลักสูตรร่วมกันระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ก่อนการนำมาใช้จัดการเรียนการสอนอย่างเข้าใจ.....	4.599	.001
2.	จัดทำโครงสร้างหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์.....	11.180	.000
3.	บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำหลักสูตรและการนำ หลักสูตรมาใช้เป็นอย่างดี.....	11.180	.000
4.	มีการจัดอบรมสัมมนาครูเพื่อให้มีความรู้เรื่องหลักสูตร.....	5.818	.000
5.	มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร โดยการมีส่วนร่วมของทุก ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง.....	3.537	.008
6.	มีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยและเหมาะสม กับบริบทของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....	5.692	.001
7.	มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตรง ตามความต้องการของผู้เรียน.....	2.635	.022
8.	ครูเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ทุกวิชาที่สอนด้วยตนเอง.....	2.847	.025
9.	ครูทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้มากกว่าการบอก ความรู้.....	6.862	.000
10.	มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้ ทุกแผน.....	2.521	.027
11.	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิด ทักษะกระบวนการคิดที่หลากหลาย.....	4.330	.001
12.	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธี เหมาะสมกับ ธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน.....	3.334	.007
13.	มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้ครบกระบวนการทุกขั้นตอน ตามแผน.....	8.944	.000

ตาราง 50 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	t-test for Equality of Mean	
		t	Sig (2 tailed)
14.	ครูมีเวลาให้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่างานอื่น.....	6.433	.000
15.	ครูสอนตรงกับความถนัดหรือตรงความรู้ความสามารถที่เรียนมา.....	8.124	.000
16.	มีการจัดทำแผนการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ขีดผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	1.934	.007
17.	มีการดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง.....	6.358	.000
18.	มีการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธีและเป็นระบบ.....	4.490	.001
19.	ครูมีความรู้ความเข้าใจด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างถูกต้องแท้.....	3.569	.004
20.	ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลผู้เรียน.....	2.144	.053
21.	บุคลากรในสถานศึกษามีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ.....	1.904	.081
22.	มีงบประมาณสนับสนุนให้ครูผลิตเอกสาร การค้นคว้า ทดลองและวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน.....	2.668	.020
23.	ครูมีความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างถูกต้อง.....	2.200	.048
24.	ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน.....	4.503	.001
25.	มีการให้ความรู้ จัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอน.....	3.962	.002
26.	มีงบประมาณเพื่อจัดหาและผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ.....	2.611	.023

ตาราง 50 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	t-test for Equality of Mean	
		t	Sig (2 tailed)
27.	ครูใช้สื่อการเรียนการสอนทุกครั้งทีสอน.....	2.342	.034
28.	ครูมีการผลิตและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเพียงพอ.....	3.133	.009
29.	มีการจัดเก็บสื่อ นวัตกรรมอย่างเป็นระบบ.....	2.124	.043
30.	มีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....	2.135	.045
31.	มีการจัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานศึกษาและมีทะเบียนแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา.....	2.731	.018
32.	มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน.....	4.841	.000
33.	จัดชั้นเรียนมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน.....	4.520	.001
34.	ห้องสมุดมีหนังสือเอกสารสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับความรู้ต่าง ๆ และสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงพอความต้องการของครูและนักเรียน.....	2.274	.042
35.	มีการจัดกิจกรรมห้องสมุดที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย และจัดอย่างต่อเนื่อง.....	5.818	.000
36.	มีการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา.....	2.907	.013
37.	ผู้บริหารดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบทั่วถึง และต่อเนื่อง.....	4.215	.001
38.	มีการนำผลการประเมินมาพัฒนาปรับปรุงกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีคุณภาพ.....	3.357	.006
39.	มีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา.....	6.584	.000

ตาราง 50 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	t-test for Equality of Mean	
		t	Sig (2 tailed)
40.	มีการประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศ การศึกษาในสถานศึกษาอย่างมีระบบ.....	2.367	.032
41.	ผู้รับการนิเทศมีเจตคติที่ดีต่อการนิเทศ.....	4.503	.001
42.	มีการจัดระบบแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพ โดย เชื่อมโยงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	3.175	.008
43.	มีการดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครู ทุกคนในสถานศึกษา.....	4.825	.000
44.	มีการจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งรายกลุ่มและ รายบุคคลอย่างเหมาะสม.....	4.330	.001
45.	มีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ด้านการแนะแนวศึกษากับสถานศึกษาอื่น....	7.603	.000
46.	มีการติดตามและประเมินผลการจัดการระบบและ กระบวนการแนะแนวในสถานศึกษา.....	5.303	.000
47.	มีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษา.....	4.915	.000
48.	มีการดำเนินการตามระบบประกันภายในเป็นรูปธรรม และ ปฏิบัติสม่ำเสมอ.....	2.611	.023
49.	มีการดำเนินการตามแผน ติดตามตรวจสอบการประเมิน คุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ	3.618	.004
50.	มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและการ พัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	4.250	.001
51.	มีการประเมินคุณภาพการศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างเป็นระบบ.....	7.361	.000

ตาราง 50 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	t-test for Equality of Mean	
		t	Sig (2 tailed)
52.	มีการให้ความรู้เสริมสร้างความคิดและเทคนิคทักษะทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน.....	7.603	.000
53.	มีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา.....	8.000	.000
54.	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทางวิชาการกับชุมชนและท้องถิ่น.....	6.278	.000
55.	มีการจัดตั้งชมรมทางวิชาการตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ในสถานศึกษาและกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	5.333	.000
56.	มีการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการแก่สถานศึกษาหรือสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา.....	2.309	.040
57.	มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว และองค์กรอื่น.....	3.357	.006
58.	เป็นวิทยากรให้ความรู้กับบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา.....	3.674	.003
59.	เชิญวิทยากรจากองค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษามาให้ความรู้.....	2.382	.035
60.	มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการให้กับบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.538	.004

ภาคผนวก ง

- ตารางแสดงความต้องการที่เป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Form) เกี่ยวกับความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

**ตารางแสดงความต้องการที่เป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Form)
เกี่ยวกับความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3**

ตาราง 51 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ลำดับที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียน	จำนวน (N=206)	ร้อยละ
1.	ต้องการมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำหลักสูตรและการนำหลักสูตรมาใช้อย่างถ่องแท้	45	21.84
2.	ต้องการวิเคราะห์หลักสูตรเป็นจัดทำหลักสูตรเองได้โดยไม่ไปคัดลอกมาจากที่อื่น	41	19.90
3.	ต้องการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างจริงจัง	35	16.99

จากตาราง 51 พบว่าด้านการพัฒนาหลักสูตร ต้องการมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำหลักสูตรและการนำหลักสูตรมาใช้อย่างถ่องแท้ เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 21.84 รองลงมา ได้แก่ ต้องการวิเคราะห์หลักสูตรเป็นจัดทำหลักสูตรเองได้โดยไม่ไปคัดลอกมาจากที่อื่น ร้อยละ 19.90 ต้องการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างจริงจัง ร้อยละ 16.99 ตามลำดับ

ตาราง 52 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ลำดับที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N=206)	ร้อยละ
1.	ต้องการเวลาให้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่างานอื่น	45	21.84
2.	งบประมาณมาผลิตสื่อ นวัตกรรม และการวิจัย	40	19.41
3.	ครูสอนครบชั้น	36	17.47

จากตาราง 52 พบว่าด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ต้องการเวลาให้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่างานอื่น เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 21.84 รองลงมา ได้แก่ งบประมาณมาผลิตสื่อ นวัตกรรม และการวิจัย ร้อยละ 19.41 และครูสอนครบชั้น ร้อยละ 17.47 ตามลำดับ

ตาราง 53 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

ลำดับที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N =206)	ร้อยละ
1.	ต้องการให้ครูมีความรู้ความเข้าใจด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างถ่องแท้	48	23.30
2.	ให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลผู้เรียน	44	21.35
3.	ให้มีกรวัดและประเมินผลหลากหลายวิธีและเป็นระบบ	32	15.53

จากตาราง 53 พบว่าด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ต้องการให้ครูมีความรู้ความเข้าใจด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างถ่องแท้ เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 23.30 รองลงมาได้แก่ ให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลผู้เรียน ร้อยละ 21.35 และให้มีกรวัดและประเมินผลหลากหลายวิธีและเป็นระบบ ร้อยละ 15.53 ตามลำดับ

ตาราง 54 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ลำดับที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N =206)	ร้อยละ
1.	ต้องการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็น	40	19.41
2.	ฝึกอบรมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง	38	18.44

ตาราง 54 (ต่อ)

ลำดับที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N =206)	ร้อยละ
3.	และงบประมาณสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน	33	16.01

จากตาราง 54 พบว่าด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ต้องการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็น อันดับ 1 ร้อยละ 19.41 รองลงมาได้แก่ ฝึกอบรมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 18.44 และงบประมาณสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน ร้อยละ 16.01 ตามลำดับ

ตาราง 55 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ลำดับที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N =206)	ร้อยละ
1.	ต้องการงบประมาณเพื่อจัดหาและผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	44	21.35
2.	มีสื่อการเรียนการสอนทุกครั้งที่สอนอย่างเพียงพอ	42	20.38
3.	ให้มีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	40	19.41

จากตาราง 55 พบว่าด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ต้องการงบประมาณเพื่อจัดหาและผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 21.35 รองลงมาได้แก่ มีสื่อการเรียนการสอนทุกครั้งที่สอนอย่างเพียงพอ ร้อยละ 20.38 ให้มีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ร้อยละ 19.41 ตามลำดับ

ตาราง 56 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

ลำดับที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N =206)	ร้อยละ
1.	ต้องการสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียน	44	21.35
2.	ห้องสมุดที่มีหนังสือเอกสารสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับความรู้ต่างๆ เพียงพอความต้องการของครูและนักเรียน	40	19.41
3.	งบประมาณในการจัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานศึกษา	30	14.56

จากตาราง 56 พบว่าด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ต้องการสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียนเป็นอันดับ 1 ร้อยละ 21.35 รองลงมาได้แก่ ห้องสมุดที่มีหนังสือเอกสารสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับความรู้ต่างๆ เพียงพอความต้องการของครูและนักเรียน ร้อยละ 19.41 และงบประมาณในการจัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานศึกษา ร้อยละ 14.56 ตามลำดับ

ตาราง 57 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา

ลำดับที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N =206)	ร้อยละ
1.	ต้องการการนิเทศแบบกัลยาณมิตรไม่ใช่จับผิด	32	15.53
2.	การนิเทศทางอ้อม	30	14.56
3.	ให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งตั้งและต่อเนื่อง	28	13.59

จากตาราง 57 พบว่าด้านการนิเทศการศึกษา ต้องการการนิเทศแบบกัลยาณมิตรไม่ใช่จับผิด ร้อยละ 15.53 เป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ การนิเทศทางอ้อม ร้อยละ 14.56 และให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งตั้งและต่อเนื่อง ร้อยละ 13.59 ตามลำดับ

ตาราง 58 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการแนะแนวการศึกษา

ลำดับที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N =206)	ร้อยละ
1.	ต้องการให้มีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ปกครองอย่างจริงจัง	41	19.90
2.	ให้มีการดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา	37	17.96
3.	ให้มีครูแนะแนวในสถานศึกษาโดยตรง	35	16.99

จากตาราง 58 พบว่าด้านการแนะแนวการศึกษา ต้องการให้มีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ปกครองอย่างจริงจัง ร้อยละ 19.90 เป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ ให้มีการดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา ร้อยละ 17.96 และให้มีครูแนะแนวในสถานศึกษาโดยตรง ร้อยละ 16.99 ตามลำดับ

ตาราง 59 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ลำดับที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N =206)	ร้อยละ
1.	ต้องการให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	36	17.47
2.	ให้มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	35	16.99
3.	ให้มีการดำเนินการตามระบบประกันภายในเป็นรูปธรรม ปกติวิสัย และปฏิบัติสม่ำเสมอ	33	16.01

จากตาราง 59 พบว่าด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ต้องการให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและ

ต่อเนื่อง เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 17.47 รองลงมาได้แก่ ให้มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร้อยละ 16.99 และให้มีการดำเนินการตามระบบประกันภายในเป็นรูปธรรม ปกติวิสัย และปฏิบัติสม่ำเสมอ ร้อยละ 16.01 ตามลำดับ

ตาราง 60 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน

ลำดับที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N = 206)	ร้อยละ
1.	ต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาอย่างเต็มตัว	38	18.44
2.	ให้ชุมชนสละเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา	34	16.50
3.	ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทางวิชาการกับชุมชนและท้องถิ่นเป็นประจำและสม่ำเสมอ	31	15.04

จากตาราง 60 พบว่าด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาอย่างเต็มตัว เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 18.44 รองลงมาได้แก่ ให้ชุมชนสละเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา ร้อยละ 16.50 และให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทางวิชาการกับชุมชนและท้องถิ่นเป็นประจำและสม่ำเสมอ ร้อยละ 15.04 ตามลำดับ

ตาราง 61 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

ลำดับที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N = 206)	ร้อยละ
1.	ต้องการให้มีการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการระหว่างสถานศึกษาหรือสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	30	14.56

ตาราง 61 (ต่อ)

ลำดับที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N =206)	ร้อยละ
2.	ให้มีการจัดตั้งชมรมทางวิชาการตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ในสถานศึกษา	27	13.10
3.	ให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว และองค์กรอื่น	25	12.13

จากตาราง 61 พบว่าด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น ต้องการให้มีการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการระหว่างสถานศึกษาหรือสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 14.56 รองลงมาได้แก่ ให้มีการจัดตั้งชมรมทางวิชาการตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ในสถานศึกษา ร้อยละ 13.10 และให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว และองค์กรอื่น ร้อยละ 12.13 ตามลำดับ

ตาราง 62 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ลำดับที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N =206)	ร้อยละ
1.	ต้องการงบประมาณในการเชิญวิทยากรจากองค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษามาให้ความรู้	38	18.44
2.	เป็นอันดับ 1 ร้อยละ รองลงมาได้แก่ งบประมาณการไปเป็นวิทยากรให้ความรู้กับบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ร้อยละ ตามลำดับ	35	16.99

จากตาราง 62 พบว่าด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ต้องการงบประมาณในการเชิญวิทยากรจากองค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษามาให้ความรู้ เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 18.44

รองลงมาได้แก่ งบประมาณการไปเป็นวิทยากรให้ความรู้กับบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ร้อยละ 16.99 ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buri Ram Rajabhat University

ภาคผนวก จ

- ตารางแสดงข้อเสนอแนะที่เป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Form) เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

**ตารางแสดงข้อเสนอแนะที่เป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Form)
เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3**

ตาราง 63 สิ่งที่เป็นตัวขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผลถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านผู้เรียน

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N = 206)	ร้อยละ
1.	ผู้เรียนมีนิสัยขาดการใฝ่รู้ ไม่ชอบอ่านหนังสือ และไม่ชอบทำงาน	50	24.27
2.	ขาดสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียนรู้	45	21.84
3.	ขาดการเอาใจใส่เรื่องเรียนจากผู้บริหาร	30	14.56

จากตาราง 63 พบว่าสิ่งที่เป็นตัวขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผลถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านผู้เรียนที่มีความสำคัญอันดับ 1 คือ ผู้เรียนมีนิสัยขาดการใฝ่รู้ ไม่ชอบอ่านหนังสือ และไม่ชอบทำงาน ร้อยละ 24.27 รองลงมาได้แก่ ขาดสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียนรู้ ร้อยละ 21.84 และขาดการเอาใจใส่เรื่องเรียนจากผู้บริหาร ร้อยละ 14.56

ตาราง 64 สิ่งที่เป็นตัวขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผลถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านครู

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N = 206)	ร้อยละ
1.	ครูมีงานต้องรับผิดชอบงานมากเกินไป	52	25.24
2.	ครูคนเดียวสอนหลายวิชา	50	24.27
3.	ครูสอนโดยไม่ใช้กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย	40	19.41

จากตาราง 64 พบว่าสิ่งที่เป็นตัวขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผลถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านครู ที่มีความสำคัญอันดับ 1 คือ ครูมีงานต้องรับผิดชอบงานมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 25.24 รองลงมา ได้แก่ ครูคนเดียวสอนหลายวิชา ร้อยละ 24.27 ครูสอนโดยไม่ใช้กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย ร้อยละ 19.41

ตาราง 65 สิ่งที่เป็นตัวขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผลถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านการบริหารจัดการ

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N =206)	ร้อยละ
1.	งบประมาณไม่เพียงพอ	50	24.27
2.	ผู้บริหารไม่เก่งในเรื่องวิชาการ	44	21.35
3.	การนิเทศไม่เป็นระบบและไม่ต่อเนื่อง	42	20.38

จากตาราง 65 พบว่าสิ่งที่เป็นตัวขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผลถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านการบริหารจัดการ ที่มีความสำคัญอันดับ 1 คือ งบประมาณไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 24.27 รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารไม่เก่งในเรื่องวิชาการ ร้อยละ 21.35 และการนิเทศไม่เป็นระบบและไม่ต่อเนื่อง ร้อยละ 20.38

ตาราง 66 สิ่งจำเป็นที่ควรนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด ด้านผู้เรียน

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N =206)	ร้อยละ
1.	ผู้เรียนต้องมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ รักการอ่าน และรักการทำงาน	50	24.27
2.	รัฐควรจัดหาทุนการศึกษา สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเพียงพอให้ผู้เรียนที่ขาดแคลน	48	23.30

ตาราง 66 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N = 206)	ร้อยละ
3.	ผู้เรียนควรได้รับการเอาใจใส่จากผู้ปกครองเรื่องการเรียนมากกว่านี้	33	16.01

จากตาราง 66 พบว่าสิ่งจำเป็นที่ต้องการนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด ด้านผู้เรียน ได้แก่ ผู้เรียนต้องมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ รักการอ่าน และรักการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 24.27 รัฐควรจัดหาทุนการศึกษา สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเพียงพอให้ผู้เรียนที่ขาดแคลน ร้อยละ 23.30 และผู้เรียนควรได้รับการเอาใจใส่จากผู้ปกครองเรื่องการเรียนมากกว่านี้ ร้อยละ 16.01

ตาราง 67 สิ่งจำเป็นที่ต้องการนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด ด้านครู

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N = 206)	ร้อยละ
1.	ครูควรมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนอย่างเดียว ไม่ควรรับผิดชอบงานอื่นมากเช่นทุกวันนี้	53	25.72
2.	ควรสอนวิชาที่ถนัดหรือตรงกับสาขาที่เรียนมาไม่ใช่หลายวิชา	44	21.35
3.	ครูควรสอนโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย	42	20.38

จากตาราง 67 พบว่าสิ่งจำเป็นที่ต้องการนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด ด้านครู ได้แก่ ครูควรมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนอย่างเดียว ไม่ควรรับผิดชอบงานอื่นมากเช่นทุกวันนี้ คิดเป็นร้อยละ 25.72 ควรสอนวิชาที่ถนัดหรือตรงกับสาขาที่เรียนมาไม่ใช่หลายวิชา ร้อยละ 21.35 และครูควรสอนโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย ร้อยละ 20.38

ตาราง 68 สิ่งจำเป็นที่ความต้องการนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด ด้านการบริหารจัดการ

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N =206)	ร้อยละ
1.	จัดงบประมาณให้เพียงพอ	52	25.24
2.	ควรเน้นงานวิชาการมากกว่างานอื่น	50	24.27
3.	ผู้บริหารควรเก่งด้านวิชาการ	43	20.87

จากตาราง 68 พบว่าสิ่งจำเป็นที่ความต้องการนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ จัดงบประมาณให้เพียงพอ ร้อยละ 25.24 ควรเน้นงานวิชาการมากกว่างานอื่น ร้อยละ 24.27 ผู้บริหารควรเก่งด้านวิชาการ ร้อยละ 20.87

ตาราง 69 ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน	จำนวน (N =206)	ร้อยละ
1.	ควรจัดให้มีการประกวดความเป็นเลิศทางวิชาการของผู้เรียน	50	24.27
2.	มีกิจกรรมประกวดครูดีเด่นในด้านต่าง ๆ	42	20.38
3.	มีการอบรมเชิงปฏิบัติการในการทำผลงานทางวิชาการให้กับครู	37	17.96

จากตาราง 69 พบว่าความต้องการด้านอื่น ๆ ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด ได้แก่ ควรจัดให้มีการประกวดความเป็นเลิศทางวิชาการของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 24.27 มีกิจกรรมประกวดครูดีเด่นในด้านต่าง ๆ ร้อยละ 20.38 และมีการอบรมเชิงปฏิบัติการในการทำผลงานทางวิชาการให้กับครู ร้อยละ 17.96

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ฉ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS-SCALE (ALPHA)

N of

Statistic for	Mean	Variance	Std Dev	Variables
Scale	201.4667	2533.9126	50.3380	60

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 50

Alpha = .9748

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางเสนอห์ คำมณี
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 25 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2504
สถานที่เกิด	บ้านเลขที่ 59 หมู่ที่ 5 บ้านโนนเมือง ตำบลโนนเมือง อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 63 หมู่ที่ 6 บ้านโนนดินแดง ตำบลโนนดินแดง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โทร. 0-4460-6372
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอนุบาลโนนดินแดง ตำบลโนนดินแดง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โทร. 0-4460-6360
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2515 ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโนนเมือง อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2518 ประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนบ้านขามศรีรัฐ ประจักษ์ศิลปาคม อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2521 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนละหานทราย รัชดาภิเษก อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2523 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2526 ประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) ศึกษาด้วยตนเอง กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2529 ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2553 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์